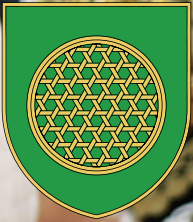

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

143/XXV, julij-avgust 2023

GLASILO
OBČINE SODRAŽICA

Mravljice

Nina Pirc Vovčko, urednica

V začetku poletja smo doma imeli opravka z mravljami. Na več koncih jim je uspelo priti v hišo, kjer so strumno naredile kolone in neverjetno hitro zaznale, če je bilo na vidiku kaj užitnega, kaj šele tako sladkega in dišečega, kot je denimo polit bezgov sirup. Ne glede na to, kako so majhne, se jih nikakor nismo mogli znebiti ... A tedaj si nisem mislila, da bodo prav mravlje postale ena od mojih asociacij ob misli na letošnje poletje.

Ko smo se končno razveselili sonca in pravih poletnih dni, so nas presenetila močna neurja, in ko smo že upali, da gredo h koncu, so se zgodile še katastrofalne poplave. Med njimi smo se lahko dokončno prepričali, da smo ljudje, ko pride do mogočnega dogajanja v naravi, komaj kaj večji od mravljic. Lahko smo pretreseni gledali opustošenje, ki ga je povzročala podivjana voda, ko je s sabo odnašala avtomobile, hiše in mostove, z njimi pa je odplavila tudi naš občutek varnosti in gotovosti. Pa čeprav smo v naših krajih dogajanje bolj ko ne samo opazovali. Kako majhni smo in kako krhko je v resnici tisto, kar se je doslej zdelo veliko in trdno!

Takšne katastrofe smo doslej večinoma zasledili v novicah z drugih koncev sveta in tedaj so nas, pošteno povedano, najbrž pustile ravnodušne. Smo pač zamenjali kanal, preskočili na naslednjo novico, zbrisali mail ... pogledali proč in ostajali zaverovani v lasten mali svet. Hiteli smo naprej po bolj ali manj pomembnih opravkih, se jezili zaradi malenkosti, veselo nakupovali, sledili modnim trendom itd. A dejstvo je, da je narava vse prej kot predvidljiva in naše bivanje na tem svetu vse prej kot umirjena pot. Morda nas bo iz potrošniškega dremuckanja končno zbudila katastrofa, ki se je zgodila v naši neposredni bližini. Svoje bo dodala tudi misel, da smo v naših koncih najbrž imeli samo srečo.

Ljudje, morda še sploh Slovenci, smo že pogovorno podobni mravljicam ne le zgolj zaradi majhnosti. Podobni smo jim, ker znamo biti skromni, marljivi, pogumni, trdoživi. Ko se med mravljami pripeti nesreča, se vidno vznemirijo in se poženejo na reševanje. Ne glede na svojo majhnost vsaka prispeva svoj delček. Koliko srčnih zgodb o pogumu in nesebični pomoči prizadetim smo že slišali tudi te dni. Naj le trajajo, kajti posledice bodo prebivalci poplavljenih območij čutili še leta. Nam pa ostajajo vprašanja, ki lahko korenito posežejo v naš življenjski slog: Kaj je ta hip bistveno? Kako lahko pomagam? Ali to stvar zares potrebujem? Kako bom ravnal/-a, če se kaj takega pripeti tukaj?

V teh zahtevnih časih nam vsem želim modrosti, dejavnega upanja, ščepec sreče in, kot vedno, zvrhano mero srčnosti. Miren korak v jesen – da bi držali s skupnostjo, katere del smo.

»Velicina skupnosti se najbolj natančno meri po sočutnih dejanjih njenih članov.«

Coretta Scott King

IZ VSEBINE

- 3 BESEDO IMA ŽUPAN**
Vreme in občina
- 4 AKTUALNO**
Županski svet
Kako parkiramo ob šoli
Poplave
- 8 PSOGLAVSKI DNEVI**
- 13 DOGAJALO SE JE**
Magdalenin večer
Dan državnosti
- 16 IZ PARLAMENTA**
- 24 ŠOLA**
Prvi šolski dan
- 25 INTERVJU**
Zakonca Osojnik
- 30 GASILCI**
100 let PGD Vinice-Zapotok
- 40 RAZVEDRILO**

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **25. september 2023**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: **suhorobar@sodrazica.si**

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:
Marko Burger: Tržni dan v Sodražici

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež Markič, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Temni oblaki tega poletja

Mag. Blaž Milavec, župan

Foto: Janez Kotar

Pravo veselje je prineslo poletje z lepšim in toplejšim vremenom po letošnji mokri in hladni pomladi. A kakor po dežju vedno posije sonce, nastaja vse bolj resničen nasprotni rek, da po soncu, zlasti če je prevroče, kaj hitro pride – ne le dež, ampak tudi neurje. Poletje ni prineslo le lepega, sončnega vremena, ampak poleg vročine tudi močan veter, točo in nalive. Dejansko celotno državo je doletela ta julijska ujma. Hvala bogu se je območju naše občine najhujše nekako ognilo, vseeno pa je ta vremenski zmaj tudi pri nas opletal s svojim ropom. Kot pogosto v zadnjih letih postajajo očitno takšne ali drugačne naravne nepravilnosti stalnica. Prav tako postajata stalnica tudi strah in nemoč ljudi, ki ju čutijo ob takšnih manifestacijah moči narave, ki smo jih bili vajeni s televizijskih ekranov od nekje daleč, z drugih strani sveta.

Čeprav se zdi, da smo v boju z naravo precej nemočni, vseeno lahko marsikaj naredimo preventivno, da zmanjšamo in ublažimo posledice delovanja naravnih nesreč. Verjetno bo dejstvo o pogostem pojavljanju različnih naravnih nesreč sčasoma pustilo sled tudi v načinu gradenj naših poslopij in zavarovanjih. Nujno pa bo moralo pustiti sled v odnosu države do te problematike. Naj izpostavim le področje urejanja vodotokov, na kar občine posamezno in skupaj preko svojih združenj že vrsto let neuspešno opozarjamo državo. Podobnih primerov je še kar nekaj. Upamo, vsaj zaznati je tako, da se mogoče vendarle spreminja stališče resornega ministra, ki nakazuje, da se bo poleg naravovarstvene stroke, ki se osredotoča le na življel v vodi in okoli nje ter brezobzirno ohranjanje stanja takšnega, kot nastaja samo po sebi, upoštevalo tudi še stroko in ljudi, ki opozarjajo, da so vodotoki del urbaniziranega sveta in da ignoriranje tega dejstva ni le nespametno, ampak prinaša v skrajnih primerih zelo hude posledice.

Posledic ne prinašajo le temni oblaki na nebu. Nič kaj vzpodbudne napovedi ne prihajajo tudi s finančnih in gospodarskih obzorij. Trdoživa inflacija v Evropi, ki jo pri nas navzgor drži še vsesplošen dvig plač, strmo zviševanje obrestnih mer in vrnitev fiskalnega pravila, ki v praksi predstavlja omejevanje javne porabe, kar se bo odražalo

predvsem kot zmanjšanje investicij, ni so ravno dobra prognoza za naslednja obdobja. Načrti, ki smo jih sprejeli, so temeljili na optimizmu in varljivemu občutku, da je razpoložljivega denarja dovolj in je tudi lahko dostopen, zdaj pa se morajo prilagoditi novim okoliščinam in zahtevnejšim razmeram. Tudi na naši občini zadržano pristopamo k izvajanju načrtovanega programa in že pripravljamo scenarije, ki predvidevajo zamikanje in prestavljanje ne najbolj nujnih projektov in programov oz. projektov, ki niso odvisni od (so)financiranja drugih deležnikov. Delno nam pri tem pomaga tudi država, ki je zelo upočasnila izvajanje sofinancerskih projektov in razvlekla postopke odobritve novih projektov, tudi tistih, ki se financirajo iz evropskih sredstev. Roko na srce, to je sicer pri nas stalnica tudi v boljših časih, spreminja se le obseg in število projektov glede na omejenost razpoložljivih financ. Kljub negotovim časom, ki narekujejo upočasnjevanje oz. zamikanje izvedbe pri že pripravljenih projektih, pa nadaljujemo s pripravo ostalih projektov. Načrtovani projekti bodo namreč prej ali slej povečini tudi izvedeni, le izvedbeno dinamiko je potrebno glede na okoliščine ustrezno spreminjati in prilagajati.

Kot se na nebu tudi v času temnih oblakov prikaže kakšna razpoka, skozi katero posije sončni žarek, tudi v državi in občini ni vse le črno. Čeprav so se zgodili na začetku poletja, pa vendar ne morem iti mimo letošnjega Tržnega dne in Psoglavskih dni. Ne glede na posamezne dogodke znotraj celotne tridnevne prireditve je na splošno več kot dobro uspela. S svojim obiskom jo je počastil tudi četrti mož v državi, predsednik dr-

žavnega sveta Marko Lotrič. Zelo lep je bil tudi skupen obisk ljudi od blizu in daleč. Za to moramo biti hvaležni vsem, ki stojijo za to prireditvijo, izpostaviti pa moram tudi, da ni res, da se Sodražani ne znajo iti turizma, ker Tržni dan ni nič drugega kot en sam turistični dogodek. Poleg tega žarka ne moremo spregledati tudi takšnega svetlega primera, kot je odobritev sredstev za gradnjo enote doma starejših občanov v Sodražici. To novico smo težko pričakovali, saj ni le rezultat večletnih pričakovanj in prizadevanj, ampak tudi trdega dela zadnjega leta, ko smo pripravili vso potrebno dokumentacijo in pridobili soglasja ter dovoljenja, da smo bili na razpisu uspešni. Predvsem pa nas veseli, da smo uspeli prepričati in k sodelovanju privabiti ustrezno inštitucijo z dobrimi referencami, kot je DSO Grosuplje. Z njim ne sodelujemo samo pri izvedbi projekta, ampak bo od njega odvisen tudi program, ki se bo izvajal pri nas v Sodražici. Verjamem, da smo pridobili odgovornega in izkušenega partnerja, ki bo upravičil naša skupna pričakovanja. Večja skrb gre vprašanju ureditve dolgotrajne oskrbe starejših na sploh, pri katerem se pred novo ureditvijo postavlja še kar nekaj izzivov.

Poletni čas letos že prehaja v zadnji del. Pestro in naporno dogajanje je marsikomu zagrenilo sicer počitniški oz. dopustniški čas. Zato upam, da ste se večinoma uspeli odpočiti in obnoviti moči ter doživeti tudi kaj lepega in nepozabnega. Temni oblaki so bili vedno sledijo sicer sveža, a nadvse prijetna, čista, sončna jutra. Skratka – čista milina po razbesneli nevihti.

ZAHVALA

Župan Blaž Milavec se zahvaljujem vsem, ki ste kakor koli pomagali ob letošnjih poletnih neurjih. Najprej se zahvaljujem gasilcem iz različnih PGD, ki ste prvi pomagali našim ljudem, zahvaljujem se tudi delavcem Elektra Ljubljane, komunale oz. cestne službe in drugih služb za sanacijo poškodb na infrastrukturi. Posebej pa se zahvaljujem vsem posameznikom, ki ste priskočili na pomoč sosedom in drugim občanom, ki so jim toča ali veter prizadejali kakršno koli škodo.

Prav tako gre zahvala gasilcem iz naših PGD in drugim prostovoljcem, ki ste v avgustovskih poplavih šli pomagat najbolj prizadetim na Gorenjsko in Koroško. Hvala še enkrat tudi vsem strukturam znotraj lokalne civilne zaščite in lokalnim javnim službam za pripravljenost in izvajanje predpisanih nalog v primeru pričakovane nevarnosti.

Savinjska dolina, jutro 15. 8. 2023

D. V.

Foto: Miha Vetrlih

Ne reče se zastoj, da v stiski spoznaš prijatelja. In če se že zdi, da smo Slovenci sicer na dveh bregovih, pa se vendarle pokaže naša enotnost, ko je potrebna medsebojna pomoč. Prav je, da se večkrat opomnimo, kaj v življenju res šteje.

OBČINSKA PRIZNANJA 2023 – OPOMNIK

Občina Sodražica je 8. 6. 2023 objavila razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Sodražica za leto 2023, ki je bil objavljen v 142. številki Suhorobarja in na spletni strani Občine Sodražica. Za leto 2023 sta razpisani priznanji: zlata plaketa Občine Sodražica in priznanje Občine Sodražica. Upoštevani bodo predlogi, ki bodo skladno z razpisom prispeli na naslov Občine Sodražica do vključno 31. 8. 2023 do 11. ure.

Druga seja županskega sveta

Mag. Blaž Milavec

Izris županske verige iz lesa in kovine: Ylenia Zobec Mihelič

Po tem, ko je župan spomladi imenoval županski svet kot posvetovalno telo pri svojem delu oz. odločanju, se je ta na svoji drugi seji sešel v sredo, 21. 6. 2023. Na njej je župan predstavil opravljeno delo v tem letu in predvideno realizacijo ob prvem polletju. Izpostavil je zahtevnejše razmere na javnofinančnem področju v državi, posledično tudi v občini, predvsem inflacijo, zviševanje obrestnih mer in odločenost države, da vsaj letos ne poveča sredstev za delovanje občin. Čeprav je trenutno stanje še stabilno, je že napovedal nekaj nujnih sprememb oz. prilagoditev finančnega plana, ki naj bi se določile z rebalansom zgodaj jeseni.

Županski svet, ki so mu prisostvovali tudi nekateri drugi svetniki, se je seznanil z dinamiko izvedbe projektov in težavami, s katerimi se sooča občinska uprava pri realizaciji, kot sta vztrajanje visokih cen v gradbeništvu in dolgotrajno čakanje na odobritev sofinanciranja za nekatere pomembne projekte s strani države oz. EU. Župan je predstavil tudi glavne usmeritve za prihodnje leto.

Člani so v razpravi o obravnavnih temah županu zastavili več vprašanj in ga zaprosili za dodatna pojasnila ter mu predstavili svoja stališča. Županski svet je potrdil predlagane usmeritve z nekaterimi pripombami oz. uskladitvami. Svet je glede na visoko inflacijo in na omejene finančne zmožnosti potrdil možnost spreminjanja oz. prilagoditev dinamike načrtovane realizacije (še posebej pri večjih investicijah) glede na gibanje cen oz. stroškov. Župan je člane županskega sveta seznanil še z nekaterimi pomembnejšimi tekočimi zadevami, kot je uvedba administrativnega sistema ODOS na poti digitalizacije poslovanja občine, in s programom dela čez poletje.

OBVESTILO ZD RIBNICA

Z veseljem vam sporočamo, da je v ZP Sodražica z delom pričela nova zobozdravnica Maja Kovačič, dr. dent. med., ki bo opredeljevala tako otroke kot odrasle.

Ordinacijski čas:

	Odrasli	Otroci
Ponedeljek	7.00–13.30	
Torek		7.00–13.30
Sreda	13.00–19.30	
Četrtek	11.00–13.30	7.00–11.00
prvi in drugi petek v mesecu	13.00–20.00	
tretji in četrti petek v mesecu	7.00–13.30	

V kolikor bi se želeli opredeliti, lahko to storite v ordinacijskem času v zobni ambulanti Sodražica ali na sprejemu v ZD Ribnica vsak delovnik med 12. in 18. uro.

Enota DSO v Sodražici

Blaž Milavec, župan

3D izris: Janez Zobec

Iskanje priložnosti

V Sodražici deluje več programov za starejše, tako občinskih (pomoč na domu, ki jo izvaja CSD, Prostofer v sodelovanju z Zlato mrežo in prostovoljci iz DU) kakor nevladnih (npr. projekt Starejši za starejše v organizaciji DU). Manjka pa nam oblika domskega varstva, ki bi se izvajala na območju občine. Čeprav imamo v naši bližini kar dva doma, DSO Rive v Ribnici in enoto DSO v Loškem Potoku, je vedno obstajala želja, da bi lahko naši občani svojo starost preživljali čim bližje domu. Do sedaj so bile to res bolj želje, saj, kot je poznano, država več kot 15 let ni odprla novih enot domskega varstva v okviru javnih zavodov. Tudi sicer so bile možnosti za dom pri nas bolj majhne, ker smo po kriteriju pokritosti z domskim varstvom na našem območju¹ nadpovprečno pokriti z ustreznim domskim varstvom (posteljami). Zato smo v zadnjih nekaj letih stavili predvsem na zasebne izvajalce oz. investitorje. Še največ interesa je pokazala družba Senecura. Po negativni izkušnji iz Loške doline pa tudi ti niso bili več zainteresirani.

Občina je že v preteklosti načrtovala lokacijo zdravstvene postaje za takšen namen. Tudi v prostorskem načrtu je bilo edino to območje opredeljeno za tovrstno namensko rabo. Na podlagi tega smo pred letom naročili pripravo idejne zasnove za nekakšen medgeneracijski center. Z njeno pomočjo smo želeli pridobiti sredstva za varovana stanovanja in morebiti za kakšno obliko institucionalnega varstva. Z veseljem pa smo izkoristili možnost, ki jo je dala uvrstitev problematike domskega varstva v okviru dolgotrajne oskrbe v načrt za okrevanje in odpornost. Financiranje tega področja je v ta načrt oz. mehanizem EU uvrstila sicer že prejšnja vlada, za kar se je posebej zavzel takratni minister Janez Cigler Kralj. Na srečo je ta projekt podprla in vodila naprej tudi sedanja vlada. Tako je že minister Luka Mesec odobril razpis za sofinanciranje gradnje objektov za zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, zaključil pa minister na novoustanovljenem ministrstvu za solidarno prihodnost Simon Maljevac.

Skupen projekt DSO Grosuplje in Občine Sodražica

Izvajanje domskega varstva ni vprašanje, ki bi bilo omejeno zgolj na izgradnjo doma, še pomembnejše vprašanje je vodenje takšne ustanove in odobreno javno financiranje programa. Občina je, kot rečeno, že dlje iskala primerne partnerja, zato smo se razveselili pripravljenosti vodstva DSO Grosuplje za sodelovanje. Skupaj z njimi smo dorekli okvirje projekta in ga pripravili (najprej idejno zasnovo, nato DGD, oboje delo arhitekta Janeza Zobca, ZE arhitekturni biro d. o. o.) ter letos aprila pridobili tudi gradbeno dovoljenje. DSO Grosuplje je pripravil vlogo za razpis in opredelil program dela za enoto v Sodražici. Največje tveganje za pridobitev sredstev je ostalo vprašanje pokritosti domskega varstva, saj je to bil eden od kriterijev na razpisu. Ravno zaradi objektivne omejenosti smo bili pred dilemo tudi glede velikosti enote. Čeprav bi si želeli dom z večjim številom postelj, se je izkazalo, da je bila odločitev o eni enoti s 24 posteljami v našem primeru pravilna. Z drugačno rešitvijo (dve enoti ali več) bi bili najverjetneje neuspešni². Ker gre pričakovati, da se bo zaradi staranja prebivalstva v prihodnje potreba po tovrstnih programih samo še večala, je projekt zastavljen tako, da omogoča tudi širitev obsega posteljnih kapacitet.

Če je do sedaj imela pobudo Občina Sodražica, jo po odobritvi sredstev prevzema Dom starejših občanov Grosuplje. Ta sedaj naroča izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo (PZI) in nato sledi javno naročilo za izgradnjo. Po časovnem

načrtu naj bi bila priprava zaključena do konca tega leta, izbira izvajalca pa najbrž čez zimo, tako da bi lahko spomladi že pričeli z deli. Prevideni čas gradnje je opredeljen v naslednjih dveh letih in pol. V letu 2026 lahko že pričakujemo pričetek dela v enoti in prve nastanitve.

Kratek opis, vrednost in pomen projekta

Pridobitev financiranja za takšen projekt je za našo občino izjemnega pomena. Po podatkih, s katerimi razpolagamo na občini, je bilo v zadnjem desetletju istočasno v institucionalno oskrbo starejših vključenih okrog 20 naših občanov, med 10 in 15 pa je uporabnikov sicer različnih storitev nege oz. pomoči na domu. Zato je v okviru nove določitve dolgotrajne oskrbe dobrodošel celosten program, kakršnega so pripravili na DSO Grosuplje, ki vključuje tudi program nege na domu in dnevno varstvo starejših. Ne nepomembna je tudi medgeneracijska komponenta programa, saj se predvideva široko sodelovanje z drugimi lokalnimi ustanovami in zavodi ter društvi. S pridobitvijo sredstev za izgradnjo objekta je dosežen prvi cilj, zavedamo pa se, da so pred nami do končne realizacije še številni izzivi. Zato upamo, da se bo projekt izvedel v skladu z načrtovano časovno dinamiko, predvsem, da bo potem v novozgrajenem objektu čim prej stekel predvideni program dolgotrajne oskrbe v Sodražici.

Nova enota DSO v Sodražici je zasnovana na sodobnih trendih odprtega tipa. Na podlagi izkušenj iz obdobja epidemije

je predstavlja manjšo stanovanjsko skupnost, ki temelji na čim bolj samostojnem življenju, četudi v zavodski oskrbi. Tako projekt, ki se v izvedbeni fazi lahko še delno spremeni oz. dopolni, predvideva štirinadstropno stavbo z nekaj manj kot 2.000 m² površine. Poleg prostorov za prehrano, hodnikov, dvigala in dveh stopnišč (epidemiološki pogoji) ter drugih pomožnih in tehnično-administrativnih prostorov, je predvidenih 16 eno- ali dvoposteljnih sob,

dve dvoposteljni sobi za začasno nastanitev, prostori za dnevno varstvo, fizioterapijo, delovno terapijo in druge programe ter skupni prostor za druženje, prireditve in versko oskrbo nastanjenih oseb.

Skupna vrednost projekta je ocenjena na 4 mio evrov, od tega jih preko razpisa zagotavlja evropski in državni proračun skoraj 3 mio, preostalo naj bi zagotovil DSO Grosuplje. Občina je v projekt prispevala zemljišče in pripravo določene

ne gradbene dokumentacije, vse skupaj ocenjeno oz. že realizirano v višini dobrih 80.000 evrov.

Pomemben je tudi načrt zaposlitve, saj je za delovanje nove enote predvideno najmanj 15 zaposlitev. Upamo, da se bodo našla predvsem v domačem okolju. Še bolj pa upamo, da bo končno zaživel sistem dolgotrajne oskrbe, ki bi omogočil primerno domsko varstvo in druge oblike pomoči ljudem v starosti.

¹Država opredeljuje pokritost z domskim varstvom po enotah ZZZS. Enota Ribnica ima namreč indeks pokritosti kar 172,12, sosednje enote, ki so podpovprečno pokrite, pa npr. Cerknica 97,37, Grosuplje 81,82 in Kočevje 97,57.

²Na JR za sofinanciranje gradnje objektov za zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, je bilo od 30 prijavljenih projektov izbranih za sofinanciranje 16, za več enot le dve – na območjih s podpovprečno pokritostjo (Bloke in Višnja Gora). Več na: spletna stran MSP.

Spremenjeni prometni režim za šolo

Vinko Čampa

3D izris: Janez Zobec

Občina Sodražica pripravlja poleg novih stavb vrtca in šole tudi celovit načrt športnih površin in prometne ureditve v okolici šole oz. vrtca. Ker pa bo za pripravo potrebne dokumentacije, odkupe zemljišč in izvedbo investicije potrebnega še nekaj časa, je občina zaradi neurejenega in celo nevarnega prometa za osnovno šolo v Sodražici v času, ko starši in drugi skrbniki vozijo otroke v vrtec oz. jih pridejo iskat, začasno pripravila novo prometno ureditev na tem območju. Glavni cilj nove ureditve je umik vozil na bližnje parkirišče ter omejitev prometa na prostoru pred športno dvorano, kjer je tudi vhod v vrtec.

Z novo ureditvijo se območje razdeli na tri cone: mirujočo, kjer bo mogoč le omejen dostop (za dostavo in oskrbovalce športne dvorane in balinišča ter določene šolske službe); parkirni pas (vzhodni del asfaltiranega parkirišča), ki bo namenjen v določenem terminu le za starše oz. druge skrbnike otrok v vrtcu; ter zahodni del asfaltiranega parkirišča in makadamsko parkirišče ob nogometnem igrišču, kjer bodo parkirna mesta za zaposlene v šoli in vrtcu ter druge obiskovalce.

CONE	■ MIRUJOČI PROMET (ZAPRTO OBMOČJE)
	■ OMEJENO PARKIRANJE parkiranje za starše oz. skrbnike otrok v vrtcu (6 - 9h, 14 - 16h)
	■ PARKIRANJE ZA ZAPOSLENE V OSNOVNI ŠOLI

Mirujoča cona oz. območje omejenega dostopa bo enako kakor asfaltirano igrišče ločena z ovirami in zapornico. Nova ureditev se bo poskusno uvedla v mesecu avgustu, nato pa bo veljala od septembra naprej. Z novo prometno ureditvijo se je na zadnji seji seznanil tudi Svet za preventivo v prometu in jo podprl. Nova ureditev bo uvedena zaradi varnosti otrok in drugih udeležencev v prometu ter vzpostavitve večjega reda v prometu na območju. Občina prosi vse obiskovalce za razumevanje in dosledno upoštevanje nove ureditve.

Obnova ceste Vagovka-Travna Gora

Blaž Kovačič

Občina Sodražica je v letošnjem letu pristopila k bolj temeljiti obnovi makadamske ceste Vagovka-Travna Gora. Znotraj investicije se je očistilo meteorne jarke, vgradilo več kot 10 novih prepustov, zamenjalo plombe v vozišču ter pogredalo in dosulo vozišče v dolžini več kot 5 kilometrov. Izvajalec gradnje je Komunala Ribnica d. o. o., odgovorni nadzornik investicije pa je Anton Tanko, univ. dipl. inž. grad. Celotna vrednost investicije znaša več kot 50.000 evrov.

Naša pomoč prizadetim po poplavah

Občina Sodražica

Dobršen del Slovenije je prizadelo katastrofalno neurje s poplavami in plazovi. Poleg uničenih mostov, cest, vodovodov, električnih in drugih omrežij je nastala ogromna, več sto milijonska škoda na javnih in zasebnih poslopih. Veliko ljudi je ostalo brez doma.

Hvala Bogu je tokratna ujma prizanesla našim krajem, zato je prav, da smo solidarni s tistimi, ki so jih prizadele poplave oz. druge nesreče. Kot prvi so se pozivu za pomoč odzvali naši gasilci. Prvi dve skupini iz PGD Gora in Zamostec sta že v soboto, 5. 8., šli na pomoč v Mengeš, več skupin operativnih članov iz naših PGD pa se je odpravilo pomagat na Koroško.

Že v prvem tednu po najhujših poplavah je tako v Ribnici kot v Sodražici v organizaciji Območnega združenja RK in Gasilske zveze Ribnica oz. gasilskih društev ob podpori obeh občin stekla akcija zbiranja delovnih oblačil in drugih pripomočkov za poplavljena območja.

Občina Sodražica bo prizadetim občinam ponudila tudi drugo pomoč v okviru mehanizma solidarnostne pomoči, ki ga združenje občin pripravlja skupaj z državo. Preko tega mehanizma naj bi občine, ki niso bile prizadete (ali zelo prizadete), v okviru svojih zmoglosti pomagale občinam, ki jih je ujma najbolj prizadela.

Občane vabimo, da pomagata predvsem preko organiziranih oblik pomoči z denarnimi ali materialnimi sredstvi. Svojo pomoč lahko ponudite tudi preko vladne aplikacije Poplave 2023.

Najboljša je sicer neposredna pomoč. Ker pa to ni mogoče za vse, svetujemo vsem, ki želite pomagati prizadetim, da svojo pomoč ponudite preko humanitarnih in podobnih organizacij. Tako bo pomoč zagotovo prišla v prave roke. Predlagamo humanitarni organizaciji Rdeči križ in slovenska Karitas, lahko pa tudi preko številnih drugih organizacij oz. akcij.

Podatki dobrodelnih organizacij:

Rdeči križ

Prizadetemu prebivalstvu pri sanaciji škode po neurjih in poplavah pomagata tako, da na številko **1919** pošljete SMS s ključno besedo **UJMA5** oz. **UJMA10** ter tako donirate 5 oz. 10 EUR, sredstva za pomoč lahko nakažete tudi na TRR račun: **Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0310 0123 4567 891** (odprt pri SKB Banka d. d.), sklic: **00 96875**, namen: **Ujma 2023**, BIC banke: **SKBAS12X**, koda namena: **CHAR**.

Karitas

Svoj prispevek lahko prispevate tudi z SMS-sporočilom **KARITAS5** na **1919** in prispevate 5 EUR ali **KARITAS10** na **1919** in prispevate 10 EUR za prizadete v neurju, lahko pa izbrani znesek nakažete na TRR račun: **Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761**, koda namena: **CHAR**, namen: **POMOČ POPLAVE**, sklic: **SI00 624**, SWIFT BIC koda: **LJBAS12X**.

VPIS V FUTSAL ŠOLO SEZONA 2023/24

Vabimo k vpisu vse nove člane od letnika 2019 dalje iz občin Sodražica, Ribnica, Loški Potok, Bloke in Loška dolina.

Prijavnico dobite na naši spletni strani www.sd-extrem.si ali pri trenerju na prvem treningu.

Vsi obstoječi člani dobite prijavnice na prvih treningih.

Urniki treningov bodo znani zadnji teden v avgustu.

Za vse informacije smo na voljo: info@sd-extrem.si ali preko telefona: 041/831-722.

Psoglavski dnevi 2023 so za nami

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Največja prireditev v občini Sodražica je tudi letos za nami. Trije dnevi: Psoglavska noč, Dan športa in Večer na trgu ter Tržni dan, ki predstavljajo skupaj Psoglavske dni, so bili tudi letos odlično izpeljani, kar so nagradili tudi obiskovalci z množičnim obiskom. Zlasti v nedeljo na Tržni dan je več tisoč ljudi od blizu in daleč prišlo v Sodražico, kjer so si ogledali sejem suhe robe in rokodelstva, se ustavili pod šotorom, kjer je tekom celotnega dne potekal bogat in zanimiv program in si privoščili katero od specialitet iz pestre kulinarčne ponudbe.

Osrednji del prireditve je bilo slovesno odprtje s povorko, pozdravnim nagovorom župana Blaža Milavca in slavnostnim govorom predsednika Državnega sveta RS Marka Lotriča, ki je med drugim pohvalil organizacijo Tržnega dne, izrazil podporo rokodelstvu ter okorajžil Sodražane, naj nadaljujejo z ohranjanjem te in podobnih prireditev, tradicij in običajev. Govornik je poudaril, da stare obrti po njegovem mnenju predstavljajo temelj sodobnim oblikam podjetništva in da pričajo o bogati preteklosti naših krajev, o iznajdljivosti in sposobnosti slovenskega človeka.

Kulturnemu programu, ki so ga obogatili Ribniški pihalni orkester, domače mažoretke, vokalna skupina Anamanka iz Ribnice, otroška folklorna skupina Lončki iz Dolenje vasi, igralci iz DU Sodražica ter harmonikaši Urška iz Zamostca, je sledil glasbeni oz. zabavni del. Tu so Sodražico dvignili legendarni Orleki, popoldan pa še Ansambel Banovšek, še posebej, ko je zaigral kakšno Miheličevo.

Lepo so bili obiskani tudi drugi dogodki, še zlasti Večer na trgu, na katerem so nas zabavali mladi igralci iz dramske skupine Mladinskega kluba Sodražica in vedno odlični domači tamburaši. Kljub nekoliko slabšemu vremenu je bila pestra tudi športna sobota, ko se je več ekip pomerilo v malem nogometu, odbojki na mivki in košarki, posamezniki pa še v badmintonu in namiznem tenisu. Zadnji je bil mednarodno obarvan, saj so poleg domačih igralcev tekmovali tudi gostje iz Hrvaške, Italije in Izraela.

Tržni dan je bil pred nekaj manj kot 20 leti zamišljen kot oživitev tradicije nekdanjih, sicer tedenskih tržnih dni v Sodražici. Torej etnološka in kulturna prireditev, ki ji že od samega začetka ni manjkalo poudarka tudi na bolj zabavnih vsebinah. To se je z razširitvijo prireditve na tri dni v t. i. Psoglavske dneve samo še dodatno okrepilo. Psoglavski dnevi so tako postali največji lokalni dogodek, ki postaja sam po sebi tudi turistična zanimivost.

Preplet dela prostovoljcev iz različnih društev pod vodstvom organizacijskega odbora, ki ga že več kot 15 let vodi Jože Levstek, predsednik Turističnega društva, ki ima pri tem projektu krovno vlogo, z bogato glasbeno, etnološko in kulturno, športno in zabavno vsebino ter številnimi obiskovalci, med katerimi je vedno več takšnih, ki si to prireditev označijo na svojem koledarju, daje Psoglavskim dnevom poseben čar organizirane, prepoznavne, predvsem pa zanimive prireditve, skratka prireditve vredne obiska.

Zelo dobra zgodba, ki ima po načelu kdor dela, tudi greši še marsikaj za dodati ali popraviti in izboljšati, pa vendar v želji, da bi Sodražani to prireditev še bolj vzeli za svojo, in pod bremenom – izzivom ohranjanja atraktivnosti postavljenega koncepta tudi po dveh desetletjih – že zremo proti naslednjim Psoglavskim dnevom. Za letošnjega in vse do sedaj pa poklon in iskrena hvala vsem, ki se trudite in sodelujete v tem projektu.

Blaž Milavec, župan Občine Sodražica

Psoglavski dnevi so odraz dobrega sodelovanja posameznikov in vseh sodelujočih društev. Zagotovo lahko rečem, da je s povezanostjo več kot 100 prostovoljcev tridnevna prireditev uspela. Prepričan sem, da bomo tudi v prihodnje ohranili dobre odnose ter se podpirali pri organizaciji različnih prireditev in dogodkov.

Hvala vsem, ki ste sodelovali pri Psoglavskih dnevih 2023. Iskreno se zahvaljujem tudi vsem sponzorjem in donatorjem za vaš prispevek.

Jože Levstek,
predsednik Turističnega društva Sodražica

Ocenjujem, da je uspešen Tržni dan tisti, v katerem užiješ in začutiš preplet kulture, rokodelstva, folkloze, glasbe, trškega druženja in povezovanja ljudi. To je letošnji vsekakor bil: naš, pristen, sodraški.

Priprave nanj so bile prijetne, na trenutke stresne, od nas so zahtevale kanček iznajdljivosti in ščepec improvizacije.

Vesela sem, da se je letos na nas obrnilo nekaj posameznikov, ki so izrazili zanimanje za sodelovanje in pomoč pri prihodnjih Tržnih dnevih – vsekakor dobrodošli.

Nadja Košmrlj, članica Organizacijskega odbora Psoglavski dnevi 2023

Tamburaški orkester Sodražica z veseljem nastopa na Večeru na trgu. Bili smo zadovoljni z odzivom obiskovalcev, ki pa jih je bilo nekoliko manj kot običajno, saj so istočasno v naši bližini potekali še drugi dogodki.

Vsi ste prav lepo povabljeni na tradicionalni božično-novoletni koncert, ki bo 25. 12. 2023.

Jože Košmrlj, predsednik
Tamburaškega orkestra Sodražica

Tudi s pomočjo preko 50 članov vseh petih gasilskih društev je tridnevno dogajanje odlično uspelo. Še naprej smo pripravljene sodelovati s Turističnim društvom Sodražica in Občino Sodražica.

Janez Levstek, poveljnik PGD Sodražica in član Organizacijskega odbora Psoglavski dnevi 2023

Priznam, da sem imel na letošnje Psoglavske dni povsem drugačen pogled kot pretekla leta. Zvestemu obiskovalcu se celotna prireditev najbrž zdi zelo »tradicionalna« in na prvi pogled morda sploh ne odstopa od začrtane poti, po kateri Turistično društvo Sodražica v sodelovanju z Občino Sodražica, številnimi društvi in posamezniki vodi dogodek že od leta 2007. Pa vendar gre za še kako živo prireditev, ki raste, se spreminja in kljub ohranjanju bistva vsako leto ponuja tudi veliko novega – nova prizorišča, razstave, glasbeno kuliso, goste in obiskovalce. Noben dogodek ni enak prejšnjemu in nič ni prepuščeno naključju.

Kako to vem? Letos sem imel kot član Organizacijskega odbora Psoglavskih dni priložnost sodelovanja z odlično utečeno ekipo, ki že dolgo preden na radiu, ulici ali socialnih omrežjih opazite reklamo vse skupaj skrbno načrtuje, upošteva pohvale, kritike in želje ter vsako leto znova s Psoglavskimi dnevi Sodražico vrne na zemljevid. Kljub temu da se s tem postavimo ob bok veliko večjim prireditvam, katerih organizacijo navadno prevzemajo specializirana podjetja, za njimi ne zaostajamo, zato so naši Psoglavski dnevi še toliko bolj posebni. Ustvarjamo jih z željo ohranjanja naše tradicionalne obrti in kulture iz preteklosti, vse to pa je ponujeno v paketu z našo sedanjostjo, ki jo pišejo veseli, marljivi in družabni ljudje. Mnogi izmed njih se lahko pohvalijo z odličnimi dosežki na najrazličnejših področjih in se na tridnevni prireditvi tudi predstavijo na tak ali drugačen način ter s tem prispevajo delček sebe, da bi bili Psoglavski dnevi vsako leto še boljši.

In tudi letos ni bilo nič drugače. Na Psoglavski noči smo skupaj prepevali zimzelene skladbe skupine Pop Design, ki združuje vse generacije. V soboto smo bili na dan športa najprej kot tekmovalci ali navijači ob različnih športnih disciplinah združeni na ali ob igrišču, dogajanje pa smo kasneje premaknili na trg, kjer so po preverjenem receptu tamburaši Tamburaškega orkestra Sodražica in člani Mladinskega kluba Sodražica poskrbeli za večer odlične glasbe ter domačega humorja. Ponovno pa je za vrhunec Psoglavskih dni z izjemno udeležbo obiskovalcev poskrbel naš Tržni dan.

Najlepše se zahvaljujem vsem pokroviteljem, ki so podprli naš projekt. Še posebej pa se za povabilo k sodelovanju in dolgoletno vztrajnost zahvaljujem vsem članom Organizacijskega odbora Psoglavskih dni z Jožetom Levstkom na čelu. Zahvala gre tudi vsem članom sodelujočih društev ter vsem posameznikom, ki ste s svojim trudom tudi letos predstavljali pomemben košček mozaika, imenovanega Psoglavski dnevi, saj nam brez vas ne bi uspelo.

*Najlepša hvala za odličen obisk vsem obiskovalcem in va-
bljeni na druženje tudi prihodnje leto!*

Blaž Krajnc, predsednik Mladinskega društva Sodražica
in član Organizacijskega odbora Psoglavski dnevi 2023

Dan športa 2023

Tadej Levstek, vodja tekmovanja

Foto: Miha Vetrih

V soboto, 1. 7. 2023, smo v okviru Psoglavskih dni izpeljali Dan športa. Športna sobota nam je ponudila obilo športnih užitkov tako v dvorani kot izven nje.

Organizirali smo odbojkarški turnir na mivki. Pod vodstvom Mateje Vesel je bil lepo izpeljan, udeležilo se ga je sedem ekip. V športni dvorani se je odvijal namizni tenis. Udeležilo se ga je kar 32 igralcev, ki so bili iz vse Slovenije ter Hrvaške, Italije in celo Izraela. Tekmovali so v dvojicah, najboljši par sta bila Italijan Davide Infantolino in Izraelec Oscar Kogosov. Turnir je organizacijsko in tekmovalno vodil Mitja Gašperič.

V športni dvorani je potekal tudi turnir v košarki 3 : 3. Udeležilo se ga je pet ekip. Za organizacijo in izpeljavo je uspešno poskrbel Tomaž Lovšin. Na asfaltnem turnirju je potekal turnir v malem nogometu za veterane in člane. Imeli smo tri veteranske in štiri članske ekipe. Turnir je potekal pod vodstvom Vlada Vetriche in Tadeja Levstka.

Dan športa je bil zelo dobro zastavljen, saj se ga je udeležilo zelo veliko število tekmovalcev. Čez cel dan so se pojavljali tudi gledalci, ki so si ogledali tekmovanja tako na zunanjih igriščih kot tudi v športni dvorani. Poskrbljeno je bilo tudi za jedačo in pijačo. Tekmovanja smo končali brez težav ter brez poškodb, kar je najvažneje.

Turnir mešanih trojk v odbojki

Mateja Vesel

ŠD Sodražica je imelo turnir mešanih trojk v sklopu Psoglavskih dni pod okriljem Dneva športa, katerega smo organizirali skupaj s klubom malega nogometa Sodražica. Turnir je potekal v soboto, 1. 7. 2023, s pričetkom ob 11. uri. Sodelovalo je šest ekip, ki so bile zelo kvalitetne. Dve sta se sestavili tik pred zdajci. Igra je bila zelo kvalitetna in veliki finale se je odvijal okoli 18. ure, zmagala pa je ravno ekipa ŠD SODRAŽICA, na kar smo zelo ponosni. Druga je bila ekipa Lizike, v kateri so prav tako igrali člani ŠD Sodražica, tretja pa je bila ekipa Naključni trio, v kateri je igral tudi predsednik društva. Prve tri ekipe, Najbolj simpatični in simpatična ter Fair play ekipa so prejeli pokale in bogate praktične nagrade.

Ob tem bi se rada zahvalila vsem sponzorjem, ki so podarili krasna darila ali rekvizite, oblačila in suho robo. Hvala podjetjem Bistro Ž, La Crema, Fibran, Zavarovalnica Triglav enota Ribnica, Crea dom d. o. o., Laserski izrez in graviranje Marko Hočevnar, Leseni izdelki Zgonc, Naturles Peter Čampa s. p. ter In Situ Dušan Vesel za čudovita darila.

Odbojka v ŠD Sodražica izjemno napreduje, saj so treningi neprestano v pogonu, pa naj si bodo člani društva ali le mladi Sodražice, ki si želijo igrati odbojko. Letos smo izvedli celo uvodni kamp samo v ženski zasedbi pod okriljem trenerja Andreja Turka in asistentke Mateje Vesel. Udeležile so se ga punce letnikov 2008, 2009 in 2010, ki so pridno trenirale in vsaka od njih je pokazala izjemen talent. Sodražica ima zelo perspektivne igralko, ki bodo v jeseni pričele z vadbo dvoranske odbojke in se verjetno prijave tudi na ligo. Društvo v svoje vrste lepo vabi vse zainteresirane, ki bi radi igrali ali se naučili igrati odbojko. Vabljeni.

Aktivnosti DU Sodražica na Tržnem dnevu

Ana Modic

Foto: Nevenka Mladenovič, Primož Hrvacki

Društvo upokojencev Sodražica je na letošnjem Tržnem dnevu sodelovalo s tremi predstavitvami.

Olga Bregar, vodja sekcije za kulturo, skrbi za prikazovanje starih šeg in običajev. Letos so nam člani DU Sodražica prikazali slavnostna oblačila, ki sta jih oblekla ženina in nevesta in njuni starši, ko sta šla mlada dva k poroki. Dolgo, široko krilo in čezenj oblečena kočemajka – dolga, oprijeta jopica iz blaga, na glavi pa obvezna ruta, vse v temnih barvah, je bila praznična obleka, značilna za čas mladosti naših babic, torej za konec 19. ali začetek 20. stoletja. Nevesta je iz svojih dolgih las spletla debelo kito, ki si jo je kot venček ovila okoli glave. Moški so oblekli dolge hlače in suknjič v enakem odtenku, na glavi pa je bil poveznjen klobuk. Čevlji so bili obvezno črni in usnjeni. Pred skupinico šestih oseb – ženina, nevesta, ženinovi straši, nevestini starši – je stopal harmonikaš in raztegoval meh svoje male harmonike. On je bil edini, ki je bil dobre volje in nasmejan. Postavna ženina in nevesta sta resno stopala za njim. Z vstopom v zakonsko zvezo se začne resno in odgovorno življenje, ne le zase, temveč za vso družino. Tudi ženinovi in nevestini starši so se držali resno. Kdo ve, kaj čaka njihovega otroka na novi poti? Slavnostna oblačila so se nosila še dolgo let kot praznična oblačila: ob krstu, za birmo, za pogreb ali še za kakšno poroko, in seveda za v cerkev ob nedeljskih mašah. Naši nastopajoči so jih za ta nastop poiskali v svojih garderobnih omarah ali pa si jih sposodili pri sorodnikih in znancih.

Olga Bregar in Milka Gornik sta predstavili še skeč z naslovom Pahljača. Govorili sta v sodraškem domačijskem narečju, ki ga obvladajo le tukajšnji domačini. Tema je obravnavala gluhost stare ženske, ki besedo »pahljača« razume kot »hlače«, zato med sogovornicama prihaja do nerazumevanja in prepira. Tema bi bila lahko čisto življenjska, saj se nam starejšim često dogaja, da besed ne slišimo natančno in zato prihaja do konfliktov.

Kvačkarice v DU Sodražica smo pripravile razstavo letošnjih izdelkov na svoji stojnici, kjer smo tudi dežurale. Naš krožek se širi, letos so prišle še tri nove članice. Vsako leto se naučimo kaj novega. Letos smo nakvačkale trikotne in okrogle prtičke za okrasitev lesenih pladnjev, steklar pa nam je na pladnje pritril steklo, ki varuje les in prtičke. Kako drugačna je postrežba čaja in piškotov na takem lepem pladnju! Vsi letošnji kvačkani izdelki so imeli za motiv cvetje. Prvi je bil manjši kvadraten prtiček z motivom cvetja, sledil je šesterokoten prtiček z motivom tulipanov v dveh tonih iste barve. Novost so bili tudi kvačkani cvetovi in listi flamingovca z rdečimi srčastimi cvetovi, velikim rumenim pestičem in zelenimi trikotnimi listi. Letošnja novost so bile tudi slike iz volne. To večino je pokazala in kvačkarice tudi naučila Nevenka Mladenovič. Razstavljale smo tudi pletene copatke za novorojenčke naše občine, vsako leto poiščemo zanje nove modele.

Praznični dnevi, tudi Psoglavski, nam pomenijo spremembo v vsakdanjiku in ta sprememba nam polepša življenje. Starejšim in mlajšim. Zato naj živi Tržni dan!

Vtisi z Odra mladih:

Blaž Krajnc

Foto: Ines Oražem, Marko Burger

»Oder mladih že nekaj časa nima več odra in ne družijo samo mladih, v senci kostanjev pa se imamo kljub temu vsako leto lušno, saj se za vsakogar nekaj najde!« – Blaž

»Prišla, poslikala, odšla.« – Ines

»Oder mladih? Da. Oder mladincev? Uf, tu pa nas je starejše člane že malo načel zob časa. Navkljub temu poskušamo za vse starostne skupine vsako leto poskrbeti v največji meri.« – Klemen

»Počitek od vrveža glavnega prizorišča je odlična priložnost za obisk Odra mladih in sproščeno druženje mladih, mlajših in najmlajših.« – Andrej

»Ker sem najmlajši v društvu, se starejšim članom kar malo smilim. Zato bi bil vesel, da se nam pridruži še kak mlajši član (bolj na strani 14 + kot blizu 30 let), da ne bom sam med njimi (smeh).« – Jan

»Od zdaj nepraj, ku rečem ena, ena, ena, točno vajš, kaj m' morš' prnest.« – zvesti obiskovalec Odra mladih

»Daj no, še enga Lovrota al pa Kinderšpil!« – rokerski obiskovalec Odra mladih

Aktivnosti Šedržank

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Tudi na letošnjem Tržnem dnevu niso manjkale Šedržanke. Na stojnici so postregle s krompirjevimi štruklji, ki so jih izdelale na delavnici konec junija, obiskovalci so lahko pokusili in kupili najrazličnejše sladko-slano pecivo, ki so ga napekle pridne roke Šedržank. Nedelja, 2. julija, se je tudi za članice začela že v zgodnjih jutranjih urah. Nekatere so sodelovale pri pripravi in kuhanju trojke ter štrukljev, druge pri pripravi stojnice in peciva. Do uradnega odprtja prireditve je bilo že vse pripravljeno in z veseljem so postregle prav vsakega obiskovalca prireditve ter marsikateremu izdale skrivnosti o peki peciva. V poznih popoldanskih urah pred manjšo ploho je bila njihova stojnica pospravljena. Po napornem dnevu so bile utrujene, a zadovoljne in vesele, da je prireditev uspela in da je maloštevilna skupina povezanih Šedržank tudi letos odlično sodelovala na Tržnem dnevu.

Sprejem odličnjakov

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V četrtek, 15. junija, je v sejni sobi Občine Sodražica župan mag. Blaž Milavec gostil devetošolce odličnjake. V letošnji generaciji dveh razredov je kar deset učencev, ki so bili vseh devet let med najbolj uspešnimi, od tega osem fantov in dve dekleti. Čestitke in knjigo Sodraških 800 so tako prejeli: Iza Debeljak, Luka Košir, Miha Ogrinc, Jan Divjak, Mark Adamič, Filip Arko, Timotej Levstek, Veronika Košmrlj, Luka Marolt in Leon Škulj. Razredničarka 9. a razreda Lucija Petelinšek in razrednik 9. b razreda Jernej Oblak sta se strinjala, da iz šole odhaja generacija, ki zna stopiti in držati skupaj.

Trije letošnji odličnjaki bodo šolanje nadaljevali na Gimnaziji Kočevje, dva na Gimnaziji Šiška po eden na Gimnaziji Želimlje ter Škofjiski gimnaziji Ljubljana, trije pa se bodo šolali za tehnika računalništva (dva v Ljubljani in eden v Novem mestu).

Magdalenin večer z odlično Vokalno skupino 4Given

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V nedeljo, 23. 7., dan po župnijskem žegnanju, je potekal četrti Magdalenin večer, ki ga ob godu farne zavetnice sv. Marije Magdalene organizira Občina Sodražica v sodelovanju z Župnijo Sodražica. Tokrat smo lahko prisluhnili odlični slovenski vokalni skupini 4Given, ki jo sestavljajo glasbeniki Kristjan Vrtič, prvi tenor, Kristijan Korat, drugi tenor, Simon Vrtič, bariton, ter Matej Vrtič, vokalni basist in beatboxer. S sodobnim pristopom k a cappella glasbi, ki jo bogatijo z vokalnim uprizarjanjem različnih inštrumentov, dodatnih zvokov in efektov, so z gospelom navdušili obiskovalce. Prepričali so jih z neverjetno energijo, pristnostjo in veseljem ter jih enostavno pridobili k sodelovanju pri izvedbi programa.

Člani zasedbe 4Given so izkušeni glasbeniki, ki so oz. še sodelujejo tudi v drugih glasbenih zasedbah. Program je povezovala Nina Pirc Vovčko.

Maša za domovino in proslava ob dnevu državnosti

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V soboto zvečer, 24. junija, je v sodraški župnijski cerkvi potekala maša za domovino. Daroval jo je domači župnik Franc Bizjak, ki je poudaril pomen in vrednost lastne države, miru in sožitja. Opozoril je tudi na pasti sodobne družbe, zlasti na izgubljanje vrednot, še posebno svetosti življenja.

Po maši je sledil častni sprevod praporščakov in članov veteranskih združenj in gasilskih društev do parka z obeležjem osamosvojitve. Tam je bila, kot je v navadi, osrednja slovesnost ob dnevu državnosti. Slavnostni govornik je bil tokrat Peter Levstek, vodja tajne skupine Manevrske strukture narodne zaščite na našem območju v letih 1990–1991 in dolgoletni predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo. V kratkem, a jednatem nagovoru je poudaril pomembnost zavedanja in cenjenja lastne države ter ohranjanja spomina na vse, ki so se zanjo borili ne le v času osamosvojitvene vojne, ampak tudi prej in potem. Spomnil je, da je tudi nekaj občanov sedanje občine Sodražica aktivno sodelovalo v osamosvojitvenih pripravah in akcijah, še zlasti pa je spomnil na skrivno skladišče orožja v nekdanji tovarni Inles v Sodražici leta 1990.

V imenu Občine je zbrane pozdravil podžupan Ernest Pirnat, ki je prav tako opozoril na spoštovanje države, lastne identitete, jezika in kulture ter poudaril nekaj ključnih pojmov, ki določajo osamosvojitve in takratno dogajanje, domovino in državnost Slovenije. Opozoril je tudi na prešibko učenje mladih o teh temah.

Slovesnost so obogatili pevci domače Vokalne skupine Koral, ki jih vodi Brane Košir, učenki OŠ Sodražica Anja Pogorelec in Tina Zajc, ki sta recitirali pesmi, ter voditeljica Lana Košir.

Govor Petra Levstka ob dnevu državnosti

Drage Sodražanke, Sodražani, veterani vojne za Slovenijo, spoštovani gostje!

Veseli sem, da vas lahko pozdravim, nagovorim ob praznovanju državnega praznika Republike Slovenije. Še lepše mi je, ker smo zbrani ob spomeniku v Sodražici, ki smo ga postavili veterani vojne za Slovenijo, skupaj z Občino Sodražica. Spomenik je bil postavljen v spomin na dogodke, ki so se dogajali v času osamosvajanja države Slovenije. Takratna skupna država Jugoslavija je nasprotovala osamosvojitvi posameznih republik. Slovenci smo bili trdno odločeni, da se osamosvojimo. Zaradi pritiskov in groženj takratne jugoslovanske vojske smo se morali osamosvojitveno organizirati, to pomeni organizirati lastne obrambne sile. To smo dejansko storili s formiranjem Manevrske strukture narodne zaščite. V tej strukturi smo bili zelo angažirani tudi občani Sodražice. Pri formiranju in opremljanju enot smo v Sodražici organizirali skladišče našega orožja. V spomin na ta dogodek smo Občini Sodražica predlagali postavitev spominskega obeležja. Na predlog Občine Sodražica je bil spomenik postavljen v samem centru naselja Sodražica.

Spomini na čas in dogodke tistega časa bodo zbledeli, generacije za nami se jih ne bodo spominjale. Ostaja pa tisto, kar je

in je bilo v naši zgodovini najpomembnejše. Ostajamo narod s svojo kulturo, svojim ponosom in predvsem svojo državo, našo prelepo Republiko Slovenijo. Spomenik, pri katerem smo danes zbrani, izpričuje ravno to. To je spomin na uresničitev stoletnega sna naših prednikov, spomin na ljudi, ki so ta sen uresničili, predvsem pa izraz ponosa na našo domovino Slovenijo.

Vztrajnost in sodelovanje

Gregor Pirc

Vreme nam letos resnično ne prizanaša, veliko napovedanih prireditev je odpadlo. A naši predstavitvi na Tržnem dnevu je bilo prizaneseno. Na sejmu smo se predstavili z vsemi novimi izdelki, ki smo jih razvili tekom preteklega leta. Sejemska novost je bilo tudi novo prodajno stojalo. Tako imamo sedaj v zadrugi prenosno promocijsko stojalo, s katerim lahko lično predstavimo naše inovativne lesene izdelke na sejmih. Ob stojnici se je zbralo veliko obiskovalcev, s katerimi smo pokramljali, predstavili izdelke, nekatere tudi prodali. Veliko zanimanja je pritegnila tudi ergonomsko oblikovana klopca. To so v svoji majhni mizarški delavnici izdelali varovanci enote Prizma Sodražica. Klopca je simbol sodelovanja med nami in enoto Prizma, saj je nastala kot rezultat skupnega truda in delavnic, ki smo jih izvajali v njihovi enoti. Lahko se spomnite tudi nanje, ko boste potrebovali kakšen enostavnejši lesen izdelek.

Druga svetla lučka je zaključena razstava Čar lesa. V naše kraje je prinesla vrsto novih, lepih in izvirnih izdelkov. Ta razstava ni bila samo priložnost za ogled, ampak je postala prostor za povezovanje. Gostili smo sekretarja mag. Židana, profesorje z oddelka za lesarstvo biotehniške fakultete, imeli smo vodene ogledne za celotno šolo. Nenazadnje je bila razstava odprta za širšo javnost. Razstava je bogatila lokalno dogajanje v celotnem juniju; zaključila se je s Tržnim dnevom in je skupno privabila več kot 800 obiskovalcev. Vse to bi zelo težko izpeljali brez aktivnega Društva upokojencev Sodražica. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vodji društva in vsem zavzetim članom, ki so bili čez ce-

loten julij pripravljeni nameniti svoj čas za izvedbo te razstave. Zahvalo izrekam tudi osnovni šoli in Občini za posluš in pripravljenost na sodelovanje.

Projekt In situ se je z mesecem julijem uradno zaključil, a aktivnosti nadaljujemo naprej. Obdaja me občutek, da je vse to povezovanje nastalo kot rezultat projekta. Morda se je kakšno projektno izvajanje delavnice zdelo nepomembno, a se moramo zavedati, da je tudi nepomembna delavnica lahko za koga pomembna. Vesel sem nastalih povezovanj, konec koncev smo ljudje in to tudi potrebujemo.

V preteklem mesecu smo se udeležili konference DiGOZD, kjer je bila predstavljena nova mobilna aplikacija, ki lastnikom gozdov omogoča enostavno upravljanje z njimi. Aplikacija združuje pomembne podatke o parceli ter orodja za meritve in ugotavljanje stanja dreves, kar lastnikom

omogoča samostojno upravljanje. Nosilec projekta je tudi naš zadržnik, podjetje Kočevski les d. o. o. Aplikacija je pripravljena za uporabo in testiranje. Z nosilcem projekta smo tudi v začetnih pogovorih za predstavitev zainteresiranim v naši občini.

Pomembno sodelovanje vzdržujemo tudi z Inkubatorjem Kočevje, s pomočjo katerega pridobivamo znanje in usmeritve za naše dejavnosti. Če imate vsaj malo poslovne žilice, vam priporočam, da spremljate dogodke, ki jih organizirajo. To so dogodki odprtega tipa, v prijazni družbi in pozitivnem vzdušju.

Pred nami je Ribniški sejem, ki se ga bomo zadržno udeležili. Letos se bomo nahajali na novi lokaciji v samem centru sejma, na parkirišču pred Miklovo hišo. Če boste tam, se le ustavite, veseli bomo vašega obiska. Stojnica In situ je tudi točka in križišče obrtnikov, ljubiteljev naravnih materialov in sodobno oblikovanih izdelkov.

Še opomnik za vse obrtnike v lesarstvu, da si ogledajo novi razpis Spodbude za mikro podjetja v lesarstvu. Za kakšno splošno informacijo se lahko obrnete tudi name, sicer pa bomo skupaj našli pravi kompetentni kontakt.

Za zaključek naj vas spomnim, da so lepi počitniški dnevi tudi prava priložnost za e-kolesarski izlet. Čeprav je Sodražica na prvi pogled mirna, se lahko z nekaj domačega in okoliškega dogajanja pride do zelo dinamičnega in razgibanega poletja.

vrtni center, vzgoja rastlin, urejanje okolice

05 / 754-24-05

Nepredstavljivo in svetovna posebnost

Jože Tanko, poslanec

Delodajalci podpirajo višje plače, sindikati pa se, ravno nasprotno, borijo in krvavijo za nižje plače.

Zadnje tedne ste lahko spremljali razprave o Zakonu o dolgotrajni oskrbi, ki ga je pripravilo t. i. ministrstvo za solidarno prihodnost in sprejela Golobova vlada. Predlagala ga je za sprejem po nujnem postopku, ki se ga lahko uporabi za sprejem zakonov zaradi interesov varnosti ali

obrambe države ali za odpravo posledic naravnih nesreč ali za preprečitev težko popravljivih posledic za delovanje države. Naj spomnim, da prav noben pogoj za obravnavo po nujnem postopku ni bil izpolnjen, a je parlamentarni del koalicije kljub vsemu ugodil želji vlade in potrdil postopek. Tudi v primeru, da ta zakon ne bi bil sprejet, bi obveljal zakon prejšnje vlade. Torej ni šlo za nič nujnega.

Predsednik vlade Golob, resorni minister Maljevac in člani koalicije so zatrjevali, da predhodni 30-dnevni dialog z javnostjo, ki je predpisan, ni potreben, saj o problemu dolgotrajne oskrbe razpravljamo že 20 let. Naj spomnim, da se je prejšnja vlada teh postopkov držala in rešitve korektno izpeljala, ta vlada pa svojih rešitev ni usklajevala z nikomer, razen z izbranci iz civilne družbe in sindikati. Tudi zaradi takega pristopa so se delodajalci umaknili iz ekonomsko socialnega sveta pri vladi.

Glavni razlog za umik je bila uvedba obveznega prispevka na plače, s katerimi je Golobova vlada obremenila z dodatnim 1 % tako delodajalce kot zaposlene in vse upokojujence, celo tiste, ki prejema denarno socialno pomoč. Samostojni podjetniki in kmetje pa bodo plačevali po 2 %. Ni potrebno posebej poudariti, da se bodo za toliko zmanjšali neto prihodki zaposlenih, s čemer se bo zmanjšala tudi kupna moč prebivalstva. Golobova vlada računa, da bo na ta način zbrala 600–700 mio €. Prejšnja vlada tega obveznega prispevka ni predpisala, saj je izpogajala znatna evropska sredstva in prerazporeditve znotraj proračuna ter pokojninske in zdravstvene blagajne. Golobova vlada pa evropska sredstva razporeja za vse druge namene, samo za tisto ne, za kar jih je priborila prejšnja vlada. Še huje je, da večine odobrenih sredstev sploh ni sposobna počrpati, saj smo po učinkovitosti črpanja padli iz enega prvih mest med prav najslabše.

Golobov zakon ne dopušča, da bi dolgotrajno oskrbo lahko izvajali kot dopolnilno delo na kmetijah, kar je popolnoma nerazumljivo in skregano z zdravo pametjo, saj te ljudi iz domačega okolja silijo v mnogo dražjo institucionalno oskrbo, v domove za starejše, v katerih pa ni ne zadostnih kapacitet in ne zaposlenih. Kot alternativo so istočasno s sprejemanjem tega zakona ponudili zakon o »evtanaziji«, ki so ga sicer vložili s podpisi državljanov in s katerim starostnikom s težavami forsirajo predčasno končanje življenja. Pravzaprav gre za pozivanje k odločitvi za samomor, ki bi ga opravili v zdravstvenih ustanovah. Gre za nadgradnjo kulture smrti.

Levičarji in sindikati veliko govorijo o solidarnosti, ki pa je sami v praksi ne prakticirajo. Obupanim in revnim ponujajo smrt, levičarske elitnike pa bodo pošiljali na zdravljenja v najboljše ustanove v tujini. Za te stroški niso bili in ne bodo pomembni.

Naj ob koncu samo spomnim, da so delodajalci podprli zakon Janševe vlade o dohodnini, ki je prinesel bistveno višjo splošno olajšavo in druge ugodnosti, kar bi v praksi prineslo približno dodatno plačo letno za vsakogar. Ob tem je zanimivo, da so sindikati zakonu nasprotovali, čeprav niso znali pojasniti razlogov, zakaj. Golobova vlada pa je takoj ob nastopu zakon odpravila.

Kot sem že zapisal, delodajalci nasprotujejo dodatnim prispevkom za podjetja, zaposlene, samostojne podjetnike, kmete in upokojujence, ki jih z Zakonom o dolgotrajni oskrbi uvaja Golobova vlada, sindikati pa to podpirajo. Podobno je pri preoblikovanju prostovoljnega v obvezno zavarovanje – delodajalci temu nasprotujejo, sindikati pa podpirajo.

Že iz tega lahko zaključite, da se delodajalci zavzemajo za višje prihodke zaposlenih in upokojujencev, medtem ko levičarji in sindikati temu izrecno nasprotujejo. Kaj takega v praksi razvitih držav ne boste našli, pa lahko še tako brskate po spletu. Slovenija pa je z levičarskimi vladami svetovni fenomen. Ob tem levičarji delodajalce obmetavajo z raznoraznimi psovkami, jim otežujejo poslovno okolje in jim grozijo, da jih bodo nagnali z bajoneti v morje. Pri nas so sindikati in levičarji proti dobro situiranemu delavcem, ob tem pa še stokajo, zakaj imajo upokojujenci tako nizke pokojnine. To je zaradi levičarskega pristopa, ki načrtno vodi k revščini.

Levičarji govorijo o blaginji za vse, vse, kar pa počnejo, pa ustvarja revščino za vse, razen za njihovo elito, za njihov »top management«. Vedno in povsod, ni levičarskega režima, ki bi delal kako drugače.

Pobuda za vpis gotovine v Ustavo Republike Slovenije

Ivan Jurgec

V zadnjem času smo priča vse večjemu izrivanju gotovine iz poslovanja, ponekod sploh ne moremo več plačevati z gotovino, čeprav je zakonito plačilno sredstvo. Namesto fizičnega denarja, ki je garancija svobode, želijo uvesti digitalni denar (Central bank digital currencies, CDBC), zato je nujno potrebno zaščititi gotovino. V kolikor gotovino odpravijo in jo nadomestijo z digitalnim denarjem, bodo centralne banke oziroma oblast v vsakem trenutku imele popoln nadzor nad našo lokacijo, nakupi, življenjskimi navadami itd. Sledenje na vsakem koraku – je to še svoboda?

Pravica do gotovine je ena ključnih pravic svobodnih državljanov, zato je bila v Državni zbor RS 12. julija 2023 podana pobuda volivcev za vložitev predloga za začetek postopka za spremembo Ustave RS in vpis gotovine v Ustavo. Predlog je bil sprejet in predsednica Državnega zbora je razpisala časovni termin za zbiranje podpisov od 1. 9. do 30. 10. 2023. Več informacij o pobudi in o zbiranju podpisov si preberite na www.povezani-smo.eu/vpis-gotovine-v-ustavo.

Silovita neurja so prizanesla gozdovom širšega območja Kočevske

Tina Kotnik, Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Kočevje

Narava to poletje kaže svojo moč s vetrologi, ki so povzročali škodo v gozdovih. Škoda v slovenskih gozdovih zaradi vetrologa po dosedanjih ocenah (27. 7. 2023) znaša že več kot 540.000 m³. Močno deževje in poplave na našem območju niso prizadejale večjih poškodb (4.–6.2023). Po pregledu stanja na terenu do večjih poškodb na gozdnih cestah ni prišlo.

Gozdovom gozdnogospodarskega območja Kočevje, ki sega od Turjaka na severu, Kolpe na jugu, Bloške planote na zahodu in do masiva Roga na vzhodu, je bilo zaenkrat povečini prizaneseno. Po natančnejših ocenah, ki so jih revirni gozdarji pridobili tudi s pregledi gozdov s pomočjo brezpilotnih letalnikov, je skupaj podrlih in poškodovanih okoli 14.800 m³ drevja. Neurje je največ škode povzročilo v nižini, to je v gozdovih v okolici Kočevja oz. Kočevskega polja. Največ poškodovanega drevja je na območju

gozdnogospodarske enote Rog, natančneje v revirjih Mozelj in Željne – Laze. Gre pretežno za posamezna podrta drevesa, razpršena po gozdu, mestoma tudi za podrtje skupine drevja, a površine teh območij ne presega 1 ha.

Poškodovani so tako listavci kot iglavci, od katerih je največ poškodb na smrekah. Tako so se s podlubniki napadenim drevesom, ki so se številčneje pokazala v mesecu juliju (preteklo ujme, lanska suša ter semenenje, ki so smreko izčrpali), pridružila še številna, po močnem vetru padla in poškodovana drevesa smrek, ki so zelo primerna za še večjo namnožitev podlubnikov.

Zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije OE Kočevje bomo v najkrajšem času pregledali poškodovane gozdove in označili poškodovana drevesa za posek, obvestili lastnike gozdov ter jim podali usmeritve za sanacijo. Zaradi obsežnosti območja, predvsem pa zaradi razpršenosti po vetru poškodovanega ali podrtega drevja, Zavod za gozdove Slovenije k sodelovanju poziva vse lastnike gozdov, da pregledajo svoje gozdove in o poškodovanih drevesih (bodisi od podlubnikov ali po vetrologu poškodovanih dreves) obvestijo pristojne revirne gozdarje. Ključnega pomena je, da se

najprej pregledajo poškodovani gozdovi na območjih, kjer prevladuje smreka, da se prepreči razvoj podlubnikov in s tem dodatna škoda.

Del v gozdu se je vedno treba lotiti previdno in primerno opremljeni. Posek prelomljenih in prevrnjenih, po ujmah poškodovanih dreves je izredno nevarno opravilo, zato lastnikom gozdov priporočamo, da se za samostojno izvedbo sečnje odločijo le, če so za to usposobljeni. V nasprotnem primeru jih pozivamo, naj najamejo usposobljene gozdne delavce.

Opozorilo velja tudi vsem obiskovalcem gozdov, da se do zaključka sanacije ne gibajo v poškodovanih gozdovih, saj obstaja velika nevarnost padanja visečih in poškodovanih dreves.

Varnost je na prvem mestu, zato vsem svetujemo veliko previdnost.

Voda prizadela Miklovo hišo

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša
Foto: kolektiv KMH

V noči s torka na sredo, 26. 7. 2023, je v stavbi Knjižnice in Galerije Miklova hiša prišlo do izliva vode zaradi zloma cevi v hidrantu v Miklovi dvorani. S prihodom v službo smo se zgrozili ob pogledu na vodo, ki je iz vodovodnega sistema dobesedno lila po stopnicah in zalila vse zgornje pisarne, prodrla skozi stropne preko prvega nadstropja knjižnice vse do galerije v pritličju in kleti. Da bi rešili čimveč knjižnične zbirke, smo hitro vpoklicali ribniške gasilce, ki so nam omogočili vstop v hišo in reševanje knjig, ki jih voda še ni prizadela. Na pomoč nam je takoj priskočila Občina Ribnica, hitro so se odzvali tudi člani Civilne zaščite in Komunale Ribnica, kolektiv

Rokodelskega centra Ribnica ter prostovoljci, ki so nam pomagali knjige zlagati v škatle in jih prepeljati v dvorano TVD Partizan, kjer se je vzpostavila začasna enota knjižnice z omogočeno izposojno in vračilom knjig po običajnem urniku za poletni čas. O nadaljnjem delovanju knjižnice vas bomo sproti obveščali na naših družbenih omrežjih in lokalnih sredstvih obveščanja.

Škoda je zelo velika, kolikšna, še ocenjujejo. Voda je uničila do tretjino knjižnične zbirke na oddelku, največ z otroškega in mladinskega oddelka. Uničeni so stropi, stene, parket, električna napeljava. Vse prostore je najprej potrebno temeljito osušiti, nato bodo sledila obnovitvena dela.

V knjižnici upamo, da nam bo pri tem na pomoč priskočilo tudi Ministrstvo za kulturo, predvsem pa upamo, da si bo knjižnična dejavnost v Ribnici čimprej opomogla in se vrnila v stare tire. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nesebično priskočili na pomoč, prav tako pa uporabnikom knjižnice za razumevanje ob zaprtju.

Prišel bo. Če ne danes, pa jutri.

Ana Koščak, Galerija Miklova hiša

Z ozirom na katastrofo, ki je nedavno prizadela celotno Miklovo hišo, in ob hkratnem upoštevanju zgodovine likovnorazstavne dejavnosti v Ribnici se zdi, da Galerija Miklova hiša ponovno odpira prvo poglavje znane drame Čakajoč Godota. »Življenje« ribniške galerije že od samih začetkov nemalokrat spominja na ujetost v neskončnem ciklu čakanja in upanja na boljšo prihodnost, ki ga iz dneva v dan doživljata tudi glavna akterja v znamenitem delu irskega dramatika Samuela Becketta.

Čeprav se na prvi pogled morda zdi, da vsem poznana zgodba dveh brezdomcev, ki se vsak dan srečujeta ob cesti pod drevesom in neutrudno čakata na prihod odrešilnega Godota, izključuje vse možnosti upanja, je v resnici to ena od njenih osrednjih tem. Čeprav kompleksna in subtilna. Vsak dan namreč k njima prihaja deček s sporočilom, da bo Godot zagotovo prišel. Morda ne danes, jutri pa zagotovo. In tako prihaja z dneva v dan. Z istim sporočilom. Pa je prišel? V Beckettovi različici ne. Brezdomca sta kljub močni negotovosti vseeno čakala in ohranjala tisti mali, skoraj zanemarljiv delček upanja, ki pa je na koncu vselej odigral ključno vlogo. Ohranjal ju je pri življenju.

Sorodno dramo, v upanju na drugačen zaključek, na trenutke piše tudi ribniška galerija.

Galerijska dejavnost v Ribnici svoje začetke beleži z odprtjem Petkove galerije, ki je od leta 1972 naprej delovala v pritličju ribniškega gradu in velja za prvi namensko urejen razstveni prostor v središču Ribnice. Kljub temu da je vzpostavitev galerije pomenila izjemno pridobitev za ribniško kulturno sceno, pa je bil prostor v Petkovi galeriji v veliki večini prilagojen predvsem muzejskim, ne pa tudi likovnim standardom, zaradi česar so začeli njeni vodilni akterji že kmalu po odprtju opozarjati na neustrezne razstavne pogoje. Nenehno prisotne težnje po obsežnejšem in primernejšem galerijskem prostoru, ki so rezultirale v nekaj manj kot dve desetletji trajajočem »obdobju upanja«, so se končno uresničile konec osemdesetih let, ko se je razstveni program iz Petkove galerije skoraj v celoti preselil v takrat zasilno prenovljeno pritličje Miklove hiše. Pridobitev primerne in v začetku devetdesetih let tudi prenovljenega galerijskega prostora, ki je bil namenjen občasnim razstavam aktualne slovenske likovne produkcije, je pomenila dokončno vzpostavitev kontinuirane ter strokovno vodene galerijske dejavnosti v ribniški dolini. Ribnica je s kakovostnim razstavnim programom in zavidljivim galerijskim prostorom, ki ga je slovenska javnost poimenovala Mali Cankarjev dom, kmalu postala prepoznaven likovni center v Sloveniji. Nedolgo po vzpostavitvi galerijske dejavnosti v Miklovi hiši pa so se zaradi

Galerijski prostor po izlivu vode (2023)

pomembnosti in obsežnosti likovne zbirke, ki se je vzpostavila in vztrajno nadgrajevala prav v obdobju »čakanja« na ustrezen razstveni prostor, pojavile težnje po postavitvi stalne razstave. S to zamisljivo je ribniška galerija ponovno stopila na pot upanja za svetlo prihodnost, v kateri bo obsežna in referenčna likovna zbirka ugledala luč sveta. Zaradi vseprisotnega zavedanja o dragocenosti zbirke in nujnosti njene javne predstavitve so se zaposleni ves čas delovanja galerije vztrajno zavzemali, da bi ta zaživela kot stalna galerijska postavitve. V ta namen so bili izdelani tudi štirje celoviti idejni projekti (prvi 1996, zadnji 2021), ki so predvidevali različne rešitve za smiselno, predvsem pa potrebno širitev galerijske dejavnosti. Zbirka, ki danes šteje že preko 800 del najpomembnejših slovenskih sodobnih likovnih ustvarjalcev in jo Ribnica zavida marsikatera slovenska galerijska ustanova, danes še vedno potrpežljivo čaka v depojskih prostorih. Čaka, ker ve, da bo peti idejni projekt zagotovo realiziran.

Čakanje in upanje na svetlo prihodnost, ki sta tako rekoč postala že del vsakdanjega ritma ribniške galerije, pa sta konec julija dobila še dodatno epizodo. Eminenten galerijski prostor, ki je s svojo značilno arhitekturno podobo postal prepoznavni znak Galerije Miklova hiša, je čez noč povsem spremenil svojo obliko. Zajeten izliv vode je v prostorih Miklove hiše povzročil nepredstavljivo škodo, ki bo galerijo morda ponovno potisnila v držo, ki spominja na zgodnje obdobje likovnorazstavne dejavnosti v Ribnici. Kljub izzivom, s katerimi se galerija sooča že od samih začetkov, v trenutni situaciji pa se morda zdijo celo nepremostljivi, verjamem, da je njena prihodnost jasna in svetla. V to je pač preprosto treba verjeti. Kot tudi v to, da bo ob nadaljnji podpori lokalne in nacionalne skupnosti kljub kriznim časom vseeno uspela ohraniti kakovostne in trdne temelje za bodočnost.

Ponavljajoča se rutina in pričakovanje, ki ga v Beckettovi drami vzbuja vsakodnevni dečkov prihod, poudarja nenehno upanje obeh brezdomcev, da se bo nekaj spremenilo in da bo Godot vendarle prišel in prinesel smisel njenemu čakanju. Verjamemo, da bo imela Galerijska drama vsaj en odstavek več kot originalna Beckettova različica. Deček ne bo več prihajal z obljubo »Prišel bo jutri.« Odprl bo vrata ribniškega kulturnega hrama in povedal: »Prišel je!«

Galerijski prostor pred prenovo Miklove hiše (1989–1991)

Ljudski umetnik Jože Levin

Polona Rigler Grm

Foto: Tamino Petelinšek

Jože Levin je s svojim ustvarjanjem obogatil mnogo domov in zapustil veliko del domačim, prebivalcem rojstnega kraja v okolici Dola pri Ljubljani, Slemenem in ljudem v bližini Slemen. Njegov opus je obsežen in raznolik. Zanimivo je, da se mu je večina idej porodila v spanju, zato je veliko noči preživel v svoji delavnici, podnevi pa sam počasi gradil hišo. Navdih za svoja dela je črpal tudi v naravi in kmečkem življenju. Oboževal je umetnika Michelangela. Oblikovalska ustvarjalna vnema se je udeleževala v estetski podobi slikarstva, poslikavi spominskih krožnikov, šatuljah, razpelih, kulisah za cerkvene in posvetne potrebe, profanih in sakralnih delih, likovni opremi kapelic in gravurah. Motivi, ki se pojavljajo v njegovih delih, so vezani na naravo, portrete, verske teme, arhitekturo itd. Z različno motiviko so nastale spominske in priložnostne slike, poslikana pročelja hiš ter gasilskih domov.

Občudovanja vredna je bila njegova

vera v boljšo in lepšo prihodnost. Nikoli se ni predal malodušju ali obupu. Oba z ženo sta bila gluhonema. Velikokrat so ga prišli pogledat otroci, ki so se zelo radi smukali okrog Jožeta in ga opazovali pri delu. Vsa družina je bila ponosna nanj, saj ni bil le ljudski umetnik, ampak tudi izjemno prijetna oseba, ki se je lotila praktično vsakega ročnega dela. Prisluhni je znal željam okolice, prijateljem in znancem. Ustvarjal je skoraj do konca svojega življenja, dokler ga ni premagala bolezen.

Razstava in knjižica sta bili javnosti predstavljeni 3. junija v Kulturnem domu Sveti Gregor. Slavnostno sta jo odprla predsednik Krajevne skupnosti Sveti Gregor Peter Adamič in župan Občine Dol pri Ljubljani Željko Savič. Vsebine so nastale v sodelovanju z domačimi, KUD Sveti Gregor in Muzejem Ribnica. Avtorice vsebin so: Olga Levin, Majda Lušin, Majda Lušin ml., Monika Lušin, Dominika Lušin in Polona Rigler Grm. Vsebine je

oblikovala vnukinja Dominika Lušin, jezikovno jih je pregledala vnukinja Monika Lušin, finančno pa jih je omogočila Občina Ribnica, v manjšem prispevku tudi Občina Dol pri Ljubljani.

Hvala vsem za pomoč in sodelovanje.

Razstava bo na ogled **do 30. novembra** v odpiralnem času in po dogovoru, dosegljiva pa je tudi na spletni strani Muzeja Ribnica.

Kulturni dom Sveti Gregor

Vsako zadnjo nedeljo v mesecu

od 9.30 do 11.00 ali po dogovoru:

www.rokodelskicenter-ribnica.si

01 835 03 76

Izlet Vokalne skupine Koral

Renata Mihelič

Foto: Marko Burger

Pred zaključkom pevske sezone je padla odločitev, da si še pred poletjem privoščimo malo razvajanja. Izlet! Odločitev glede destinacije se je ponujala kar sama: ravno smo razdelili note znane Oj, Triglav, moj dom, ki jo je leta 1896 uglasbil Jakob Aljaž. Navdušili smo se nad tem domoljubom, sicer duhovnikom, pa tudi navdušenim planincem, ki je igral pomembno vlogo pri razvoju slovenskega planinstva. Verjetno ga najbolj poznamo po postavitvi Aljaževega stolpa na Triglavu, a to še zdaleč ni njegov edini prispevek na tem področju. Bil je tudi skladatelj in ob učenju njegove najbolj znane skladbe (besedilo je leta 1894 napisal Matija Zemljčič) je padla odločitev: obiskali bomo Dovje, kjer je Jakob Aljaž služboval in bil dejaven mnogo let (od leta 1898 do svoje smrti leta 1927) in je tam tudi pokopan. Povabili smo goste, prijatelje, ki so nas podpirali in pomagali pri izvedbi koncertov, in se na čudovito junijsko nedeljo odpravili na Gorenjsko.

Dovje je prijazna vasica, kjer kip Jakoba Aljaža, ki kaže na Triglav, prvi pozdravi obiskovalce. V župnijski cerkvi sv. Mihaela nam je tamkajšnji župnik g. Juvan pripovedoval o življenju Jakoba Aljaža. Domačin Marsel Gomboc, pravljicar Bukovnik, nas je popeljal po Dovjem, ki velja za najbolj sončno vas v Sloveniji in nam ob pripovedih v pristni gorenjsčini razkazal poslikave akademske slikarke Špele Oblak, ki krasijo nekatere starejše hiše.

Pot nas je vodila v planinski muzej v Mojstrani, želodčke pa smo si napolnili v Aljaževem domu v dolini Vrat. Tam smo si vzeli čas tudi za preprosto uživanje in sprehod v prelepi naravi

pod Triglavsko severno steno. Potepanje smo zaključili z ogledom slapa Peričnik, ki nas prav tako ni pustil ravnodušnih. Je treba posebej napisati, da nas je skozi dan spremljala pesem?

Oj, Triglav, moj dom, kako si krasan! Kako si krasna, naša dežela! Lahko bi rekli, da je bil izlet tudi neke vrste priprava na praznovanje dneva državnosti v Sodražici, pri katerem smo z veseljem sodelovali.

Bilo je popotovanje po Dolenjski

Milka Jamnik

Foto: Nejc Lovšin, Vasja Zidar

Člani Muzejskega društva Ribnica smo se zadnjo soboto v maju, 27. 5. 2023, odpravili na ekskurzijo z naslovom Po Dolenjski malo drugače. Že zjutraj je kazalo, da bo lep dan. Takšen je tudi bil.

Naša prva postaja je bila vasica Lopata v občini Žužemberk, ki je strnjeno naselje z okrog 80 prebivalci in čudovito cerkvico sv. Neže. Njeno zgodovinsko vrednost dokazujejo njeni detajli, ki skupaj z neposredno okolico in vasjo sestavljajo pomembno celoto.

Nadaljevali smo proti Dvoru. Vas je svoje ime dobila po dvorcu, ki so ga dali zgraditi grofje Turjaški. Leži na terasah levega brega Krke in je bila prvič omenjena že leta 1383. Prvi lastniki so bili grofje Bogenšperški, ki so jo kasneje prodali Turjačanom. Ti so leta 1796 ustanovili fužino, ki je obratovala do leta 1896. Železarna, ki je nastala na tem mestu, je v 19. stoletju postala eden največjih industrijskih obratov na Slovenskem. Od leta 1820 je bila usmerjena v železolarstvo in izdelovala predmete t. i. umetniškega liva. Danes je v njej železolarstveni muzej z bogato predstavitevjo nekdanje dejavnosti.

Našo pot smo nadaljevali proti Žužemberku, na območju katerega so se v preteklosti naselili tako Iliri in Kelti kot tudi Rimljani. Današnje naselje se je razvilo ob srednjeveškem gradu, po katerem je kraj tudi dobil svoje ime. Ker so na bližnjem griču Eisenberg kopali železovo rudo, so grad poimenovali Seisenberg, domačini pa so to skozi čas preoblikovali v Žužemberk. Grad nas je očaral s svojo bogato in slikovito zgodovino. Z njega smo imeli priložnost opazovati tudi dolenjsko lepoticno reko Krko, ki tik pod gradom ustvarja ene izmed najslikovitejših lehnjakovih pragov.

Po kosilu nas je pot vodila proti Soteski, kjer nas je pričakala lokalna vodnica, ki nas je nato spremljala do konca ekskurzije. V Soteski smo si ogledali grad, muzej starih avtomobilov (Ogledni depo Tehniškega muzeja Slovenije) in notranjost Hudičevega turna. Med drugim smo izvedeli, da je dvorec Soteska Valvasor opisal kot enega najlepših dvorcev na Kranjskem. V 16. stoletju so ga pozidali grofje Širski, leta 1793 pa so lastniki postali knezi Auerspergi, ki so bili njegovi lastniki vse do konca 2. svetovne vojne. Dvorec so nato jeseni leta 1943 požgali partizani, po vojni so ga domačini izkoriščali kot kamnolom.

»Nad zeleno reko pečina in na pečini grad. Vse povsod na njem zgodovina, rast, razcvet in propad.«
(Tone Pavček, pesem z naslovom Žužemberk).

MUZEJSKO
DRUŠTVO
RIBNICA

Danes nas na njegovo nekdanjo slavo opominjajo samo še mogočne ruševine. V neposredni bližini dvorca stoji tudi Hudičev turn, ki je umetnostno zgodovinska, arhitekturna in turistična zanimivost občine.

Z lokalno vodnico smo si ogledali tudi Dolenjske Toplice ter spoznali zgodovino bogate zdraviliške dejavnosti. Naša zadnja postaja je bila vas Občice, po nemško Krapflern. To je naselje v Črmošnjiško-Poljanski dolini, ki je bila najvzhodnejši del kočevskega jezikovnega otoka, iz katerega se je leta 1941 izselila večina nemško govorečih Kočevarjev. Med drugo svetovno vojno so bile Občice, tako kot cela Kočevska, pod italijansko okupacijo. Spoznali smo, da se je tako kot v sosednji vasi Kočevske Poljane tudi tu nekaj kočevskih družin uprlo izselitvi leta 1941 in podpiralo Osvobodilno fronto. Tako je nekaj Kočevarjev v teh krajih po vojni ostalo, kočevsko narečje pa je tudi zaradi prepovedi po drugi svetovni vojni do danes skoraj izumrlo. Od leta 1998 se nahaja v Občicah tudi kulturni center Kočevarjev, ki je hkrati sedež Društva Kočevarjev staroselcev. Ogledali smo si bogato muzejsko razstavo in pokusili rezino kočevske potice, imenovane »pobolitze«.

Še tako lepega je enkrat konec. In tako smo tudi mi v večernih urah zaključili naše popotovanje po Dolenjski in se polni vtisov različnih krajev, zgodb in zanimivih ljudi vrnil domov.

Je tudi vas zanimalo, kaj se skriva za vrati Hudičevega turna? Mi smo tokrat uspeli pokukati tudi v njegovo impresivno notranjost.

Ljudska obramba

Delni zapis priprav in dogodkov v letu 1990, Ribnica (4. del)

V dogodkih sodeloval in l. 1992 tudi zapisal: Borut Kozina

Tako je bilo orožje shranjeno na Oddelku za ljudsko obrambo (OLO) na Gorenjski cesti 9 (v posebnem prostoru, namenjenem za orožje in kriptozasčito) do ponedeljka, 2. 10. 1990, zgodaj zjutraj, ko sva ga s sodelavcem Tonetom Jorasom naložila na zaprto službeno prikolico in se odpeljala mimo Rakitnice ter Jelendola v enoto VP 6102 (vojne pošte) v Kočevsko Reko oziroma v Primožje, ker v bližnji okolici nismo dobili pravega skrivališča za to orožje. Po eni strani sem si oddahnil od neke vrste stiske, kako in kam z orožjem, hkrati me je glodala misel, da bodo prišli orožje iskati sami, ker ga nisem vrnil, kot smo se dogovorili. O teh zadevah nisem doma obremenjeval nikogar in to je tisto, kar me je tedaj najbolj mučilo. Kako se obnašati, če le kdo vpraša, kje je orožje. Vse skupaj je izgledalo enostavno, vendar temu ni bilo tako.

O iznosu orožja ostali sodelavci na OLO niso vedeli ničesar. Prav tako niso vedeli, da sva orožje naložila in odpeljala v Primožje – Kočevsko Reko, ker sva to opravila zjutraj še pred prihodom sodelavcev na delovno mesto. V Kočevski Reki oziroma v Primožjih sva o težavah skladiščenja orožja iz vojašnice v Ribnici seznanila poveljnika, majorja Jožeta Poloviča, in vprašala, če je možno začasno skladiščenje pri njih. Major je pritrldil.

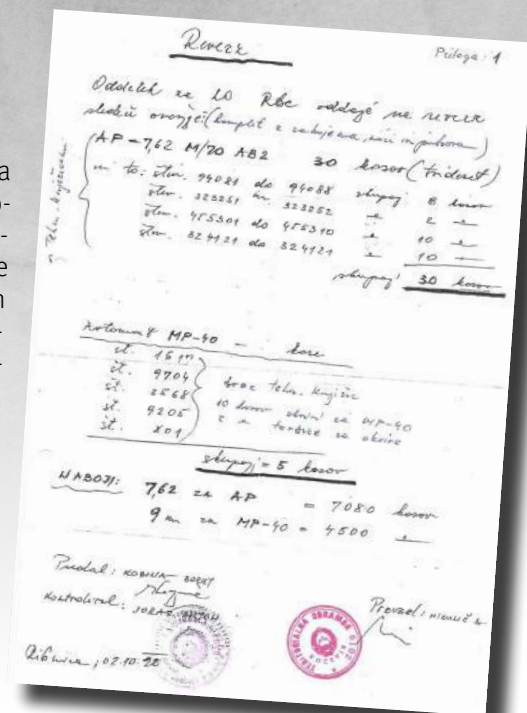
Tako sva orožje (nekaj sva ga še dodala iz OLO) – 30 kosov AP M/70 AB2, 5 kosov MP-40 in 7080 kosov streliva 7.62 za AP ter 4500 kosov 9 mm za MP-40 – oddala v enoti VP 6102, reverz pa je podpisal Albin Mikulič (Priloga 1). Čeprav je bilo orožje iz vojašnice varno v rokah enote RŠTO v Kočevski Reki – Primožjih (republiški štab Teritorialne obrambe), pa se nisem mogel znebiti občutka, da bo nekdo, morda od KOS-a, prišel ponj. Imel sem neke vrste preganjavico. Od nje sem si oddahnil šele, ko sem večji del orožja oddal skladiščniku OŠTO Ribnica (občinski štab Teritorialne obrambe) v zaklonišče Inles Sodražica (8. 4. 1991) (o tej predaji obstaja dvojnik dokumenta) na podlagi zahteve republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Janeza Janše. Tedaj je v zaklonišču v DO Inles v Sodražici (Delovna organizacija) OŠTO Ribnica prejel 25 kosov AP-7,62 in 5040 kosov streliva od DPS Ribnica (Družbenopolitična skupnost), oziroma od OLO Ribnica.

Orožje in strelivo DPS Ribnica je bilo v skladišču VP 6102 Primožji, Kočevska Reka kar nekaj časa, na OLO Ribnica sva ga s sodelavcem Gorazdom Svetetom odpeljala okrog 12. februarja 1991. Istega dne sva ga v večernih urah naložila v službeno prikolico in z vozilom Wartburg odpeljala v zaklonišče DO Inles Sodražica. Ključ zaklonišča je že priskrbel sodelavec Tone Joras. Naslednji dan sva se s Tonetom oglasila pri direktorju DO Inles, ing. Branku Košmerlju. Nekoliko zaskrbljen je izrazil željo, da to skladiščenje orožja pri njih ne bi dolgo trajalo, saj ni dolgo tega shranjeval drugo orožje, in je zato v skrbeh in negotovosti. Odgovorila sva, da je to le začasno, čeprav nisva vedela, kam z njim, in spet je bila občina Ribnica tako majhna. Branko Košmerlj je bil ta čas starešina (častnik v rezervi, v enoti JA) v vojašnici Ribnica.

Dne 10. 12. 1990 smo na podlagi Odredbe rep. sekretarja za ljudsko obrambo uvedli 24-urno dežurstvo v Centrih za zveze in obveščanje Republike Slovenije. Center za obveščanje Občine Ribnica je deloval v prostorih OLO. V dežurstvu med delovnim časom so sodelovali delavci OLO in en obveznik iz občinske enote za Zveze, v popoldanskem in nočnem času pa po dva obveznika

iz občinske enote za Zveze. Skupno je sodelovano 11 obveznikov. V nočni izmeni je bil prisoten vedno en obveznik, ki je obvladal kriptografsko obdelavo sporočil.

Na podlagi zaprte depeše rep. sekretarja za ljudsko obrambo J. Janše smo 18. 12. 1990 ob 15.00 začasno prekinili z dežurstvom v OLO Ribnica.

Predmet meseca

Vasja Zidar, kustosinja dokumentalistka

Črno-bela razglednica Sodražice prikazuje pogled s trga proti cerkvi. Razglednica je zapuščina Janka Trošta, ki je bil ravnatelj meščanske šole v Ribnici in ustanovitelj Muzeja Ribnica. Razglednica je danes uvrščena v zbirko razglednic Muzeja Ribnica in nosi inventarno številko 1595.

V poletnih mesecih vas vabimo, da se nam pridružite na družbenih omrežjih, kjer bomo predstavljali izbrane razglednice iz naše zbirke. Spremljajte nas na profilu Muzeja Ribnica na Facebooku in Instagramu in odkrijte spreminjajočo se podobo naših krajev skozi čas.

Ob košnji

Milka Gornik

Idilična vasica v Loški dolini Babna Polica že nekaj let tradicionalno pripravlja prireditev z naslovom Ob košnji. Tudi letos so 17. 6. pripravili zanimive družabne igre, med njimi tudi stari kmečki običaj zdevanja ostrnic. Na povabilo etnološkega društva Babna Polica smo se odzvali DU Loški Potok in DU Sodržiča, sodelovali pa so tudi mladi fantje domačega društva. Sodelovanje ni bilo tekmovalnega značaja, vendar smo se dela lotili z vso resnostjo. Na znak smo si najprej izbrali ostrnico, štango, grablje, vile in lojtro. Ko je bila ostrnica zapičena, smo si delo razdelili: Edo je bil na lojtri, Anica je grabila seno, jaz pa sem podajala seno za zdevanje. Ko je ostrnica zdeta, jo je potrebno obgrabit, počesati, da ima čim lepšo postavo. Pomembno je tudi, da ima lepo kapo. Vzdušje je bilo res prijetno in sproščeno. Ob navdušenju obiskovalcev je bilo čutiti, da se je bilo vredno potruditi in prikazati običaj, ki tone v pozabo. Nagrajeni smo bili s hrano, pijačo, zahvalo za sodelovanje in vabilom za naslednje leto.

Poletje se preveša v drugo polovico, dnevi se krajšajo, a naj se ne krajšajo naše želje za zdravje, srečo in lepe trenutke.

Upokojenke so žele pšenico

Marija Kos

Lepega sončnega dne smo se upokojenke in tudi dva upokojenca zbrali v Sodržiči na kavi, kjer smo se domenili, da bi šli požet tri snope pšenice. Po klepetu smo se odpravili v Zamostec na njivo, ki jo je Žan iz Zapotoka posejal s pšenico. Srp nam je posodil sosed Dominik, tudi nabrusil nam ga je in začela se je žetev. Želi sta najbolj izkušena Anica in potem

tudi manj izkušena, pa ravno tako uspešna Milka, nekaj nas je bilo gledalcev. Vezali sta Anica in Nevenka in hitro so bili požeti in narejeni trije snopi zrele pšenice. Vrnili smo srp in gostoljubni Dominik nas je povabil še na sladko medico. Žetev je bila zanimiva in uspešna, saj smo kar dobro obnovili staro znanje žetve s srpom, zdaj pa se snopi sušijo.

Ivan Lovka: »Le kdaj so minila ta leta?«

Cvetka Vesel

Foto: Cvetka Vesel, Blaž Kovačič

Ivan se je rodil 8. aprila 1931. Pred dvema letoma, ko je praznoval okrogli jubilej, 90 let življenja, so bili časi neprimerni za praznovanje. Vsekakor pa si zasluži, da se ga spomnimo, kajti njegovo življenje ni samo dolgo, ampak tudi plodno. Ustvarjal je zase in za svojo družino, veliko pa je tudi prispeval k razvoju lokalne skupnosti, v kateri živi.

Rojen je bil v Zamostcu, v družini s petimi otoki. Njegovi starši so sem preselili iz Velikih Lašč ter tu kupili hišo in nekaj zemlje. Edini od družinskih članov je ostal zvest kraju in domačiji, iz katere izhaja.

Ko sem ga prosila, naj pove, kako so se kot otroci igrali, kako so se v mladih letih zabavali, kam so hodili na družinske izlete in počitnice, ni bilo odgovorov. Samo delo, delo. »Kar vem zase, sem moral delati. Moje življenje je zaznamovalo delo in pa številne nesreče, ki so me prizadele telesno in duševno.«

Že kot predšolski otrok je moral pomagati doma na kmetiji. V trajnem spominu mu je ostal dogodek, ko je šel kot štiriletni fantiček zavračat sosedovo kobilu in ga je brcnila v glavo. Takrat je bil dolgo časa v nezavesti, vdolbina na licu ga še danes spominja na to nezgodo. V tistih občutljivih letih je izkusil tudi grozote vojne. Že 1941 so pri Ortneku prekopalni cesto, da bi preprečili prihod italijanske vojske, 1944 pa je moral namesto očeta za Nemce kopati obrambne jarke od Sv. Marka do Zapotoka.

Pri 14 letih, po končanem sedmem razredu, se je zaposlil pri Grdinu na žagi. Kasneje je delal še na Inlesu, nato odšel za tri leta po zaslužek v Nemčijo. Po vrnitvi je dobil službo v Pletilnici, kjer je ostal do upokojitve.

Ženo Tončko je spoznal v trgovini v Sodražici. Prej je v trgovino prihajal poredko, ko pa se je tam zaposlila Tončka, je že našel izgovor po nakupu, da je videl in bolje spoznal prijazno mlado prodajalko. Poročila sta se leta 1956 in zaživela v družinski hiši v Zamostcu. Že po enem letu sta se jima rodila sinova Marjan in Jože. Zakonca sta si želela na svoje in začela graditi svojo družinsko hišo. Oba navajena dela sta veliko del pri gradnji opravila sama. Nakopala in navozila sta ves pesek za hišo, celo minirala sta, čeprav je bilo to zelo nevarno delo. Stroški gradnje so bili vseeno veliki, zato je šel Ivan na delo v Nemčijo, kjer je bil zaslužek boljši. Nista se ustavila samo pri hiši, zgraditi je bilo treba še štalo, drvarnico in druga gospodarska poslopja. Ivan je gradil in kmetoval, dokler mu bolezen tega ni preprečila. Že od mladih nog je imel težave z nogo, zaradi posledic še ene nesreče v mladosti, ko ga je zadel tovornjak. Zaradi te poškodbe so ga celo odpustili s služenja vojaškega roka. Težave z nogo so ga naposled je umirile in ga prisilile k življenju, ki mu ravno ni pogodu.

Ni pa delal in ustvarjal samo doma, kot član PGD Zamostec je veliko prispeval k izgradnji gasilskega doma v Zamostcu. Skoraj vsako nedeljo dopoldan so se po maši zbrali vaščani in delali do štirih popoldan in vztrajali do njegove izgradnje. Številna priznanja so dokaz o njegovi prizadevnosti. Hrani priznanja in značke Gasilske zveze Ribnica za 20-, 40- in 60-letno aktivno delo v gasilski organizaciji. Gasilska zveza Slovenija mu je leta 1991 podelila gasilsko odlikovanje II. stopnje za vestno in požrtvovalno delo v gasilski službi. Aktiven je bil še pri civilni zaščiti – Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito Občine Ribnica mu je podelil priznanje za posebne

zasluge in dosežene uspehe. Več kot 30 let je bil dejaven tudi pri Društvu upokojencev Sodražica, skupaj z ženo sta se udeleževala številnih njihovih dejavnosti.

Sedaj živi sam, počuti se osamljenega, težave pri hoji mu onemogočajo, da bi šel med ljudi, pogreša delo, ženo in sina Jožeta, ki sta pred kratkim umrla. Pomaga mu sin Marjan, sicer pa je deležen vsakodnevnih oskrbe na domu. Pogreša več človeške bližine, nekoga za pogovor in obujanje spominov. Tudi mene je, ko sem mu telefonirala, najprej vprašal: »Zakaj pa nič ne prideš?«

Lepo je, da ohranjamo dobre medsebojne soseske odnose, da ne pozabimo na stare in onemogle in jim namenimo kakšno urico svojega prostega časa.

Društvo paraplegikov na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica

Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine

V ponedeljek, 12. junija 2023, so predstavniki Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine obiskali učence četrtil in petih razredov Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica. Učencem so predstavili projekt Različnost je zakon in dejavnosti društva.

Mirjam Kanalec in Jože Ponebšek sta jim predstavila poškodbe hrbtenjače, vzroke zanje, prilagoditve po poškodbah in delovanje društva. Povedala sta jim svoji življenjski zgodbi, znanje pa preverila z nagradnim kvizom.

V športni dvorani so bili učenci razdeljeni v skupine, ki so krožile med postajami. Na prvi postaji so med slikanjem z usti z navdušenjem opazovali Željka Vertlja, na drugi so se tudi sami usedli na voziček in se ob pomoči Žana Kranjca in Eve Pahovnik preizkusili v vožnji po poligonu. Spoznali so pomen dostopne

infrastrukture in ugotovili, da tudi majhne ovire postanejo velike, če jih ne moremo prestopiti. Na tretji postaji jih je Ljubiša Gajič popeljal v svet športa na vozičku. Z njim so se lahko pomerili v igri namiznega tenisa. Vsi izvajalci so jim predstavili svoje zgodbe in vzroke za poškodbe, kar

je pri učencih vzbudilo veliko zanimanja. Učencem so skušali posredovati vsaj dve sporočili: *Pazite nase!* *Če se vam kaj zgodi, je treba iti dalje, življenje se po poškodbi ne konča!*

Izvedbo projekta podpira Agencija za varnost prometa.

Pohod učencev drugih razredov v Kadice

Katarina Žagar, prof.

Kadice so naravna znamenitost naše občine, zato je prav, da jih obiščemo tudi osnovnošolci.

Proti koncu šolskega leta se drugošolci že vrsto let v okviru naravoslovnega dne odpravijo na pohod do Kadice. Pot je sicer kar dolga, a zelo zanimiva in razgibana. Vodi nas preko Sedla, kjer naredimo prvi daljši postanek, da si malo oddahnemo, nato pa nadaljujemo pot do Podklanca.

V senci oreha si na tamkajšnji domačiji privoščimo malico in po krajšem počitku nadaljujemo pohod do Kadice. Zaradi varnosti nas vedno spremlja tudi lovec, v zadnjem času je to gospod Knaus iz Podklanca, ki se mu zahvaljujemo za pomoč.

Pred vstopom v območje Kadice prečkamo novejši, z ograjo zavarovan mostiček, nadaljevanje pa je kar velik izziv, saj je pot neutrjena in po deževju zelo blatna. Na razgledni točki pogled žal zastirajo veje. Preden pridemo do slikovitih naravnih kadi, moramo premagati še eno oviro, to

je star dotrajan mostiček, ki je tudi brez varnostne ograje. Preko mostička nas pot vodi čez potok do kraja, kjer nas osupne pogled na prelepe kadice, v katere se zlivajo številni majhni slapovi.

Na poti nazaj se na domačiji ohladimo še s sladoledom, nato pa se iz Podklanca z avtobusom brezplačno odpeljemo do šole. Prevoz nam vsako leto poklonijo prevozniki, ki vozijo učence v šolo, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

Glede na to, da imamo tako lepo naravno znamenitost blizu šole, bi na odgovorne naslovila dobronamerno prošnjo, da bi bilo v okviru danih možnosti občine poskrbljeno za varnejšo in utrjeno pot in obnovljen mostiček z ograjo, s posekom vej in zaščito na razgledni točki pa za neokrnjen in varen razgled na Kadice s slapovi. Že vnaprej se zahvaljujem za kakršenkoli trud z namenom zagotoviti varno uživanje v tej naravni dediščini naše občine.

Ko si mladost in starost podata roko

Milena Bracovič, prof.

Ob koncu šolskega leta smo učenci 2.a, 2.b in nekaj učencev predmetne stopnje pod mentorstvom učiteljice Nike Jakopin obiskali varovance v Domu starejših občanov v Ribnici. Pripravili smo pester kulturni program in jih obdarili z ročno izdelanimi darilci, ki so jih nastopajoči izdelali med interesno dejavnostjo.

Medgeneracijsko povezovanje je pomembno za utrjevanje vezi med starejšimi in otroki. Učenci in učiteljice smo domov odšli z dobrim občutkom, da smo z obiskom poskrbeli za popestritev vsakdana oskrbovancev. Tako naredimo nekaj dobrega ne samo zanje, ampak tudi za učence, ki na tak način postanejo sočutnejši do starejših in se zavedajo, da ima posebno vrednost to, kar storiš za drugega.

Se vidimo še kdaj.

OBVESTILO ZA PRVI ŠOLSKI DAN

Vse učence od 2. do 9. razreda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica obveščamo, da se pouk v šolskem letu 2023/2024 prične v **petek, 1. 9. 2023, ob 8.20.**

Učenci naj prvi dan s seboj prinesejo šolsko torbo, beležko, pisalo in copate. Zjutraj se zberejo pred šolo in počakajo na razrednike.

Pouk bo potekal 4 šolske ure, od 8.20 do 11.50. Zagotovljena bosta šolska malica in prevoz. Podaljšano bivanje bo organizirano po urniku.

Učenci 1. razreda pridejo prvi dan brez šolske torbe in skupaj s starši. Ob 9.30 se zberejo pred športno dvorano.

Prvi šolski dan bodo prevozi potekali z dvema jutranjima vožnjama. Po končanem pouku se bodo razvozi odvijali od 11.55 dalje v vse smeri. Vozni red bo objavljen v zadnjem tednu avgusta na spletni strani šole.

Z veseljem vas pričakujemo.

Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica

Bernarda in Rok Osojnik: »Otroke moramo pripraviti na življenje«

Nina Pirc Vovčko

Foto: osebni arhiv Osojnikovih

Ob skorajšnjem pričetku novega šolskega leta sem pomislila, da si imamo starši gotovo marsikaj povedati, zato sem na pogovor povabila zakonca Osojnik. Bernarda je univ. dipl. psihologinja, zaposlena kot svetovalna delavka v Vrtcu Ribnica, Rok je univ. dipl. inž. računalništva in informatike, zaposlen kot strokovni delavec za informatiko pri Olimpijskem komiteju Slovenije. Imata dva sinova: Matej (16) je gimnazijec, David (14) zaključuje osnovno šolo. Ob začetku pogovora smeje povesta, da so za Bernardo, ki se zaradi svojega dela nenehno izobražuje, njeni domači prvi poskusni zajčki. V pričujočem intervjuju smo govorili o šoli, učenju in življenju ter se spraševali, kaj je v resnici pomembno.

B – Bernarda
R – Rok

Bernarda in Rok, kako izgleda vaše poletje?

B: Otroka sta bolj doma, ko sva midva v službah, tako da tudi kaj postorita. Večkrat jima napišem seznam, kaj pa morata tudi sama opaziti. Na dopustu smo radi aktivni, morje in poležavanje nam ne ležita preveč. Večkrat smo dopust preživeli v Bohinju, kjer lahko dopoldne hodimo, kolesarimo, popoldne pa se gremo kopat v jezero. Radi tudi beremo, med poletjem igramo kakšne družabne igre, trenutno karte – tarok, Uno, Uno Flip, Ligretto. Letos se odpravljamo na Blatno jezero. Tam še nismo bili in bomo zato lahko raziskovali. Fantoma sem dala nalogo, da tudi sama proučita, kje bomo, in pripravita izlet za en dan.

R: To sva naredila namenoma. Nisva želela, da bi bila otroka samo pasivna udeleženca, ki bi samo sprejemala, pač pa da začutita, da lahko dopust vsaj delno usmerjata in sta aktivna.

B: Sicer pa se poleti že nekaj let udeležujeta Tabora logike v organizaciji Zveze za tehnično kulturo Slovenije. Nekaj časa namenijo izobraževalnim vsebinam, povezujejo se z računalničarji, nekaj časa pa namenijo za pohode, čolnarjenje in kole-

sarjenje. Tam sta se zelo našla.

Kdaj in kako pa pričnete s pripravami na novo šolsko leto?

B (smeh): Vse pripomočke kupimo konec junija in potem s šolo zaključimo do 1. septembra. Tisti dan pa pride kar norija, saj popoldne urejamo še za glasbeno šolo, zavijamo delovne zvezke ... Radi imamo, da počitnice izkoristimo za druge vsebine, ne za šolske, teh je zadosti tekom šolskega leta. Popoldne se mi zdi pomembno, da se naučita skuhati kosilo, olupiti krompir itd. Fino je, ko pridem iz službe in me doma čaka kosilo.

R: Počitnice naj bodo počitnice in ne učitnice. Šolske snovi je že tako preveč in je dobro, da je poleti malce odklopa od tega. Pri učenju za šolo sta otroka veliko sama, pri hišnih dejavnostih pa stvari delamo skupaj, poleg tega se pripravljata na življenje, da ni vse samo v knjigah in zvezkih.

B: V šoli je ogromno snovi, balasta, ni pa toliko praktična, da bi otroke pripravila na življenje, za to moramo poskrbeti starši. Že to, kako oprati perilo – čeprav sta fanta, morata znati tudi to.

Koliko sta po vajinem gledanju vajina otroka samostojna pri delu za šolo in koliko vidva pomagata oz. sta pomagala – koliko sedita poleg, preverjata, skupaj z njima ponavljata snov?

R: To je zelo odvisno od značaja otroka, pri nas sta si David in Matej zelo različna.

B: David ni nikoli rabil nobene pomoči, je zelo samostojen in si vse zapomni že v šoli. Pri Mateju je drugače, ima ADHD in disgrafijo in je zaradi tega vedno potreboval več usmerjanja. ADHD sem opazila sama že v predšolskem obdobju, za disgrafijo pa sem šla do strokovnjakov in izkazalo se je, da res potrebuje pomoč. Ima težave z organizacijo, ne zna presoditi, da se je zdaj potrebno začeti učiti, zato da bo kasneje znal. Njega je bilo tako potrebno kar spremljati, v sedmem razredu smo šli v pridobitev odločbe, da ima prilagojeno delo tudi v šoli, tako da je lahko zapisoval na računalnik, saj je njegova pisava neberljiva in se v svojih zapiskih ni znašel. Tako smo imeli kar izziv, kako mu pomagati. Zelo je bila pomembna tudi organizacija dela doma. Najprej sem mu jaz govorila in zapisovala, kaj vse mora narediti, sem pa vedno najprej poskušala, da bi se spomnil sam. V devetem razredu si je moral sam narediti načrt, si zapisati, jaz sem potem to samo pregledala. Postopoma je postal samostojen. Otroka pravita, da sem kot čarovnica, da vedno vprašam prav o tistem, kar še manjka (smeh).

Kako vidva vajina otroka podpirata in motivirata pri delu za šolo?

B: Tukaj nimava recepta, saj se tudi sama loviva. Zelo pa je pomagalo, da se je Matej že zgodaj odločil za srednjo šolo. To mu je predstavljalo motivacijo, da je nekaj naredil, tudi če ni videl smisla. Tudi sama sem mu rekla: »Res je, tega sigurno ne boš nikoli rabil, ampak če se želiš vpisati na gimnazijo, moraš imeti dobre ocene, če boš imel trojke, ne bo šlo.« Šla sva tudi pogledat,

koliko točk rabi za vpis na Želimlje, kamor si je želel, in videl je, da kar veliko, zato se je potrudil in naučil. V osnovni šoli tega sicer ni bilo tako veliko, zdaj na gimnaziji pa je videl, da se je potrebno zelo, zelo učiti. Tega me je bilo kar strah in me je še vedno, vendar ga podpiram.

R: Na gimnaziji je raven zahtevnosti toliko višja. Skušala pa sva ga ciljno usmeriti – kaj je tvoj cilj? Če je tvoj cilj priti na gimnazijo, kaj je potrebno, da ta cilj dosežeš? Katere so tiste točke, ki te pripeljejo do tega cilja? Šli smo od cilja nazaj in prišli do aktivnosti, kako to doseči. In potem sva ga opozarjala, da je pravočasno začel ter da je imel urejene zapiske. To je osnova.

B: Mora pa imeti tudi slabo izkušnjo, da vidi, da ne gre vse tako na lahko. Zelo pomembno se mi zdi tudi, da starši malce stopimo stran in otroku dovolimo izkušnjo, kako je dobiti slabo oceno.

To je včasih zelo težko, vendar je nujno, kajne?

R: Če smo starši ves čas v glavni vlogi in usmerjamo, je to zunanja motivacija, otrok nima lastne, notranje motivacije. Cilj pa je, da otrok sam pridobi motivacijo, da spozna, kaj je treba narediti. Če ne bo razmišljal sam, bo nebogljn, pa čeprav bo ob spremstvu starša naredil fakulteto. V življenju pa se ne bo znašel. Tukaj midva skušava predvsem Mateja spodbujati, da čim več sam razmišlja, kaj je potrebno, ne da bo samo sledil nama in tistemu, kar mu naročiva.

B: Zdi se nama zelo pomembno, da otrok dela zaradi sebe in ne zaradi tega, ker bi mu grozila kakšna kazen ali denimo odtegnitev moje pozornosti. Nikakor si ne želiva, da bi otroka nekaj delala iz strahu pred posledicami. Želiva, da sama najdeta motivacijo, zakaj je potrebno nekaj narediti, midva pa ju k temu usmerjava in spodbujava.

Pa vendar so grožnje in kazni pogoste.

R: V splošnem je kot vrsta motivacije razširjena grožnja s kaznijo, na tem dejansko temelji celoten šolski sistem. Midva sva bolj pristaša spodbude – glej, če se tole naučiš, je tvoja nagrada vse to osvojeno znanje, če se ne, pa si si sam zaprl pot.

B: Pomembno se mi zdi, da se ne uči zaradi ocen samih in tudi ne zato, ker so starši tako rekli, pač pa da vidi, zakaj se mora učiti. Z Matejem sva šla tudi zdaj v prvem letniku že pogledat, koliko točk bo potreboval za vpis na fakulteto, da ima že zdaj razlog, da se trudi.

R: V šolskem sistemu je fokus na ocenah, med višjo in nižjo oceno je lahko samo piškava točka ali dve razlike. Midva ga skušava tako usmerjati, da so ocene seveda zelo pomembne, niso pa alfa in omega. Na

nek način odražajo trud, ki ga vložiš, čeprav ne vedno premo sorazmerno. Dejansko je pomembno, kako pristopaš in kako potem to dosežeš. Ne gre za to, da bi jaz kot starš ob dobri oceni otroku ploskal, ob slabi pa bi ga grajal, tega nočeva. Pomembno je, koliko se trudiš, da dosežeš tisto oceno, ki potem predstavlja nek sproten cilj.

Pravita, da je pri Davidu precej drugače.

B: Davida morava učiti ravno nasprotno, on ima težave s tem, da si žene k srcu, če je kdaj malce manj uspešen, če pri testu izgubi točko ali dve. Učiva ga, da ni nič narobe, tudi če kdaj dobi štirico ali katero koli nižjo oceno.

R: Pri Davidu je potrebno upoštevati tudi to, da je bolj občutljiv.

B: Zelo je bil uspešen na šolskih tekmovanjih in potem so ga preko učiteljice Mojce Vesel povabili na priprave za mednarodno tekmovanje za uvrstitev na naravoslovno olimpijado. Šlo je za interdisciplinarno povezovanje znanja iz biologije, kemije in fizike. On se je v to veliko vživel, da je bilo že preveč.

R: Že takoj sva mu rekla: ni cilj, da se uvrstiš na olimpijado, tvoja nagrada bo zate ta fantastična izkušnja, da vidiš, da ni vse na ravni osmega razreda, v katerem si zdaj. Snov je bila za tretji in četrti letnik srednje šole, predavali so s fakultete, tako da je bilo res zelo zahtevno. Morala sva ga pripraviti na to, da sploh ni pomembno, na katero mesto se bo uvrstil. Na koncu je bil 21. od 60 tekmovalcev, ampak midva sva mu rekla, glej, to je odličen rezultat, 21. si v celi državi, pa je samo približno polovica iz osmega razreda, preostali so iz devetega.

B: Vsak otrok res potrebuje nekaj drugega. Zdi se mi, da jih je potrebno nekako uravnovežiti. Ni tako pomembno, da si čisto na vrhu, po drugi strani pa tudi ni vse nepomembno.

R: Da znaš narediti, kar je potrebno, zato da se sam počutiš v redu in da pridobiš tisto, kar si želiš pridobiti. Učenje golih dejstev ti zdajle ne bo prav nič koristilo, je pa pomembno, da dobiš kolikor toliko v redu oceno, da boš imel na koncu neko v redu povprečje in se boš lahko vpisal, kamor si želiš.

Kako in kje se lahko otrok nauči metod učenja? Kako lahko pomagamo starši?

B: To smo iskali in raziskovali predvsem pri Mateju, David ima odličen spomin in si vse zapomni že v šoli. Mateju ves čas dopovedujem, da samo branje ni dovolj, da je preveč pasivno. Zraven naj si podčrtuje ali na rob zvezka zapiše bistvene podatke. Lahko na glas ponavlja, si nariše. Kakšno

pesmico v osnovni šoli se je potem res naučil tako, da si jo je narisal.

Veliko sem brala in poslušala Dušico Kuna- naver, ki je predstavila pristop »sirup« – vse tisto, česar se učiš, moraš najprej zožati, da lahko potem spet razširiš. Odličen sistem ima tudi za učenje angleščine. Besedo najprej zapišeš, da jo vidiš, vmes si govoriš, zraven pa še razmišljaš, kaj pomeni, in si to skušaš predstavljati – in dejansko učinkuje. Matej še vedno uporablja ta način na gimnaziji, kjer se uči tudi nemško in špan- sko. Sicer sem mu predlagala še cel kup stvari, ampak se je največkrat uprl, češ, na katerem seminarju sem spet bila in kaj sem spet brala. (smeh) V srednji šoli so reševali test, kateri tip učenja imaš, in tam je ugotovil, da je vizualni tip in da mu pomaga, da si podatke izpiše, naredi »plonklistek«, dela miselne vzorce.

R: Matej že zaradi svoje motnje ni mogel nikoli sedeti pri miru in se »piflati«. Na stolu se je vedno zvijal na vse mogoče načine ali pa je ves čas kaj vrtel po rokah. Doma smo mu za uporabo kupili kinestetični stol, ki omogoča gibanje med učenjem.

B: Na mizo smo kdaj navezali elastiko, kar je na splošno priporočljivo pri otrocih s tovrstnimi težavami.

R: Misli mu zelo hitro uidejo drugam, k nečemu, kar ga zanima, in se čisto izgubi. Potrebno mu je pomagati, da se osredotoči na tisto, kar ima pred seboj.

Kako pa gledata na obšolske dejavnosti?

B: Ne sme jih biti preveč. Hodita na verouk in trikrat na teden v glasbeno šolo in to se mi zdi poleg rednega dela za šolo že kar dovolj. Interes sta imela še za druge stvari, a sta se morala na koncu kar malo odločiti.

R: Nočeva, da bi bil otrok zadušen v dejavnostih, da ne bi imel čisto nič prostega časa in bi bilo vse eno samo divjanje.

B: Prevažanje otroka na dejavnosti je na- porno tudi za starše.

Kaj pa pomoč pri gospodinjskih opravilih doma?

B: Med šolskim letom je tega znatno manj, a tudi takrat ni vse samo na naju. Opravljata osnovne stvari – izprazniti pomivalni stroj, počistita kopalnico, enkrat na teden posesata. Sicer si bolj želita postoriti kaj zunaj, kaj popraviti, a tega pri nas ni tako veliko.

Kakšen je vajin odnos do zaslonov? Koliko dovolita telefon, računalnik, televizijo?

B: Okrog tega se kar kregamo.

R: Zasloni so navzoči praktično povsod. Bernarda otrokoma med počitnicami postavi omejitev do dve uri na dan in dobi nazaj ugovor, češ, a ti veš, da je povprečje od pet do sedem ur na dan. Veliko se borimo okrog tega, saj vidita, da so njihovi vrstniki lahko veliko na telefonih.

B: Vendar tudi čisto brez ne moreta biti. Imeti morata možnost, da igrata igrice in tudi kaj pogledata na YouTube. Rada bi dosegla, da bi znala sama presoditi, kdaj je dovolj, da ne bi kar cel dan nekaj gledala. Sploh med poletjem.

R: Pri tem je pomembno videti ne samo koliko, pač pa kakšna je vsebina tega, kar počneta na internetu. Naša fanta sta se preko tega naučila angleškega jezika, ko sta brala in poslušala o tem, kar ju je zanimalo. Torej niso bile vse samo igre, tudi koristilo jima je.

B: Nek nadzor mora vseeno biti, se je pa potrebno o tem tudi pogovarjati. Nedavno sem se ustrašila nad določenimi ljudmi, ki jih je spremljal Matej na YouTube, a sem na to pogledala kot na priložnost, da se z njim pogovorim. Videla sem, da zna razmišljati in presoditi o tem, kaj se mu zdi v redu in kaj ne ter katere njihove izjave so koristne in katere ne. Takrat sem bila vesela, da sem mu prisluhnila in ga nisem samo zatrla.

R: Ko se z otrokom pogovarjaš o tem, mu lahko poveš, kaj je OK, kje pa mora paziti. Ni kar vse, kar najdemo na internetu, v redu.

Kaj je tekom šolskega leta za vas kot za družino še posebej pomembno?

B: Izpostavila sva že pogovor in to, da sta otroka slišana. Včasih imam idejo, kako mora biti, potem pa v pogovoru vidim, da ni nujno, da imam jaz prav, da imata prav tudi onadva. K temu bi dodala še odgovornost, da vidita sama, kaj je potrebno narediti.

R: Sam imam omejitve zaradi zahtevne službe in vožnje, a se mi zdi pomembno, da smo skupaj. Tudi če kdo kaj naredi narobe, ga ne pošljemo v sobo, pač pa ostanemo skupaj kot družina.

B: Rada bi dosegla, da ohranita zaupanje, da lahko vedno prideta do naju, tudi ko bosta starejša in bosta kdaj naredila napako ali jima bo hudo. Nekako v smislu: se zgodi, ampak glej, vedno smo tukaj, da ti pomagamo, da vidiš, kako iz te situacije. Da že zdaj ves čas delamo na zaupanju.

R: Mislim, da je osnovna naloga starša, da daš otroku vedeti, da lahko najprej pride to tebe ne glede na to, kaj se zgodi. Seveda je normalno, da se začne z odraščanjem oddaljevati od staršev, puberteta naredi svoje, tako pač mora biti, če se želi osamosvojiti in nekoč zaživeti na svojem. Ključno pa je, da daš otroku vedeti, da si mu vedno na voljo s čimerkoli. Otroci nekoč odidejo in šele takrat bomo videli, če smo delali prav, če otrok vrne nazaj z nasmehom, te kaj povpraša, ti kaj pove, ali pa reče, ej, jaz imam svoje življenje. To bomo šele kasneje videli.

B: Dejansko moramo starši otroke pripraviti na življenje. Ne na učenje dejstev, ki jih ne bodo potrebovali, pač pa na to, da znajo biti v družbi, se pogovarjati, da ne bodo izločeni. Na tem v Gimnaziji Želimlje izjemno veliko delajo, zato sem vesela, da se je Matej odločil zanjo.

FRAKTALNO RISANJE

Fraktalno risanje je ena od terapevtskih metod pomoči z umetnostjo. Je metoda, ki nam pomaga spreminjati življenje. Uporablja jo lahko prav vsak, likovno predznanje ni potrebno. S fraktalno risbo odkrivamo svoj notranji svet, omogoča nam, da vidimo sami sebe, svoje realno stanje, ki ga s pomočjo risanja fraktalne risbe postopoma spreminjamo v to, kar želimo postati.

Namen risanja fraktalne risbe je lahko le sprostitev, umetniško izražanje, lahko pa je več kot to. Avtorica metode Tanzilija Polujahtova je ugotovila, da metoda ugodno vpliva na izboljšanje zdravja, povečanje vitalnosti, zmanjšanje notranjih konfliktov, uravnoteženost čustvenega stanja in še veliko več.

Vabljeni na brezplačno predstavitev fraktalnega risanja, ki bo v sredo, 11. 10. 2023 ob 17.30 v OŠ Sodražica. Vabljeni vsi, ki si želite spoznati, kaj je to fraktalno risanje, in ki želite narediti nekaj zase.

Izvajalka: Bernarda Osojnik, certificirana učiteljica fraktalne risbe

KATEHEZA DOBREGA PASTIRJA

Kateheza Dobrega pastirja je pristop k verski vzgoji otroka, ki temelji na pedagogiki montessori in spoštuje otrokove verske zmožnosti. Izhaja iz otrokovega hrepenenja po Bogu in mu pomaga, da razvija odnos z njim, kar je temeljno za njegov celostni razvoj in življenje po veri.

Ob oznanjevanju Božje ljubezni otrok s čudenjem in veseljem vstopa v odnos z Bogom. Srečanja potekajo v atriju, v urejenem in mirnem okolju, opremljenem z materiali, s pomočjo katerih se otrok sreča z Božjo Besedo, uvaja v molitev, razvija samostojnost, svobodo in mir in si krepi samozavest. Srečanja potekajo enkrat tedensko v popoldanskem času.

V šolskem letu 2023/24 bomo Katehezo Dobrega pastirja izvajali za otroke 1. razreda in ob morebitnem prostih mestih tudi za predšolske otroke stare 5–6 let. Prijave lahko oddate v župnišču, termin bo objavljen v župnijskih oznanilih.

Več informacij dobite na e-poštnem naslovu: bernarda.osojnik@gmail.com.

Eterična olja

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Eterična olja so visoko koncentrirane hlapne tekočine rastlinskega izvora, pridobljene z različnimi postopki, med katerimi je najpogostejša parna destilacija. Lahko bi jih poimenovali življenjska tekočina rastlin, saj jih branijo pred škodljivci in boleznimi, privabljajo opravevalce, brez njih rastline ne bi preživele. Najdemo jih v različnih delih rastlin: cvetovih (sivka, vrtnica, kamilica), listih (meta, melisa), skorji (cimet), plodovih (komarček), semenih (muškatni orešček) ali koreninah (ingver in kurkuma). Njihovi vonji so značilni za vsako rastlino posebej. Tako najdemo sveže cvetne vonje, sladke, dražeče, močne lesne ... Razen mentola in kafre so eterična olja na sobni temperaturi tekoča, vendar v vodi niso topna. Raztapljamo jih lahko v oljih, voskih, alkoholu in zmešamo s soljo. Občutljiva so na svetlobo in kisik, zato je pravilno hranjenje zelo pomembno, saj se sicer hitro pokvarijo.

Delež eteričnih olj v rastlinah je zelo majhen, običajno manjši od 1 %. Damaščanska vrtnica vsebuje 0,02–0,03 % eteričnega olja, kar pomeni, da za 1 kilogram olja damaščanske vrtnice potrebujemo 3 tone cvetov.

Na lastnosti in kakovost eteričnih olj vplivajo podnebje, vreme, lastnosti tal in lokacija rastišča, zato imajo lahko eterična olja ene vrste rastlin, ki raste na različnih krajih, različno sestavo in lastnosti. Uporaba eteričnih olj je zelo razširjena v proizvodnji dišav, kozmetični industriji, prehranski industriji in aromaterapiji, ki jo štejemo kot dopolnilno (komplementarno) vejo medicine. Aromaterapijo smejo izvajati le za to usposobljeni odlični poznavalci eteričnih olj.

Številna eterična olja imajo protivirusno, protibakterijsko, protiglivično in protivnetno delovanje, podpirajo delovanje imunskega sistema, sproščajo mišice, pomirjajo prebavila, pomirjajo razdraženost in nespečnost, izboljšajo koncentracijo. Zaradi majhnosti molekul in njihove hlapnosti sestavine eteričnih olj zlahka dosežejo krvni obtok, dihala ali osrednje živčevje, zato nikoli ne uporabljamo nerazredčenih eteričnih olj. Za redčenje uporabljamo t. i. nosilna rastlinska olja, kot so olivno, mandljevo, jojobino in druga nevtralna olja. Pri uporabi eteričnih olj velja načelo manj je več, saj s čezmerno uporabo dosežemo

manjši ali nasprotni učinek od želenega.

V domačem okolju smemo uporabljati le eterična olja, ki jih dobro poznamo, in sicer za kopeli, kot dodatek k masažnim oljem, inhalacije, kopeli nog, pri pripravi krem in oblog. Nosečnice, doječe matere, otroci in bolniki z nekaterimi kroničnimi obolenji, kot je npr. epilepsija, morajo biti pri izbiri eteričnih olj zelo previdni, saj vsa eterična olja zanje niso primerna.

Na trgovskih policah lahko najdemo veliko različnih eteričnih olj, a vsa niso dovolj kakovostna za varno in učinkovito uporabo. Številni proizvajalci draga eterična olja mešajo in redčijo s poceni sestavinami, zato poceni eterična olja niso primerna za uporabo. Kakovostna eterična olja so shranjena v temnih stekleničkah z varnostnim pokrovčkom. Poleg slovenskega imena (npr. eterično olje čajevca) morajo imeti zapisano latinsko ime rastline, deželo rasti, način pridelave in pridobivanja. Vsaka serija mora biti preverjena, kar potrjujejo ustrezni certifikati, ki so prosto dostopni uporabnikom.

Nekatera eterična olja lahko povzročijo reakcijo ob stiku s sončno svetlobo (izpuščaji, temni pigmentni madeži), zato jih poleti ne smemo uporabljati na izpostavljenih delih telesa. To so npr. eterična olja citrusov, limonske trave, angelike, verbene.

Eterična olja moramo pred uporabo na koži razredčiti v nosilnem olju. Uporabimo največ 2 % eteričnega olja, kar pomeni največ štiri kapljice eteričnega olja na 10 ml nosilnega olja. Pri otrocih, starejših od šestih mesecev in mlajših od šestih let, se priporoča 0,25 % koncentracija, to je ena kapljica v 20 ml nosilnega olja. Nosečnice, doječe matere, starostniki, osebe z občutljivo kožo in kroničnimi obolenji naj bi uporabljali največ 1 % eteričnega olja v nosilnem olju, kar pomeni do dve kapljici eteričnega olja v 10 ml osnovnega olja. Eteričnih olj ne redčimo z vodo, saj so v njej netopna. Pred dodatkom kopeli jih je treba pomešati s soljo ali gelom za prhanje.

Izogibati se je treba predelov okrog oči, v notranjosti nosu in ušesih. Nekatera eterična olja dražijo kožo, zato jih ne smemo uporabljati v negovalnih izdelkih za obraz. To so eterična olja an-

gelike, bazilike, brina, cimeta, ingverja, komarčka, poprove mete, popra, timijana, virginijske cedre in še nekatera druga. Pri otrocih so za uporabo varna eterična olja čajne mirte, rimske kamilice in sivke. Kafra in mentol in pripravki, ki ju vsebujejo, se ne priporočajo pri dojenčkih in otrocih do dveh let, saj lahko povzročijo resne zdravstvene težave. Izparilniki, v katerih pride do visokega pregrevanja, niso primerni, saj visoka temperatura lahko izniči delovanje eteričnih olj.

Vsaka kapljica eteričnega olja vsebuje množico različnih kemijskih spojin (80–100), zaradi katerih moramo eterična olja uporabljati previdno. Kljub temu da so naravna, pa ne moremo trditi, da so vedno varna. Nepravilna uporaba in nepoznavanje eteričnih olj lahko vodi do neželenih učinkov in nastanka težav zaradi njih, zato se pred uporabo pozanimajte v lekarni, ali so primerna za vašo težavo, ali imajo morebitne neželene učinke in kako jih uporabljati. Z veseljem vam bom pomagala odgovoriti na vsa vprašanja, ki se vam porajajo.

Voh – vonj

Katarina Arko iz društva ZDRAV.si

Nos, naš organ za zaznavanje vonja, ki je lahko majhen, velik, raven, zakrivljen, privzdignjen, ozek, širok ... Vsaka oblika nam nekaj pove o nas samih, vendar je ne glede na njegovo zunanost njegova najpomembnejša funkcija voh.

»Ooo, kako diši!« Kolikokrat v življenju nam to čutilo polepša dan, nas osrečuje, vzbudi prijetna čustva ali pa nam nekaj smrdi in nas odvrne, lahko tudi od nevarnosti. Dokler je voh nemoten, je za mnoge samoumevno, da ga imamo, vendar če ga ni ali je okvarjen, spoznamo njegovo vrednost in pomembnost. Nekaterih vonjev zlepa ne pozabimo, vračajo nas v otroštvo, saj je vezan na primitivno možgansko strukturo – limbični sistem (amigdalno), v katerem je shranjen naš spomin, kot tudi na možgansko skorjo, kjer se obdelujejo podatki – zavestne misli.

Še ne dolgo nazaj smo se s to težavo zelo pogosto srečevali, predvsem z izgubo voaha, delno pa tudi z izgubo okusa, saj sta tesno povezana in omogočata tako zaznavanje arom kot okusa hrane. Kdor je občutil izgubo, ve, da je zelo neprijetna. Strokovnjaki vedno bolj ugotavljajo, da vonj zelo vpliva na misli, čustva in obnašanje.

Od petih čutil, ki jih imamo, pri vohu z receptorji v nosu zaznavamo prisotnost plinov v vdihanem zraku. Vonj pa je že interpretacija odzivov čutil v možganih. Več kot jih imamo, več različni vonjav lahko prepoznamo.

Vsako od čutil po TKM (tradicionalni kitajski medicini) pripada določenemu organskemu sistemu in voh je tisti, ki pripada elementu kovine (pljuča, debelo črevo, koža itd.). Pljuča so zadolžena za izmenjavo plinov, odgovorna za mejo, ločujejo zunaj od znotraj s kožo in sluznico. Nos – organ zaznavanja – pa je tisti, ki v svoji notranjosti sprejema dražljaje iz okolice. Tako sluznica v nosu kot koža sta prvi obrambni liniji imunskega sistema. V nosu in obnosnih votlinah je ob prehladih ali okužbah sluznica nabrekla ali iz nekkih razlogov suha, kar lahko povzroči motnjo pri prenosu vohalnih dražljajev do možganov. Ko vzrok odpravimo, se v večini vonj delno in s časom v celoti povrne. Vedno pa ni tako.

Popolno izgubo vonja v medicini imenujejo »anozmija«, zmanjšano zaznavanje vonja pa »hipozmija«, s katero se srečuje kar nekaj ljudi, predvsem po vi-

rusnih, bakterijskih okužbah, kroničnih vnetjih sinusov, poškodbah glave in tudi pri psihičnih obolenjih. Nekatere oblike motnje voaha so začasnega značaja, nekatere pa so lahko trajne, npr. ko gre za poškodbo matičnih celic, poškodbo ali prekinitev možganskega vohalnega živca (olfaktoriusa) – prvega možganskega živca, kar pogosto poškoduje tudi okus.

S starostjo vonj počasi izgublja na svoji moči – zaznavanju, saj se celice počasneje obnavljajo (regenerirajo), tako da je pri 80 letih le še približno 30 % kapaciteta voaha. Izgubljanje voaha je lahko tudi eden izmed prvih pokazateljev pojava Alzheimerjeve ali Parkinsonove bolezni. Do trajne izgube voaha lahko pride tudi zaradi možganskih poškodb pri prometnih nesrečah, zlasti zaradi udarcev z glavo v vetrobransko steklo, medicinskih posegov pri tumorjih v glavi ali vdihavanju strupenih in škodljivih hlapnih snovi. Vohalni (olfaktorni) živec sestavlja skupina senzoričnih živcev, od katerih vsak tvori približno 20 živčnih vlaken – bipolarnih živčnih celic, ki vodijo iz olfaktorne regije nosne sluznice skozi sitko v olfaktorni bulbus, ki izhaja iz sprednjega dela velikih možganov.

Živčni končiči (receptorji za voh) so občutljivi za kemične snovi v zraku in se odlagajo v sluzi. Ljudje lahko razlikujemo od 2000 do 4000 različnih vonjav, živali pa še mnogo več, ker je njihova pozicija glave drugačna. Na nekatere vonje se lahko celo navadimo in jih ne zaznavamo več.

Čutilo za vonj se, kot je že navedeno, nahaja v zgornjem delu nosne votline, pod kostjo lobanjskega dna (sitke) in je sestavljeno iz čutil – majhnih izrastkov, podobnih dlačicam, in nagubane membrane, na katero se vežejo dišavne molekule. Vohamo lahko samo tiste snovi, ki so topne v vodi, in te po obdelavi v možganski skorji vplivajo na naša čustva. Ko smo prehlajeni in je vohalna sluznica otekle (zadebeljena), prekrije izrastke receptorjev, kar otežuje vezavo dišavnih molekul in posledično slabše vohamo.

Voh je ravno zato nekaj posebnega, saj se zgodi neposredno v hipokampusu, ki je del limbičnega sistema, dočim zaznavanje drugih čutil poteka preko talamusa, ki je pomemben pri prevajanju senzoričnih in motoričnih signalov v možgansko skorjo in zavest.

Ker prihajamo v čas jeseni, ki vlada elementu kovine in pljučem ter debelemu

črevesju in ker vstop zraka poteka skozi nos, bodo tovrstne težave v tem obdobju veliko bolj pogoste. Dobro je vedeti, da lahko voh, kot vse v našem telesu, okrepimo in treniramo na naraven način. Kako? Z rednim izvajanjem samopomoči.

Najprej poskrbimo za preventivo pred prehladi in krepimo imunski sistem s pravilnim dihanjem skozi nos, zdravo prehrano, ki vsebuje dovolj cinka in ostalih vitaminov, mineralov, dovolj gibanja, uživanja tekočine (vode), da se telo ne izsuši, zeliščnimi pripravki, kajti jesen je vezana na vremenski vpliv suše.

Ob izgubi voaha si lahko pomagamo, da večkrat dnevno ovohavamo limono, prerezano na polovico, kot tudi intenzivne začimbe ali eterična olja, zlasti citruse (bergamotka, limona, pomaranča, neroli), vrtnico, evkaliptus, cimet ipd. S tem bomo izostrili vonj tudi zaradi starostne ali začasne izgube, ki je posledica bolezni.

Obstajajo tudi načini terapij za pomoč pri povrnitvi voaha. Ena od teh je refleksoterapija na vseh mikrosistemih, še posebej obrazna RT Sorensensistem, lahko tudi samomasaža, npr. masaža akupresurnih točk ob nosu. Pomagamo si tudi tako, da redno stimuliramo točko na sredini prvega členka sredinca z notranje strani prsta (mehki del – nasproti nohta).

Masažo AT (akupresurnih točk) ob nosu na točkah debelega črevesja izvajamo tako, da damo sredinec čez kazalec in stimuliramo točki na obeh straneh nosnic približno dve minuti. S tem bomo izostrili vonj in si pomagali tudi pri težavah s sinusii.

Želim nam prijetne vonjave jeseni, ki v nas zbujejo občutke zadovoljstva, hvaležnosti in radosti.

Vir fotografije: Donko, Dušan: Preprosto zdravje

Novičke iz gasilskega doma Zamostec

Meta Brcar in Miha Benčina

Tečaj za operativnega gasilca

PGD Zamostec je v letošnjem letu pridobilo kar pet novih operativnih gasilcev. To so postali: Nik Ambrožič, Andraž Žlindra, Miha Benčina, Lea Ilc in Valentin Lipužič. V programu, ki je obsegal 149 ur in je trajal od konca marca do junija, so se novi operativci usposobili za izvajanje nalog gašenja in reševanja v primeru požara ter v primeru naravnih in drugih nesreč. Tečaj je potekal med vikendi v PGD Sušje. 23. junija 2023 je potekal izpit pred komisijo GZ Slovenije. Vseh pet operativcev je uspešno opravilo izpit ter s tem pridobilo čin gasilca. Zahvaljujemo se vsem predavateljem in inštruktorjem, ki so predajali znanje in izkušnje v učilnicah ter na terenu prikazali delo gasilcev na operativnem področju. PGD Zamostec čestita novim operativcem in operativki ter jim želi uspešno delo.

Gasilski krožek

V četrtek, 6. junija 2023, je bil v gasilskem domu Zamostec organiziran prvi dogodek gasilskega krožka. Dogodek z naslovom Kino pod zvezdami je bil zaradi nestabilnega vremena prestavljen v dvorano gasilskega doma. Krožek je namenjen pionirjem in mladincem, starim 6–15 let iz našega okolišja. Dogodek je bil primeren tudi za najmlajše gasilce (2–6 let). Najmlajši so si ogledali risanko Gasilec Samo, pionirji in mladinci pa Dvojne počitnice režiserja Tuga Štiglica.

Veseli nas visoka udeležba gasilske mladine in pozitiven odziv njihovih staršev. Obiskali so nas tudi otroci iz sosednjih krajev. Film To so gadi je zaradi manjše udeležbe prestavljen na jesenski oziroma zimski čas.

Nenapovedana operativna vaja

V petek, 7. julija 2023, je potekala nenapovedana operativna vaja v središču Zamostca. Gasilska vaja je potekala v skednju. Z dimno napravo so prostor zadimili in uprizorili goreč objekt. V nesreči so se poškodovali trije otroci, dva zunaj skednja in eden v njegovi notranjosti.

Gasilci so prejeli poziv ob 18.07. Šest operativnih gasilcev je prispelo na kraj nesreče s PV-1 (poveljniško vozilo) in enim osebnim avtomobilom. Gasilci so takoj zagotovili vodo iz potoke do motorne črpalke in vzpostavili cevovod. Dva gasilca sta se takoj opremila z IDA, ena gasilka bolničarka pa je takoj pristopila k poškodovanima otrokoma, ki sta bila zunaj objekta. Gasilci so začeli z aktivnim gašenjem, reševanjem ponesreče-

nega otroka in preiskovanjem prostorov.

Vaja je bila uspešno končana ob 18.50. Ker na mladih svet stoji, so se tudi mladi gasilci preizkusili v gašenju z ročnikom.

Silovita neurja tudi v Zamostcu

V sredo, 12. julija, ob 8.21 so se prvič v letošnjem letu oglasili pozivniki. Na pozivu je pisalo »ODKRITA STREHA ZAMOSTEC 12«. Štirje operativci so skupaj s PGD Sodražica ponovno prekrili streho s kritino. Intervencija je bila zaključena ob 9.30. Isti dan ob 13.24 pa so pozivniki ponovno zapiskali. Na sporočilu je pisalo: »PREKRIVANJE STREHE NA ŠPICI HIŠE SODRAŽICA ZAMOSTEC 14A«. Tudi tokrat so se iz našega društva odzvali trije operativci skupaj z gasilci iz PGD Sodražica. Obe intervenciji sta bili uspešno zaključeni.

V ponedeljek, 24. julija 2023, se je pozno ponoči začelo neurje z močnim dežjem, grmenjem, bliskanjem, točo in sunkoviti vetrom. Ob 22.28 so gasilci prejeli prvi poziv: »ODKRITA STREHA, ZAMOSTEC 33«. Gasilci so nemudoma odhiteli v gasilski dom in se odpeljali na kraj nesreče. Tam so bili že vaščani, ki so pomagali, kakor so lahko. Nekateri so pri višinskem delu pomagali s svojo mehanizacijo. Zaradi spolzke strehe je velika nevarnost padca z višine, vendar se je hvala bogu vse končalo brez poškodb! Poleg razkritja skoraj celotne strehe na omenjenem naslovu je odkrilo tudi nekaj manjših delov streh na različnih objektih po vasi, podiralo je drevesa in daljnovode ter po okolici razmetalo lažje in tudi nekatere težje predmete. Po napovedih naj bi se kasneje v noči zgodilo še eno neurje, na srečo je obšlo našo vas. S skupnimi močmi gasilcev in vaščanov je bila intervencija zaključena ob 0.55.

V torek, dan kasneje, so vremenoslovci ponovno napovedovali hudo uro v naših krajih. K sreči ni bilo grozljivega neurja, ki je Zamostec prizadelo v noči na torek. Čez dan so tako potekale sanacije na objektih. Streho, ki jo je v neurju odneslo skoraj v celoti, so gasilci še bolj pritrtili, saj so vremenoslovci napovedovali večje nalive. Po koncu dela je gasilce pričakala pogostitev pri oškodovani družini.

Več o dogodkih, delu in intervencijah PGD Zamostec lahko izveste tudi na Facebook profilu PGD Zamostec.

Visok jubilej PGD Vinice-Zapotok

Tina Hegeduš

Foto: Zdenka Lušin

Druga junijska sobota je bila za PGD Vinice-Zapotok poseben dan. Na ta dan smo namreč obeležili 100-letnico delovanja našega društva. Priprave na veselico so se pričele že dobro leto pred tem in naš cilj je bil pripraviti dogodek, ki ga ne bomo kmalu pozabili. Upravni odbor društva se je sestajal večkrat mesečno, tako da nam je 10. 6. 2023 uspelo organizirati prijetno popoldne in glasbeno-plesni večer. Na veselico in jubilej je dobrih 14 dni pred dogodkom opozarjal 25,12 m visok mlaj nasproti gasilskega doma v Zapotoku.

Proslava se je pričela ob 18.30. Del slovesnosti je bila tudi gasilska parada, ki se je udeležilo več kot 200 gasilcev iz 22 gasilskih društev iz domače in sosednjih gasilskih zvez. Predsednik društva Boštjan Lušin je v uvodu predstavil bogato zgodovino PGD Vinice-Zapotok, priznanje delovanju društva pa so izrekli predstavniki Gasilske zveze Slovenija Uroš Gačnik, predsednik Gasilske zveze Ribnica Jože Andolšek ter predstavnik Gasilske zveze Loški Potok Sašo Debeljak. Župan Sodražice Blaž Milavec je izpostavil pomembnost delovanja manjših gasilskih društev in društvu izrekel podporo za naprej. PGD Vinice-Zapotok je prejel tudi odlikovanje za posebne zasluge, kar zagotovo predstavlja dodatno motivacijo za delo in izobraževanje članov v prihodnosti. Proslava je bila obogatena s prijetnim programom mladih glasbenikov in tamburašev iz naših krajev.

Po uradnem delu je na oder stopil Ansambel Roka Žlindre in na plesišče povabil zbrane goste. Iz kuhinje domačih gasilcev in gasilk je prijetno dišalo, za pijačo je bilo poskrbljeno in obiskovalci so napolnili prireditveni prostor do zadnjega kotička. Srečelov z bogatimi dobitki je bil hitro razprodan in dobra volja je bila prisotna

prav pri vseh. Tudi gasilski šmorn je šel dobro v promet. Zabava je trajala do poznih jutranjih ur in naš moto »Do zore, kdor zmore« smo več kot upravičili.

Na koncu bi se radi zahvalili vaščanom Vinic in Zapotoka, ki so še enkrat znova dokazali, da znajo stopiti skupaj in da se s složnostjo lahko premikajo gore. Hvala vsem sponzorjem in donatorjem, ki so nas finančno podprli, hvala Ansamblu Roka Žlindre za odličen »špil«, predvsem pa hvala vsem obiskovalcem, da ste naredili prelep dogodek, o katerem se bomo še dolgo pogovarjali.

PGD Vinice-Zapotok pa z zanosom dela načrte za prihodnost. V letu 2024 pričakujemo prevzem novega gasilskega vozila GVV-1, ki bo zamenjalo zdajšnje dotrajano vozilo. Tudi ta za nas pomemben dogodek bomo obeležili, tako da se zopet vidimo prihodnje leto na veselici ob prevzemu novega vozila. Z gasilskim pozdravom »Na pomoč!«

V PGD Vinice-Zapotok zastavili delo z najmlajšimi

IM

Foto: AN

V zadnjem času se prav vsi soočamo z različnimi nevarnostmi – ujmami, tehničnimi zagatami in velikokrat slišimo zvok sirene, ko prostovoljni gasilci hitijo na pomoč in rešujejo življenja ljudi, živali, premoženje. Prostovoljno gasilstvo je v Sloveniji in tudi v našem okolju na visokem nivoju, posamezniki namenja jo svoj prosti čas za pomoč sočloveku. Tudi za najmlajše je gasilec tisti posameznik, ki ga občudujejo. In ravno to smo uporabili pri naši nalogi – pomladiti članstvo v Prostovoljnem gasilskem društvu Vinice-Zapotok.

Tako se je štiričlanska Mladinska komisija PGD dogovorila, da predstavimo naše društvo, delo in medse privabimo naše najmlajše. V mesecu juliju smo v gasilskem domu gostili kar nekaj nadobudnežev, za katere smo pripravili prve gasilske urice.

Otroci so se najprej seznanili z gasilsko opremo in orodjem ter njihovo uporabo in pomembnostjo zaščite gasilca v različnih nevarnih situacijah. Zanimivo je bilo nataktniti čelado, si obleči nekoliko prevelik gasilski jopič, preveriti radijsko postajo. Druga skupina najmlajših je bila aktivirana na mesto požara, hitro so se namestili v gasilski avto, nato pa s pomočjo mentorjev spojili cevi, namestili ročnik ter pogasili namišljeni požar. Najbolj zanimiv del dneva je bil gotovo del, ko so otroci z gasilnim aparatom pogasili tudi pravi kuhinjski požar. Po vseh aktivnostih smo se preselili v notranjost našega doma ter zaključili druženje z barvanjem, klepetom in skoraj pravim gasilskim piknikom.

Povratne informacije, ki smo jih pridobili od staršev, so pokazale, da smo pravilno zastavili naše delo z mladimi, saj

smo dobili kar nekaj pozitivnih povratnih odzivov. V PGD Vinice-Zapotok bomo kmalu pripravili naslednje gasilske urice, ponovno vabljeni v začetku septembra.

Uspešen zaključek tečaja za gasilca pripravnika ter operativnega gasilca

Anja Vesel, GČ, predsednica komisije za izobraževanje GZ Ribnica

V GZ Ribnica smo v letošnjem letu izpejli dva tečaja za gasilca pripravnika in dva tečaja za operativnega gasilca.

V februarju smo pričeli z izvajanjem dveh tečajev za gasilca pripravnika, na katera je bilo prijavljenih 56 tečajnikov. Tečaja sta se izvajala na dveh lokacijah, in sicer v prostorih PGD Nemška vas in PGD Sušje. Tečaj za pripravnika je obsegal 34 ur, od tega 29 ur teoretičnega in 5 ur praktičnega dela. Tečaj za gasil-

ca pripravnika je uspešno zaključilo 51 tečajnikov.

Konec marca 2023 smo pričeli z izvajanjem tečaja za operativnega gasilca, na katerega je bilo prijavljenih 37 tečajnikov. Priprave so potekale v prostorih PGD Sušje. Tečajniki so za operativnega gasilca morali obiskovati tečaj 149 ur, od tega 57 ur teoretičnega in kar 92 ur praktičnega dela tečaja, kar je prvi pogoj za pristop k zaključnemu delu tečaja, in sicer k ustnemu in praktičnemu delu izpita, ki ga vodi ocenjevalna komisija, ki jo sestavljajo dva predstavnika GZ Ribnica ter predsednik ocenjevalne komisije iz GZS. K obema deloma zaključnega izpita je uspešno pristopilo in ju zaključilo 29 tečajnikov.

Za pomoč pri celotni izvedbi vseh tečajev bi se zahvalila vsem predavateljem in inštruktorjem za podano znanje in pomoč pri izvedbi. Zahvala gre tudi sodelujočima društvoma PGD Nemška vas in PGD Sušje in njunim predstavnikom, saj smo lahko nemoteno izvajali predavanja v njihovih prostorih in tako zagotovili

odlične pogoje za izvedbo tečaja. Zahvala gre tudi PGD Sodražica in njihovim predstavnikom, ki so nam zagotovili vozilo s pripadajočo opremo, da smo lahko prikazali vse možnosti posredovanja pri nesrečah in požarih. Opremo za prikaz ob posredovanju so nam posodili tudi iz PGD Ribnica, za kar se jim zahvaljujemo. Zahvaljujem se tudi vsem posameznikom, ki so priskočili na pomoč pri izvedbi predavanj, vaj in zaključnih izpitov na tečajih ter tako s svojim žrtvovanjem prostim časom dokazali, da je gasilstvo veliko prostovoljnih ur, požrtvovalnosti in sloge, ne le na intervencijah, ampak tudi pri drugih dejavnostih, ki se dogajajo v gasilstvu, ki pa so morda skrite očem javnosti. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Iskrene čestitke in zahvala tudi vsem tečajnikom za žrtvovan čas, ki pa, tako si upam z gotovostjo trditi, ni bil zaman, saj ste pridobili veliko znanja, ki ga vi in poveljniki vaših društev s pridom izkoristite. Želim si, da pridobljeno znanje še naprej nadgrajujete tako v teoriji kot v praksi.

Z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

Lina Žlindra podprvakinja

Ekipa ŠD Špela

V sredo, 7. 6. 2023, je v organizaciji AD Slovenska Bistrica potekal finale posamičnega prvenstva Slovenije za učenke in učence osnovnih šol.

V kvalifikacijah, ki so bile 24. 5. 2023 v Ljubljani, so nastopile štiri članice iz ŠD Špela: Ela Lavrič – 60 m, Iris Mihelič – skok v daljino, Lina Žlindra – skok v daljino in Pia Vesel – skok v daljino. Finale osnovnih šol Slovenije sta si zagotovili dve učenki OŠ dr. Ivana Prijatelja, Lina Žlindra in Pia Vesel, ki ju je na omenjeno tekmovanje pospremila trenerka Špela Bizjak iz ŠD ŠPELA. Atletinji Lina in Pia sta nastopili v skoku v daljino in med vsemi osnovnimi šolami v Slovenije segli tik pod vrh.

Lina je že v prvem skoku okrog 5.00 m napovedala, da si želi medalje. Tudi nadaljevala je s podobnimi skoki. Sledila je zadnja serija in Lina je vedela, da mora skočiti boljše od konkurence, če želi medaljo. Trmasta Lina je poslušala nasvet trenerke in odločno krenila ter z odličnim odzivom skočila 5.15 m, kar je pomenilo prevzem vodstva. Na štartu je bila le še ena tekmovalka, ki ji je skok uspel še boljše kot Lini in tako je osvojila naslov državne prvakinje. Lina pa je v čaru veselja zasedla drugo mesto in postala podprvakinja osnovnih šol za mlajše učenke s skokom, dolgim 5.15 m. Odličen uspeh je dopolnila še njena klubska prijateljica Pia Vesel, ki je s skokom dolgim 4.87 m osvojila 7. mesto.

Dekleti sta ponesli ime Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja tudi v sam slovenski vrh v atletiki.

Čestitke Lini in Pii ter trenerki Špeli!

Lina, Pia, Ela, Iris del zmagovalne ekipe AK ŠPELA – U14

Ekipe ŠD Špela

V Velenju je 10. 6. in 11. 6. 2023 v sončno-deževnem vremenu potekalo Ekipno prvenstvo Slovenije za pionirje in pionirke U14 (letnik 2010 in 2011) in za pionirje in pionirke U12 (letnik 2012 in 2013). Na tekmovanju je nastopilo 34 atletov AK Špela, ki so ponovno podirali osebne in ekipne mejnike. Za atlete U14 so bile organizirane naslednje discipline: 60 m, 200 m, 1000 m, 60 m ovire, 200 m ovire, hoja 1000 m, višina, krogla (3 kg), daljina, vortex, 4 x 100 m in 4 x 200 m. Za atlete U12 pa: 60 m, 200 m, 600 m, hoja 1000 m, višina, vortex, daljina, krogla (2 kg) in 4 x 200 m. Atleti so lahko v enem dnevu nastopili v dveh disciplinah.

Tiha želja atletov, atletinj in trenerjev kluba je bila osvojiti naslov državnih prvakov Slovenije v kategoriji pionirk in pionirjev U14. V kategoriji U12 pa smo se želeli boriti za najboljša mesta.

Dekleta U14: Tajda Ferk, Zala Zupančič, **Lina Žlindra, Pia Vesel, Lori Marinčič, Žana Groznik, Ana Čarman, Ela Lavrič, Iris Mihelič, Stela Gabriela Saje, Gloria Dejanovič, Lila Julija Grad, Lena Škrjanec** in Kiara Žnidaršič so si že po prvem dnevu tekmovanja nabrala nekaj točk prednosti. Naslednji dan so to prednost ohranile in z velikim veseljem s kar 8200 točkami postale ekipne državne prvakinje v kategoriji deklet U14 med 29 slovenskimi atletskimi klubi.

Fantje U14: Grega Božič, Ian Jančar, Mark Kamin, Ožbej Konc, Bor Kraševc, Anže Šmuc in Jure Zupančič so po prvem dnevu zaostajali nekaj točk, vendar so v drugem dnevu suvereno nastopili in s 6779 točkami postali ekipni državni prvaki Slovenije med 22 atletskimi klubi.

Ekipe deklet U12: Inaja Čoralich, **Polona Janež, Lana Gornik, Laura Lovšin** in Zala Majhen je odlično nastopila in med 21 klubi s 3268 točkami osvojila 7. mesto.

Ekipe fantov U12: Oskar Dejanovič, Gal Kamin, Tine Košnik, Jakob Sterle, Voranc Štupnik Solomun in Žiga Zaviršek so kljub svoji mladosti tekmovali z odliko in se s 3425 točkami veselili naslova ekipnih podprvakov med 22 klubi.

Naslov ekipnih državnih prvakov Slovenije v kategoriji pionirk in pionirjev U14, podprvakov fantov U12 in borben nastop atle-

tinj U12 je velik klubski uspeh, saj dekleta prihajajo iz krajev, kjer nimamo stadiona, nimamo metlišča za suvanje krogle, prav tako ne moremo trenirati skoka v višino, a kljub temu smo premagali velesile v atletiki: Ljubljano, Kranj, Novo Mesto, Radovljico ... Prav vsi omenjeni kraji imajo 400 m stadion in možnost treniranja tako suvanja krogle kot skoka v višino.

V klubu so nam dekleta iz Sodražice **Lina, Pia, Iris, Ela, Polona in Lana** v ponos in zgled, da se z dobro voljo in odlično trenersko zasedbo (Tomaž Božič, Klemen Trontelj, Gašper Dizdarevič, Špela Bizjak) da veliko narediti.

Čestitke vsakemu posebej in vsem skupaj, že sedaj pa vabimo mlade, da se nam pridružite.

ATLETSKA ŠOLA TEKA IN TELOVADBA ZA NAJMLAJŠE

TELOVADBA ZA NAJMLAJŠE:

Namenjena je otrokom od tretjega leta dalje. Vsebina programa je smotrno načrtovana, pestra in zanimiva, prilagojena potrebam, interesom in sposobnostim otrok, tako da lahko optimalno prispeva k njihovem razvoju in zdravju. V igrih telovadnih uricah bomo otroke popeljali čez atletsko abecedo, jih seznanili z osnovami gimnastike in igre z žogo. Dragi starši, pripeljite svoje nadobudneže in mi jih bomo popeljali v svet igrivih športnih uric.

ATLETIKA ZA ŠOLOOBVEZNE OTROKE:

Športno društvo ŠPELA poučuje atletiko – kraljico športov za šoloobvezne otroke. Namenjena je vsem otrokom od prvega razreda dalje. Vabimo pa tudi srednješolce, ki bi se radi seznanili z njo. Športno društvo Špela bo poskrbelo za dobro vodene treninge, na katerih se boste seznanili z vsemi atletskimi disciplinami. Skupaj bomo obiskali razna tekmovanja s tartansko podlago in se imeli lepo.

Vse dodatne informacije dobite na telefon: 041 604 185 (Špela)

Atletski vrtec in atletika za šolarje potekata v Športni dvorani Sodražica.

Pohiti in bodi prvi v dobri družbi, pripelji še prijatelje!

ŠD ŠPELA SODRAŽICA

(Po)balinarski kotiček

Tadej Košmrlj

»Íma, najma, ìma«

Narečni izraz je (z dodatkom Balinarnje – šport, ki nas krepi in povezuje) naziv projekta, ki ga je Občina Sodražica izvedla v sodelovanju z Balinarskih klubom Sodražica in Radiem Univox. Kratek video, ki ga lahko najdete na občinski spletni strani in Facebook strani kluba, predstavi šport in predvsem njegov medgeneracijski potencial. Ob tej priložnosti bi se za napako avtorja videa radi opravičili našima članoma: Antonu Veselu, ki je klubu predsedoval en mandat, in Borisu Mateliču, ki je klub vodil celo eno polnoletnost.

Uspešna tekmovalna sezona

V 2. balinarski ligi (12 ekip) smo letos končali na zelo dobrem 4. mestu za močnimi ekipami iz Tržiča, Kranja in Škofje Loke. Cilja za prihajajočo sezono, ki se začne 1. septembra, sta predvsem dva: ostati v zgornjem delu lestvice med ekipami z Gorenjske, Ljubljane, Štajerske in Dolenjske, hkrati pa priložnost ponuditi mlajšim igralcem. Priložnost za igro bosta med člani letos dobila Jan Trdan in Staš Košmrlj, ki sicer zelo uspešno nastopata za mlajše selekcije ljubljanskega Krima. Letos sta v izjemno močni ligi dečkov odigrala osrednji vlogi, njuna ekipa je sicer na zaključnem turnirju po spletu nesrečnih okoliščin končala na 4. mestu.

Državni prvakinja iz Sodražice

Tina Mohar in Brina Starčević sta v pretekli sezoni z ljubljanskim Krimom postale državni članski ekipni prvakinja. Velik uspeh je že to, da dve sodraški balinarki igrata v eni najmočnejših ekip na svetu. Zmagovalke državne lige seveda čaka še nastop v evropskem pokalu.

Državni kadetski reprezentant

Slovenski reprezentanci U13 in U15 konec julija tradicionalno igrata prijateljski tekmi s Hrvaško, eno v hrvaškem Jadranovem, drugo pa v Ilirski Bistrici. Med štiri mlajše dečke je selektor vpoklical tudi člana našega kluba, Staša Košmrlja, ki je igral po tri igre (dvakrat dvojico in štafeto). Zmagal je štiri igre od šestih, posebej dobro je odigral štafeto (33 zadetkov na 4 minute). Ekipi sta si sicer razdelili zmagi.

Turnir v Kočevju

Uspešno je sodraška trojka nastopila tudi na mednarodnem turnirju v Kočevju. Jan Trdan, Miha Lovšin in Marko Matelič so prišli do polfinala, potem pa dvakrat za punt (točko) izgubili proti močnim ekipam iz Kastava (HR) in Mariničev (HR). Slavila je domača ekipa iz Kočevja, sestavljena iz dveh članskih reprezentantk in enega reprezentanta.

Ženska ekipa zmagala v Košani

Na tradicionalnem ženskem turnirju v Košani je nastopila tudi sodraška ženska ekipa v postavi Angela Dečman, Marinka Turk in Darinka Žagar (Tatjana Matelič). Po napetih bojih je na koncu z odlično igro zmagala in osvojila tradicionalni turnir.

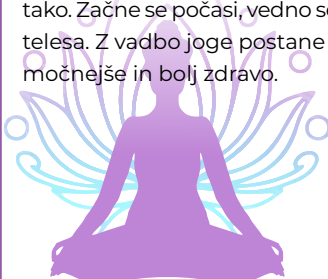

NOVO:

DRUŠTVO JOGA, MOJ NAVDIH TUDI V SODRAŽICI

Na jesen vadba joga tudi v Sodražici. Nekaj novega za vse, ki ljubijo življenje, za vse, ki se želijo naučiti skrbeti za svoje telo.

Vsaka pot, tudi najdaljša, se začne z enim samim korakom. Joga je pot k sebi. Človeku pomaga najti ravnovesje, saj se tako počuti eno s samim seboj in z drugimi. Večina ljudi si pod imenom joga predstavlja zahtevne položaje, vendar temu ni tako. Začne se počasi, vedno se upošteva strukturo in zmoglost telesa. Z vadbo joge postane počasi človekovo telo prožnejše, močnejše in bolj zdravo.

Organizatorica
in izvajalka: Milka Kastelic
milka.kastelic@hotmail.com
040 515 343

GASILSKA VESELICA

OB 100-LETNICI

PGD ŽIMARICE – GLOBEL – PODKLANEC

Z ANSAMBLOM ROKA ŽLINDRE

26. 8. 2023

PRI GASILSKEM DOMU ŽIMARICE
OB 20. URI

Pečen piščanec in še kaj - odgovor avtorici

Blaž Lušin

Foto: Freepik

Po tem, ko sem z navdušenjem prebral recept s postopkom v Suhorobarju 5–6/2023, v katerem avtorica prosi za nasvet pri pečenju krompirja, pošiljam, kako ga pripravim jaz.

Vedno se trudim in v naše prehranjevalne navade vnašam spoštovanje do živil. Tako so me učili doma in tudi potem kasneje na kuharski šoli, to znanje pa poskušam prenašati tudi na ljudi okoli mene. Kar pomeni, da če hočemo spoštovati živila, moramo spoštovati obdelovalne postopke, da živil ne uničujemo in ohranimo čim večjo hranilno vrednost. Spoštovati moramo tudi recepte in postopke. S tem spoštujemo tudi naše prednike in šele potem lahko rečemo, da je ta jed tradicionalna.

Krompir olupim in očistim oči, ki so strupene. Narežem ga na velike krhle. Vodo zavrem in velikodušno osolim. Tik preden pripravljen krompir stresem v vrelo vodo, dodam še veliko

žlico sode bikarbone ali pecilnega praška. To bo pomagalo, da bo krompir postal bolj porozen in ustvarilo več površine, da se bo kasneje lepše zapekel.

Ko krompirjevi krhli že skoraj razpadajo in ga z lahkoto razpolovimo, ga pustim, da se še malo kuha. Dlje se bo kuhal, lepše se bo zapekel. Odcedim vodo, ki je še ostala, in krompir stresem na pekač, obložen s peki papirjem. Enakomerno ga razporedim ter obilno zabelim z dobrim olivnim ali sončničnim oljem. S svinjsko mastjo bo še boljši. Potrebovali bomo vsaj dva decilitra maščobe za velik pekač, saj je krompir res »žejan«. Na peki papirju bo krompir videti skoraj kot pire. Brez panike, tako je prav. Pečem ga v pečici na vso moč (+250 °C) na najvišji rešetki, dokler ni hrustljiv.

Skupen čas priprave s kuhanjem in pečenjem je okoli dve uri.

Dober tek!

Prve vodne igre na Gori

Na vroč julijski dan smo starši za gorniške otroke pripravili prav posebno osvežitev

Nadja Zobec Krže

Prav je, da so otroci med počitnicami čim več časa zunaj, in zaželeno je, da s svojo domišljijo razvijejo različne igre. Prav igra je lahko odličen povezovalni element med starši in otroki. Otroci začutijo, da so bili tudi odrasli nekoč otroci. Morda tako spet najdemo stik s starejšimi otroki, z najstniki, ki se oddaljujejo od staršev in spet pridobimo medsebojno zaupanje. Z vodeno igro pa je moč povezati tudi različne generacije otrok. Z željo po druženju in kakovostni igri smo se starši na Gori odločili, da pripravimo prve vodne igre, hkrati pa poskrbimo za osvežitev med vročinskim valom.

Zbralo se je 13 otrok v starosti od 2 do 13 let. Razdeljeni so bili v dve skupini, rdeči in črni. Rdeči so morali priznati premoč, črni so bili boljši v vseh vodnih igrah. Pomerili so se v pretakanju vode z lončki, prenašanju vode s spužvami, nošenju vodnih balončkov s kuhalnicami in razbijanju pinjat (velikih vodnih balonov). Nekaj je bilo tudi prostega programa, otroci so se špricali in obmetavali z vodnimi balončki ter za konec spuščali po vodnem toboganu.

Zmagovalna črna ekipa je za nagrado prejela sladko presečenec, vsi udeleženci pa malico in sladoled.

Vsi skupaj smo ocenili, da so prve vodne igre na Gori odlično uspeli in jih bomo z veseljem še kdaj ponovili. Ob tem upamo, da morda celo na obnovljenem igrišču, saj so mnoge generacije igrišče že prerastle. Na obnovo igrišča namreč čakamo že več kot 25 let.

Srečanje s poezijo / Pesem si 23

Ana Porenta

Foto: Niko Samsa, Ana Porenta, Gaja Grešak

Z vseh koncev Slovenije so v soboto, 3. junija 2023, priromali pesnice in pesniki na Trubarjevo domačijo, da bi skupaj proslavili izid novega, 17. letnega zbornika *Pesem si 23*.

V Trubarjevi spominski sobi z replikami del Primoža Trubarja, ki so naše prve slovenske tiskane knjige, se *Pesem si* družčina in najboljše pesmi preteklega pesniškega leta imenitno počutijo. Ob prihajajočem Trubarjevem dnevu se tako poklonimo tudi spominu nanj.

Platnice novega zbornika, ki šteje preko 350 strani in v katerem so objavljene tudi pesmi Jasne Janež Marlič, smo odprli na začetku knjige. Sara Špelec je prebrala svoj uredniški uvodnik v letošnji zbornik, v katerem je subtilno prepletla mačjo in pesniško prejo in med drugim dejala: »Uredništvo seveda ni lastništvo, zato dotikanje ne sme biti grobo in boleče, marveč previdno, spoštljivo, a tudi ravno prav pomenljivo, da iz avtorjev in avtoric izžgečka najdragocenejše pesniško predivo. Uredniško pregledane pesmi so kot negovani mački, ki potrebujejo pozornost, ljubezen in poetično zavetje za razvoj ustvarjalnosti, samosvojesti in neponovljivosti.«

Za požlahtnitev prireditve je poskrbela Breda Konjar – Koni, ki je napletla srebrnozlate štiriperesne deteljice za vsakega od nastopajočih in uredništvu izročila večni šopek in zahvalo, med drugim je dejala: »Možnost zatekanja v izviren kotiček *Pesem si*, ki je odprt vsem, ki imamo radi poezijo in nam vselej s številnimi spodbudami in s strokovno korektnim komentarjem in mentorskimi zgledi omogoča širjenje pesniških spretnosti, je neizmerna dragocenost.«

Glasbo je z nami delil nepozabni Matej Krajnc, pesnik, pisatelj, esejist, urednik ... ki ga na *Pesem si* poznamo kot duhovitega in angažiranega avtorja. Poleg izbora iz svojega bogatega repertoarja je predstavil tudi prevod pesmi Boba Dylana. Njegove pesmi

so se nas globoko dotaknile, saj na njemu lasten način opisujejo grenkobe sveta na poglobljen in hkrati humoren način. Lidija Brezavšček, ki je na portalu urednica z najdaljšim (14-letnim) stažem, je spregovorila o tem, kako ponosna je, da se *Pesem si* ves čas razvija, kot se tudi avtorji in uredništvo. Po njeni zaslugi je na *Pesem si* mesto tudi za poezijo v formi, nad katero bdi prav ona. Njenim ustvarjalkam in ustvarjalcem nudi številne koristne nasvete in pomoč.

Med glasbo so nam svoje pesniške stvaritve – pesem, dve ali tri – iz novega zbornika *Pesem si 23* predstavili prisotni avtorji in avtorice: Dejan Bosil, Mirjam Dular, Sašo Greiner, Breda Konjar, Mark Mandy, Branka Kamenšek, Dušica Kores, Felicita Medved, Alenka Mihorič, Bernarda Mrak Kosel, Irena Pajnik Beguš, Nada Pečavar, Maks Petrič, Janja Plevnik, Marko Skok Mezopotamsky ter za konec še nekdanja urednica Silvana Orel Kos in na novo pridruženi urednik Milan Žniderič. Ob pesmih in prevodih smo začutili svet, ki se odvija okrog nas v poglobljeni, ponotrjanjeni luči in jim zavzeto prisluhnili – spregovarjale so o naših občutjih z besedami ustvarjalk in ustvarjalcev, ki so vsak zase razvili svojo osebno in prepoznavno poetiko.

Za podporo pri izidu zbornika in omogočanju prireditve se zahvaljujemo Občini Velike Lašče, za sodelovanje pa Javnemu zavodu Trubarjevi in KUD-u Primoža Trubarja. Prireditve je bila vključena tudi v Teden ljubiteljske kulture, ki ga za vso Slovenijo organizira JSKD RS. Po uradnem izidu knjige *Pesem si 23* smo v Galeriji Skedenj ob pogostitvi in knjigah Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti razpredali o poeziji, o prostorih, ki nas navdihujejo, in o druženju, ki ga vsi samotni ustvarjalci poezije potrebujemo. Eden od prostorov *Pesem si* je prav gotovo Trubarjeva domačija, na katero se nekateri ustvarjalci vračajo leto za letom in kjer se vsi dobro počutimo. Naj *Pesem si* še naprej tke niti prijateljstva med ustvarjalci in bralci poezije.

Moč ljubezni, pot svetosti

Ljubica Košir

Foto: Tatjana Splichal

Tesno povezani misli, ki sta aktualni v vseh časih, saj vsak od nas hrepeni po ljubezni, po človeški bližini, pa tudi po svetosti. Nas bo morda rešila umetna inteligenca, nam pomagala ljubiti in biti ljubljeni?

Kako zelo potrebujemo iskreno, nesebično ljubezen in razumevanje v naših medsebojnih odnosih, v družinah, v družbi, prav vsi, bogati in revni, še posebej pa najbolj ranljivi – mladi in starejši! Kam nas pelje ta čas, ko smo brezbrizni do marsičesa in marsikoga, ker smo »nad nivojem« in nam ničesar ne manjka in zato mislimo, da smo nekaj več, vsemoogočni, da zmoremo vse narediti tako, kot si zamislimo. O, kako zmotno! »Kdor visoko leta, nizko pade,« pravi stari slovenski pregovor. Kako majhni in nemočni smo, nas opominja tudi narava in pojavi v njej, kar nas letos posebej preseneča.

V časih si postavljamo velike in napačne cilje, ki nas večkrat tudi razočarajo, kdaj po svoji krivdi, še raje pa pokažemo na druge. Vsaka skupnost, vsako prijateljstvo, zahteva ta obojestransko medsebojno spoštovanje, zaupanje, strpnost, solidarnost, iskrenost, brez pretirane in nepotrebne skrbi za druge, posebej brez obrekovanja in laži. In potem smo vsi zelo pametni in se sprašujemo, zakaj toliko ločitev, sporov med ljudmi, zavisti, sovrašva, nasilja, nemirov in vojn. Spoznavajmo moč dobrega, obsojajmo greh, ne pa grešnika, saj smo bili vsi rojeni z izvirmim grehom. Verni ali neverni lahko verjamemo, da bi le s poznavanjem in življenjem po desetih Božjih zapovedih lahko živeli in delali drugače – lepše, boljše.

Poklicani smo tudi na pot svetosti, če hočete drugače, na pot poštenega življenja, vsak od nas pa se mora odločati po svoji vesti, katero pot bo izbral.

V naši župniji imamo čudovit zgled dveh žena, obe sta Magdaleni. Ena je farna zavetnica – Marija Magdalena, ki je bila sprva grešnica in je postala svetnica, druga pa Magdalena Gornik, preprosta žena – Božja služabnica z Gore. Posebno Božje delovanje v njenem življenju se je začelo v letu njenega prvega svetega obhajila. Kot je povedala sama, je 12-letna Magdalena nekega pomladnega dne leta 1847 po materinem naročilu

šla na njivo. Ko je prišla v bližino njive, je zagledala neznano ženo, ki jo je ljubeznivo nagovorila. Vprašala jo je, ali ljubi Jezusa, in se ji predstavila, da je njegova mati. Kako velike ljubezni je bila deležna ta preprosta deklica. Več o njej si lahko preberete v zadnjih knjižicah, veliko gradiva pa je tudi na spletu.

Navedla bom le nekaj njenih citatov, ki jih je sama zapisala:

»O, kranjska dežela, kako si ti neverna

postala.«

»Ker je njihova vera mrtva, je tudi njihova ljubezen mrzla.«

»Ne bodite prevzetni in napuhnjani. Poslušajte Božjo besedo in jo ohranite v srcu.«

»Hudobni duh ima sedaj veliko moč do ljudi, zato morajo ljudje pogosto moliti k Bogu, da ga premagajo.«

Mar ni bila prava vizionarka današnjega časa, tudi če se je rodila pred 188 leti?

Konjeniški dan na Jurjevici

Društvo konjarjev Ribniške doline

Foto: Melita Mušič

V soboto, 10. 6., smo izpeljali prvi konjeniški dan na Jurjevici. Ideja za druženje in povezovanje konjarjev Ribniške doline ter hkrati predajanje znanj, spretnosti in veščin dela s temi plemenitimi živalmi je tlela že dalj časa. Ob glavnem idejnem vodji dogodka Urošu Riglerju smo se zbrali posamezni prostovoljci, ljubitelji konj. Z veliko entuziazma ter dobre volje smo se podali v organizacijo dogodka, ki nam je predstavljala velik zalogaj. Kljub temu smo se s skupnimi močmi, pozitivno energijo in obilico poguma uspešno spopadli z vsemi izzivi.

Na konjeniškem dnevu je potekalo veliko zanimivih aktivnosti. Odpravili smo ga s slavnostno povorko, v kateri je bilo udeleženi preko 30 konj v vpregi ali z jahači. Ob uradni otvoritvi so nas nagovorili predsednik Društva konjarjev Ribniške doline Franci Kos, župan Občine Ribnica Samo Pogorelec, podžupan Občine Sodražica Ernest Pirnat, predsednik Združenja rejcev konj slovenske hladnokrvne pasme Slavko Vrhovec in predsednik Konjerejskega društva Velike Lašče Peter Indihar. Ob zabeljeni sreči in uspehu smo začeli s pestrim programom. Na dogodku so se najprej predstavili člani kinološkega društva z nastopom svojih štirinožnih prijateljev. Sledilo je tekmovanje v spretnostnem jahanju, ki je temeljilo predvsem na natančnosti ter povezanosti med jahačem in konjem. Udeležilo se ga je več kot 20 tekmovalcev. Pod budnim očesom sodnika Jureta Ponikvarja smo najbolj spretnim podelili bogate nagrade, ki sta jih prispevala Rozman QH in Diana Tariba.

Med celodnevni dogajanjem so si obi-

skovalci lahko ogledali različne delavnice, obrti in veščine, ki so tako ali drugače povezane s konjeništvom. Metod Lesar in Marjan Štampek sta predstavila kovaštvo, postopek izdelave konjskih podkvic in demonstrialno kovanje konja. Ustvarjalec Jure Gorše je predstavil svoje izdelke iz lesa, prikazal oblikovanje konja in različnih podob z motorno žago ter pripravil čudovite pokale za tekmovalce. Ajda Čampa je vodila malo šolo konjeništvu, kjer so se otroci lahko spoznali z osnovami dela s konji. Na dogodku sta bila prisotna tudi predstavnika policijske konjenice Miha Ilc in Janez Ramovš, ki sta predstavila svoje delo in policijske konje. Policista iz Policijske postaje Ribnica Saša Janič in Martin Štrukelj pa sta predstavila delo policista in možnost zaposlitve.

Čez ves dan je bila obiskovalcem na voljo vožnja s kočijami, ki so jih vozili Marko Kos, Danijel Andoljšek, Marjan Kljun, Miha Lesar, kočijaž Društva prijateljev konj Višnja Gora in kočijaž iz Konjerejskega društva Velike Lašče. Otroci so imeli priložnost jahanja konj pod okriljem ekipe Ive Čilenšek. Dogodek je spretno in izobraževalno obarvala povezovalka dogodka Barbara Boben, ki je pripravila zanimivo predstavitev različnih konjskih pasem in njihovih značilnosti. Predstavili smo znamenite predstavnike slovenskih avtohtonih pasem, kot so posavski konj, slovenski hladnokrvni konj, lipicanec ter druge pogosto prisotne pasme, kot so quarter horse, paint horse, haflinger, arabec, islandski konj in frizijec. Zahvaljujemo se vsem razstavljavcem konj, ki so velikodušno pripeljali svoje konje od blizu in

daleč, ter vsem društvom, ki so se odzvala našemu vabilu.

Na dogodku so se udeleženci lahko preizkusili tudi v jahanju mehanskega bika ter se pomerili v tekmovanju moči in vzdržljivosti. Za piko na i konjeniškega dneva je poskrbela konjeniška akrobatka Tamar Hočevar s svojo izredno predstavo, ki je temeljila na zaupanju, povezanosti in uigranosti s konji. Kljub neprijetni plohi je očarala obiskovalce, jim zadrževala dih in ohranila njihovo pozornost. Dogodek je popestrila tudi plesna skupina Colorado, ki je celotno družbo zazibala v ritmičnih country glasbe.

Iskrena zahvala gre vsem sponzorjem, ki so finančno podprli organizacijo dogodka, predvsem Občinama Ribnica in Sodražica, ter ostalim posameznikom, ki so s svojo storitvijo, materialom ali delom velikodušno pomagali pri celotni organizaciji in izvedbi dogodka. Posebna zahvala gre gasilskima društvoma Jurjevica in Sušje, veterinariki Anji Vesel za strokovni nadzor zdravja konj, Ranču Marina in vsem prostovoljcem, ki so velikodušno podarili svoj čas in spretnosti. Hvala je verjetno premajhna beseda, pa vendar želimo izraziti iskreno in globoko hvaležnost vsem, ki ste prispevali k uspehu konjeniškega dneva na Jurjevici. Vaša podpora, entuziazem in predanost so nam omogočili, da smo ustvarili nepozabno izkušnjo za vse obiskovalce. Veseli smo, da ste se odzvali v tako lepem številu. Upam, da se bomo lahko še mnogokrat srečali in delili skupne trenutke v družbi konj. Želimo vam, da boste v življenju vedno na konju!

In memoriam

Poslovil se je »ribniški« optik

Leta 1986 je prišel v Ribnico kot mlad optik. Poslala ga je Mestna optika Ljubljana, ki je v stavbi OOO Ribnica odprla svojo enoto. Zaradi reorganizacije podjetja je Janez leta 1991 prestopil v vrste obrtnikov oz. med samostojne podjetnike.

Živel je za svoj poklic, za svoje stranke, ki so prihajale tudi iz Ljubljane, pa Notranjske, Dolenjske, Kočevja itd. Vklopil se je v ribniško okolje, ljudje smo ga sprejeli za svojega.

Na Vrvarski 3 je bila atmosfera prav zaradi njega posebna, z duhovitimi vložki nas je nasmejal, ob ponedeljkih nam razložil, kako mu v njegovi Lukovici uspeva vrt, koliko gob in borovnic je nabral, kakšen strojček si je nabavil, kaj je postoril okoli hiše. Janez je bil neporočen, nam v hiši je velikokrat dejal, da ima okoli sebe veliko žensk in da jih ne potrebuje več.

Na OOO Ribnica se je zvrstilo kar veliko podnajemnikov, s katerimi je bil Janez v odličnih odnosih. Na nek način je živel s hišo – zanimivo je bilo ob eni večji adaptaciji, ko je vodja gradbenega podjetja dejal, da imamo zelo strogega »nadzornega«!

Janez je bil vseskozi zvest član OOO Ribnica, bil je tudi član skupščine, posebej pa je bil aktiven v sekciji optikov. Redno je dopolnjeval svoje znanje, ki ga je kar najbolje unovčil pri svoji dejavnosti.

Pri šestdesetih je izpolnil pogoje za upokojitev, vendar ni niti pomislil na prenehanje dela optika. Zadnja leta smo opažali njegove zdravstvene težave, vendar kljub stalnemu prigovarjanju ni hotel k zdravniku. S svojo pokončno držo nas je v trenutku prepričal, da bo vse v redu. Vendar je bila bolezen močnejša in Janez se je poslovil tako rekoč po končanem delu. Ob slovesu tistega petka je dejal, da se v ponedeljek vidimo. A ga ni več.

Izgubili smo svojega optika. Domala vsaka družina je imela Janeza ne samo za svojega optika, bil je tudi prijatelj vsem in z vsakomer. Ni bilo društva ali prireditve, da Janez ne bi prispeval. Rad je imel ljudi, rad je pomagal, marsikateri stranki s slabimi prihodki je kaj postoril zastonj. Bil je skromen, znal je reči, da zase ne potrebuje dosti.

Janeza bomo resnično pogrešali, bi je res človek z veliko začetnico. Ohranili bomo lepe spomine nanj.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica in podnajemniki na Vrvarski 3

**»Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.«**

Mila Kačič

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.
(Tone Pavček)*

Zahvala

Ob boleči izgubi mame, sestre in tete

Anice Lavrič

(28. 3. 1957–6. 6. 2023)

z Jezera

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sošolcem, vaščanom Jezera – Podpeči in Gore, sodelavcem ZD Vič, ZPM, UD Podpeč, Nejčevim sodelavcem, prijateljem in domačim, ki so ji pomagali med boleznijo, zdravstvenemu osebju, vsem za izrečena sožalja, cvetje, svete maše, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti, g. župniku, pevcem, govornikoma in Komunalni Ribnica.

Vsi njeni

Župnija Sodražica in Založba Mladika iz Trsta
vljudno vabita na predstavitev knjige

Mira Kosem POZDRAVLJENA, ZEMLJA Spomini

Napisala jo je Mira Adamič, pozneje vdova Kosem in vdova Borštnik, rojena leta 1939 v Sodražici. Leta 1955 se je z materjo, dvema sestrama in bratom podala k očetu v Cleveland v ZDA, kjer se je vključila v slovensko skupnost, neizbrisno pa je navezana na domači kraj in Slovenijo. V knjigi so predstavljeni spomini na otroštvo, trpljenje in razdvojenost med vojno, zapostavljanje po njej, ločene družine, radosti in bolečine v Novem svetu, družina in prijatelji, utrip Slovencev v Ameriki, obiski v domovini, upanje v spravo in lepšo slovensko prihodnost.

Pogovor o knjigi bo v **petek, 15. septembra 2023, ob 19. uri v župnijskem domu v Sodražici**, in sicer po maši za vse žive in rajne člane družin Adamič, Mihelič, Kosem in Borštnik, ki se bo začela ob 18. uri v župnijski cerkvi.

Sodelovali bodo:

- avtorica Mira Kosem
 - zgodovinar dr. Renato Podbersič
 - postulator v postopku za beatifikacijo Magdalene Gornik msgr. mag. Franci Petrič
 - urednik knjige in zbirke Zapisi iz zdomstva (Mladika, Trst) Ivo Jevnikar
 - predstavniki Žnidarjevega rodu
- Na sporedu bodo tudi kulturne in družabne točke.

Vljudno vabljeni!

Knjižne novosti

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša

Upamo, da ste med počitniškim časom obnovili svoje moči, okrepili duha in se še bolj povezali s svojimi dragimi, da bodo novi začetki obetavni, predvsem pa mirni v upanju, da se bo vse še dobro izteklo. Pri tem vam želimo veliko strumnih korakov, pametnih odločitev in uspeha tudi iz naše knjižnice.

Lado Kralj: Ne bom se več drsal na bajerju

Lado Kralj, leta 2022 preminuli slovenski pisatelj, svoj drugi roman posveča času od italijanske okupacije Ljubljane pa vse do petdesetih let 20. stoletja. Zgodba se osredotoča na Ivana Kneza, čigar očeta so, podobno kot avtorjevega, odpeljali v taborišče Dachau. Njegovo mladostništvo je preprejeno z nasiljem, bridkostjo, smehom in tudi ljubeznijo. Srce mu namreč ukrade bistra učenka samostanske internatske gospodinjske šole Eva Verdonik. Tudi Ivan je rekrutiran v odporniško vojsko. Italijanska vojska se po porazih začne umikati in tehtnica vojne se prevesi na stran partizanov. Po začetni euforiji pa Ivan spozna, da nov režim morda ne prinaša nujno boljšega življenja. Lado Kralj natančno dokumentira posamezne zgradbe, ulice Zgornje in Spodnje Šiške in s tem postavi samosvoj spomenik temu delu Ljubljane. *Ne bom se več drsal na bajerju* je prejel nagrado kresnik za najboljši roman leta 2022.

Ivan Šega: Vohunka

Sedaj pa nekaj čisto svežega iz domačih logov. Pred nami je namreč nov roman Ivana Šege. Zgodba prikazuje delček delovanja povojnih tujih in domačih tajnih služb. Prvi del je postavljen v zgodnje povojno obdobje, ko je v naši takratni državi delovala zloglasna varnostna služba Ozna, drugi del pa v sedanji čas, v katerem so se pokazale posledice njenega delovanja. Vzporedno poteka osebna zgodba dogodivščin nekdanjih sodelavcev, ki šele na koncu zgodbe ugotovita, kdo sta. V zgodbi se pokaže tudi novejša dogajanje, kot so ruski oligarhi, ki so v Sloveniji našli kraj, kamor investirajo ruski denar in kupujejo prestižne hotele, ki so bili pred tem ponos slovenskega turizma. Avtor spretno povezuje sodobno dogajanje s preteklostjo in nas ponovno preseneča s svojo plodovito ustvarjalnostjo.

Camilla Läckberg: Kukavičje jajce

Dobili smo prevod enajste knjige iz kriminalne serije o Fjälbacki, kraju, kjer preiskovalnih primerov ne zmanjka. Tokrat jo pretreseta dva grozljiva dogodka, ki na prvi pogled nista povezana. Slavnega fotografa najdejo brutalno umorjenega v njegovem razstavnem prostoru. Drugi umor prizadene družino njegovega starega prijatelja, nominiranca za Nobelovo nagrado za književnost, ki trenutno biva na majhnem otoku, da bi napisal nov roman. Kriminalist Patrik Hedström in njegovi kolegi na policijski postaji se pri preiskavi primerov ne premaknejo nikamor, vendar Patrik ne verjame v naključja, še posebej ko se izkaže, da je prav to družino kulturnikov v preteklosti že zaznamovala tragedija. Medtem pisateljica Erica Falck za svojo novo kriminalko raziskuje tragični umor v Stockholmu v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Kmalu ugotovi, da niti preteklosti vodijo v sedanost in da stari grehi za seboj mečejo dolge sence. Napeto delo, ki ga ne boste zlahka odložili.

Jure Aleksič: Mir: pater Karel Gržan

Poleg nešteti knjig, ki jih je pater Gržan napisal za najrazličnejše starostne skupine, smo dobili tudi njegovo biografijo, ki si jo s svojim posebnim in pogumnim življenjem zagotovo zasluži. V njej na humoren in razumevajoč način popisuje svojo pot od zgodnjih otroških dni, časa, ko je spoznal, da ga pot vodi v drugo smer, kot so si zanj želeli njegovi starši, pa do let, ko si je znotraj Cerkve počasi začel oblikovati svojo pot. Pot, ki bi po Frančiškovem zgledu vodila do konkretne pomoči ljudem v stiski. Še danes, ko ga je bolezen nekoliko upočasnila, s tem svojim poslanstvom piše knjige, se srečuje s ljudmi in veliko predava. Tudi o tem, da nad svetom ni za obupati in da se vedno najde pot. Tudi še iz na videz tako slabega položaja. Priporočamo.

Lucy Score: Stvari, ki jih skrivamo v sebi

Stvari, ki jih skrivamo v sebi je druga knjiga iz knockemoutskega cikla (Stvari, ki jih nikoli ne prebolimo). Tokrat se vse vrti okoli Knoxovega brata Nasha, brezkompromisnega načelnika, ki se bojuje z depresijo, potem ko je bil ustreljen in na robu smrti. Iz tega stanja ga predrami izredno privlačna soseda Lina, neodvisna in neustrašna ženska, ki je prišla v mesto s skrivno nalogo.

Obojestranska privlačnost ju povezuje tako telesno kot čustveno. Toda ali se lahko Lina, vajena samo srečanj za eno noč, preda Nashu, za katerega ve, da si želi poroke in družine? Poleg tega ima Lina skrivnost, ki bi lahko ogrozila njuno prijateljstvo. Nad Nashem pa še vedno kot teman oblak visi preteklost, saj ga preganja misel, kdo je zločinec, ki je tiste noči pritisnil na sprožilec in ga skoraj poslal na oni svet. Medtem ugotovi tudi, da jih nekdo nenehno budno opazuje in da je v vse to vpletena tudi Lina.

Napeta zgodba se počasi razvija pred nami, v njej pa lahko opazujemo, kako se med glavnimi osebami razvijajo spoštovanje, zaveznitvo pa tudi prijateljstvo in ljubezen.

Alexandra Potter: Ena sama dobra stvar

Vsi mislimo, da moramo imeti veliko prijateljev, a z leti ugotovimo, da jih je dovolj le tistih nekaj, s katerimi se lahko povežemo. Sveže ločena Liv se iz Londona preseli v zeleni Yorkshire, da bi začela znova. Toda to se zdi težje, kot je mislila. V Yorkshiru, na katerega jo vežejo lepi spomini iz otroštva, kar naprej dežuje, idilična hiška pa se izkaže za zgrešen nakup. Da ne bi bila tako osamljena, posvoji psa Harryja iz bližnjega zavetišča, ki jo izbeza izza štirih sten in Liv se na pasjih sprehodih po vasi zaplete z žalostnim gospodom Valentinom, z malim Stanleyem, ki se boji ljudi, in najstnico Mayo, ki je jezna na vse in vsakogar. Roman je torej kot nalašč za poletne dni: prisrčen, ganljiv in zabaven.

Toliko za tokrat. Radi in lepo se imejte ter na branje do naslednjič!

Avgustovska križanka

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša

NAVPIČNO

1. seznam tiskanih del, urejen po abecedi
2. poštenost v ravnanju
3. rejec čebel
4. največji danski otok
5. lastnost modrega človeka
9. povrtnina, zel za juhe
10. revija, ki izhaja dvakrat na mesec
13. izvrtana luknja
14. pisno dovoljenje
16. roman Vladimirja Bartola
17. jakostna stopnja potresa

VODORAVNO

6. priprava za hranjenje nalivnika, svinčnika
7. slavljeneč
8. kar potolaži
11. spoštovanje samega sebe
12. koketiranje med spoloma
15. petelinje oglašanje
18. sestavljeno iz več delov
19. tekočina v obliki kroglice
20. pot nebesnega telesa

REŠITVE JUNIJSKE KRIŽANKE:

1. Pet prijateljev, 2. šaljivka, 3. krvavi mleček, 4. mak, 5. Maticova etno hiša, 6. zidanice, 7. Koroška, 8. Partljič, 9. SL, 10. Vače, 11. Prostofer, 12. Psoglavski dnevi, pindekelček, 13. sveti Marko, 14. idol, 15. ar, 16. kresnik, 17. jež, 18. rožnik, 19. Sodraških

Prijetno družabno popoldne

Kdaj: sobota, 26. 8. 2023

Kje: igrišče za šolo

#mks

Letos bomo praznovali **20. obletnico ustanovitve** društva, zato bo dogajanje še bolj raznoliko kot pretekla leta!

Pričnemo **ob 15. uri**. Na voljo bodo številne zabavne igre in delavnice, risanje karikatur v živo, poskrbeli bomo tudi za osvežilno pijačo in prigrizke.

Za zvrhano dozo smeha bo poskrbel stand-up nastop **Lucije Čirovič ob 17. uri**, nato pa se bomo ob živi glasbi in karaokah zabavali še dolgo v noč.

Poletno dogajanje je primerno za obiskovalce vseh starosti in je **v celoti brezplačno! Vabljeni!**

kulturni
DOM
CERKNICA

Pridite na prireditve
V CERKNICO!

V sezoni 23/24 vpisujemo
GLASBENO-GLEDALIŠKI IN
POLHKOV abonma.

Več o abonmajih na www.kd-cerknica.si

Vpis od 11. 9. naprej

Naročnik oglasa: Notranjski regijski park

 Avtor sistema
Vishwaguru
Paramhans
Maheshwarananda

Joga

v vsakdanjem življenju

pomaga

1. Joga (90 min, vadba)
2. Pogled vase za zdrave temelje (60 min, izbrane tehnike za samospoznavanje, umirjanje, hitrejši osebni napredek, lažje reševanje težav, upravljanje z lastno energijo...)

Vpis in informacije:
m: 041 397 789

 Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica
www.jvvz.org/ribnica
jogaribnica@siol.net

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 7,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS
PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA 8.30 - 11.30

 Telekom Slovenije

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

NAJ BO PROSTOR ZA
MALE GLAVICE IZJEMEN!
SALON POHIŠTVA RIBNICA

Pisarniški stoli *Otroške sobe* *Pisalne mize*

MEGADOM RIBNICA 01/8351 640

YASKAWA

Si želite postati pomemben člen v uspešnem mednarodnem podjetju, ki že več kot 100 let kroji trg robotizacije in avtomatizacije? Iščete priložnost za delo v razvojno usmerjenem podjetju, ki veliko investira v digitalno preobrazbo delovnih procesov, nenehno stremi k izboljšavam, spodbuja in vlaga v svoje zaposlene ter nagraduje njihovo uspešnost? **Vaša priložnost je tu.**

Za svoje operacije v Sloveniji vabimo k sodelovanju **CNC operaterja (m/ž)**

Vaše delovne naloge bodo sledeče:

- prevzem dokumentacije, izbira programa, izbira posamezne operacije v programu in izvajanje programa obdelave na CNC stroju – glede na zahteve, podane z delovnim nalogom,
- nastavljanje in priprava CNC stroja, orodij in priprav za delo z obstoječim programom,
- preverjanje ustreznosti materiala in priprave za obdelavo,
- izvajanje zahtevnejših dimenzijskih meritev,
- spremljanje in kontroliranje posameznih operacij in faz obdelave po dokumentaciji oziroma vzorcih,
- programiranje enostavnih kosov na stroju.

Pričakujemo:

- IV. ali V. stopnjo izobrazbe strojne smeri,
- najmanj dve leti izkušenj na podobnih delovnih mestih,
- razumevanje angleškega jezika,
- računalniško pismenost,
- poznavanje uporabe merilnega orodja,
- poznavanje orodij za obdelavo,
- branje in izpolnjevanje tehnične dokumentacije.

Nudimo:

- zanimivo delo v stabilni družbi,
- stimulativen način nagrajevanja,
- veliko izobraževanj in izpopolnjevanj,
- možnost karijerne rasti.

Življenjepis s spremnim pismom pošljite po elektronski pošti na naslov: **YER-HR@yaskawa.eu**

Za svoje operacije v Sloveniji vabimo k sodelovanju **konstrukterja - projektanta (m/ž)** za področji orodjarstva in strojogradnje v industriji.

Ponujamo:

- zanimivo, dinamično in perspektivno delo v mladem kolektivu,
- intenzivno šolanje,
- stimulatивно nagrajevanje,
- okolje, ki spodbuja ustvarjalnost in razvijanje lastnih idej,
- delo v mednarodnem okolju,
- delo v timu,
- delo v zanesljivi in poslovno uspešni družbi.

Pričakujemo:

- višjo ali visoko izobrazbo strojništva,
- aktivno znanje angleškega jezika,
- poznavanje orodij za 3D konstruiranje – SolidWorks, Catia ali podobno,
- poznavanje standardnih Windows orodij (MS Office),
- komunikativnost, prilagodljivost, skupinsko delo, natančnost, zanesljivost, samoiniciativnost,
- izpit B-kategorije.

Prednost predstavljajo:

- delovne izkušnje na področjih orodjarstva ali strojogradnje,
- delovne izkušnje na področjih avtomatizacije ali robotike,
- izkušnje na področju konstruiranja,
- poznavanje pnevmatskih in hidravličnih elementov.

Življenjepis s spremnim pismom pošljite po elektronski pošti na naslov: **YER-HR@yaskawa.eu**

YASKAWA

Za svoje operacije v Sloveniji vabimo k sodelovanju sodelavca v oddelku **zagona robotskih celic**.

Vaše delovne naloge bodo sledeče:

- Izvajanje kontrole ustreznosti električnih povezav,
- opremljanje robotskega krmiljenja z vsemi potrebnimi nastavitvami glede na vhodne zahteve,
- opremljanje robotske celice z vso potrebno programsko opremo, ki je predvidena glede na vhodne zahteve,
- izvajanje zagona in testiranje robotskih celic ter varnostne opreme,
- testiranje tehnološke opreme, ki je vgrajena v robotsko celico,
- enostavno programiranje robotskih aplikacij,
- odpravljanje neskladnosti.

Pričakujemo:

- V. ali VI. stopnjo izobrazbe elektro smeri,
- priporočeno vsaj eno leto izkušenj na podobnih delovnih mestih,
- razumevanje angleškega jezika,
- računalniško pismenost,
- dobre komunikacijske veščine,
- vozniški izpit B-kategorije,
- pripravljenost na potovanja.

Nudimo:

- Zanimivo delo v stabilni družbi,
- stimulativen način nagrajevanja,
- veliko izobraževanj in izpopolnjevanj,
- mednarodno vpetost,
- dobre delovne pogoje,
- možnost karijerne rasti.

Prijavo pošljite po elektronski pošti na naslov: **YER-HR@yaskawa.eu**

Za svoje operacije v Sloveniji vabimo k sodelovanju sodelavca v **tehnični podpori prodaje (m/ž)**

Glavne naloge:

- priprava konceptov in layoutov,
- izdelava ponudb in kalkulacij za podsklope robotskih aplikacij,
- sodelovanje s prodajno ekipo pri pripravi ponudb,
- izdelava časovnih analiz za robotske aplikacije,
- realizacija kupčevih idej v uporabne tehnične in tehnološke rešitve,
- sodelovanje pri uvajanju inovativnih tehničnih rešitev.

Ponujamo:

- zanimivo, dinamično in perspektivno delo v mladem kolektivu,
- intenzivno šolanje,
- stimulatивно nagrajevanje,
- okolje, ki spodbuja ustvarjalnost in razvijanje lastnih idej,
- delo v mednarodnem okolju,
- delo v timu,
- delo v zanesljivi in poslovno uspešni družbi.

Pričakujemo:

- višjo ali visoko izobrazbo strojništva,
- aktivno znanje angleškega jezika,
- poznavanje orodij CAD programske opreme (SolidWorks, Catia ali Autocad),
- poznavanje standardnih Windows orodij (MS Office),
- komunikativnost, prilagodljivost, skupinsko delo, natančnost, zanesljivost, samoiniciativnost,
- izpit B-kategorije.

Prednost predstavljajo delovne izkušnje na področjih avtomatizacije ali robotike.

Življenjepis s spremnim pismom pošljite po elektronski pošti na naslov: **YER-HR@yaskawa.eu**

KOLENDAR DOGODKOV V SODRAŽICI

Oratorij Sodražica 2023

Od 21. do 27. 8., vsak dan
od 10. do 16. ure
župnišče Sodražica
(Klub Kresnička)

Poletno dogajanje v Sodražici: Prijetno družabno popoldne in 20 let MKS

26. 8. od 15. ure dalje
igrišče pri OŠ Sodražica
(Mladinski klub Sodražica)

Gasilska veselica ob 100-letnici PGD Žimarice- Globel-Podklanec z Ansablom Roka Žindre

26. 8. od 20. ure dalje
Gasilni dom Žimarice
(PGD Žimarice-Globel-
Podklanec)

Ob prvem šolskem dnevu

(predstava
za prvi šolski dan,
obisk maskote Kuža Pazi)
1. 9. 2023, ob 9. 30 uri
Športna dvorana Sodražica
(OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

Energijska vadba za ženske

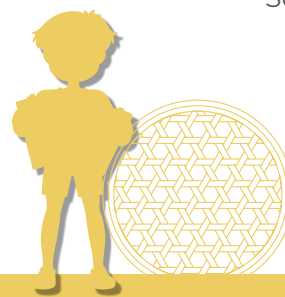
(Tedenska vadba za aktivne
ženske, kjer bomo z nežnim
gibanjem delovale na telo
in duha, preoblikovale
slabo energijo v dobro in se
opolnomočile za tedenske izzive.)
vsak torek od 18.30 do 20. ure
Slemenska c. 17
(Društvo ZDRAV.si)

Predstavitel knjige Mire Kosem Pozdravljena, zemlja Spomini

15. 9., po maši, ki bo ob 18. uri
župnijski dom v Sodražici
(Župnija Sodražica in Založba
Mladika iz Trsta)

Nedelja svetniških kandidatov ljubljanske metropolije

(Slovesna sv. maša, ki jo bo
daroval nadškof Stanislav Zore.)
17. 9., ob 15. uri molitvena ura,
ob 16. uri sv. maša
župnijska cerkev v Sodražici
(Nadškofija Ljubljana in Župnija
Sodražica)

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.

SUV za VSE
okuse in pričakovanja

5^{letna} Garancije
brez omejitve kilometrov

8^{letna} Garancije
na baterijo

Povprečna poraba goriva: 1.383 – 7.816 l/100 km, emisije CO₂: 31,40 – 181 g/km.
Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}; ter dušikovih oksidov. Slike so simbolične. Akcija velja do razprodaje zaloga. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalci vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. Kupci ste v raziskavi QUDAL (Quality meDAL) terenskim vozilom Hyundai podetli priznanje Najvišja raven kakovosti na slovenskem trgu. Vir: <https://www.quadal.com/SLOVENIA-653YP18>. Najboljši SUV srednjega razreda v velikem primerjalnem testu Prima. Rezultati Prima testa: <https://siol.net/avtomoto/testi/primerjava-12-suv-test-je-pokazal-najboljse-foto-591935>.

HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o.

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče 01 7881 999 031 331 920 prodaja@avtohisazalar.si www.avtohisazalar.si FB Instagram